

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2020

Alcohol market, consumption
and harms in Estonia
Yearbook 2020

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT
ESTONIAN INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Eesti Konjunkturiinstituut

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2020

**Alcohol market, consumption
and harms in Estonia**

Yearbook 2020

Koostajad: Elmar Orro, Kiira Martens, Lia Lepane, Marje Josing, Mati Reiman, Albert Hansa
(Eesti Konjunktuuriinstituut)

Konsultant: Anneli Sammel (Tervise Arengu Instituut)

Trükis on valminud Tervise Arengu Instituudi tellimusel 2020. a

Materjali reprodutseerimine levitamise eesmärgil ei ole lubatud
ilma Tervise Arengu Instituudi nõusolekuta.

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel tuleb viidata allikale.

Trükkinud: Trükiteenused OÜ

ISSN 2228-0057

Tasuta jagamiseks

Eessõna

Alkoholi aastaraamat 2020 on järjekorras kaheteistkümnes terviklik ülevaade alkoholiturust, tarbimisest ja alkoholi tarbimisega seotud riskidest Eestis. Aastaraamatu eesmärgiks on suurendada ühiskonnas võimalust langetada otsuseid teadmiste ja faktide alusel, mitte lähtuda oma isiklikust kogemusest ja emotsioonidest.

Eesti täiskasvanud elanikud (vastavalt rahvusvahelisele metoodikale vanuses 15+) tarbisid 2019. aastal inimese kohta 10,4 liitrit alkoholi (absoluutalkoholi arvestuses). Võrreldes 2018. aastaga kasvas tarbimine 0,4 liitrit ja võrreldes Eestile kõige kriitilisema 2007. aastaga (mil tarbiti 14,8 liitrit), on langus olnud 4,4 liitrit. 13 aastaga on vähenenud nii kange alkoholi tarbimine (-44%) kui ka lahjade jookide (siider, longerod) tarbimine (-57%). Mõnevõrra vähem on langenud õlle tarbimine, mida 2007. aastal joodi 94,7 ja 2019. aastal 80,6 liitrit ühe täiskasvanud elaniku kohta (langus 15%). Jookidest on kasvutrendis olnud vaid veini tarbimine, mida 2007. aastal joodi 8,6 ja 2019. aastal 15,5 liitrit ühe täiskasvanud elaniku kohta (+80%).

Aastatel 2012-2016 kestnud alkoholi tarbimise langustrend peatus 2017. aastal, kuna kiiresti kasvasid eesti-maalaste ostud Lätist, kus alkoholsete jookide aktsiisid ja jaehind olid Eesti kiirete maksutõusude taustal muutunud meist oluliselt soodsamaks. Suur ostuturism Lätist tõi kaasa osade inimeste alkoholi ostuharjumuste muutumise (osteti suurtes kogustes ja varuks) ning alalaekumise Eesti riigieelarvele. 2018. aastal aktiivne piirikaubandus Eesti lõunapiiril jätkus ja põhjapiiril turistide ostumaht vähenes.

2019. aasta algul Eesti valitsus analüüsis tekkinud probleeme ja otsustas piirikaubanduse vähendamiseks alates 1. juulist alandada alkoholsete jookide aktsiisimaksude taset. Kangete alkoholsete jookide, lahjade kääritatud jookide ja õlle aktsiise langetati 25%. Nii mahubki 2019. aasta sisse kaks erilmelist poolaastat. I poolaastal meie elanike Läti ostud veel kiiresti kasvasid, II poolaastast hinnaerinevus riikide vahel vähenes ja hakkas kahanema ka Lätis spetsiaalselt alkoholi ostmas käivate inimeste osakaal. II poolaastal vähenesid Eestis ka enamike alkoholsete jookide jaehinnad ja nende inimeste jaoks, kes ei olnud Läti piirikaupluste kliendid, alkohol üle pika aja odavnes.

Kuigi alkoholi tarbimine on viimasel aastakümnel Eestis vähenenud, on alkoholi liigtarbimine endiselt Eestis oluline enneaegseid surmasid ja terviseprobleeme põhjustav riskitegur. 2019. aastal hukkus õnnetustes 112 alkoholijoobes inimest ja 507 inimest suri otseselt alkoholist põhjustatud terviseprobleemide tõttu. Üle 5 miljoni euro aastas kulutatakse alkoholiga seotud terviseprobleemide raviks.

Elanike hinnangul on suurimateks alkoholi liigtarbimisega seotud probleemideks Eestis joobes sõidukijuhid, perevägivald ja tervisekahjud. Küsitlusele vastanutest 79% olid kindlad, et alkoholi tarbimise vähendamiseks on olulisim inimese enda käitumine ja tahe, kuid sageli eeldatakse teiste inimeste käitumise muutust ja enda käitumise suhtes ollakse vähem kriitiline.

Nii nagu eespool osundatud, oli 2019. aasta alkoholiturul erandlik. Viimase paarikümne aasta jooksul langevatest esimest korda alkoholi aktsiisi ja selle mõjul langesid ka alkoholsete jookide jaehinnad. Samal ajal elanike sissetulekud tõusid ja alkoholi ostuvõime kerkis oluliselt. Need tegurid olidki aluseks, mis viisid alkoholitarbimise 3% tõusule. Võib vast röömustada, et nendes oludes tarbimise kasv suuremgi ei olnud. Samas on positiivne see, et vähem on inimesi, kes sihipäraselt käivad Lätis suuri koguseid alkoholi ostmas ja ühes sellega vaibunud Läti alkoholioste ümbritsenud innustav meediakära.

Viimaste aastate alkoholi aktsiisivaidluste kõrval on nappinud tähelepanu muudele alkoholipoliitika tööriistadele. Nüüd, Covid-19 teise laine tingimustes, on tulnud mitmeid müügipiiranguid siiski kiiresti rakendada, et piirata koroonakoldeid ja joobes inimeste vastutustundetut käitumist. Pole veel selge, kuidas eriolukord,

teine töörütmi, majandussurutis, suurenenud ebakindlus ja kõrgem stressitase mõjutavad inimeste alkoholi tarbimist sellel aastal. Jääb vaid loota, et inimesed annavad endale aru, et alkoholi on viiruse leviku tingimustes mõttekam kasutada välispidiselt viiruse tõrjeks. Seespidisel tarbimisel see mitte ei vähenda muresid, vaid toob neid ainult juurde.

Marje Josing
Eesti Konjunkturiinstituudi direktor

Sisukord

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis	18
1. Alkoholi turg	33
1.1. Tootmine	33
1.2. Väliskaubandus	35
1.3. Müük siseturul	38
1.4. Jaehinnad	40
2. Riiklik alkoholituru korraldus	45
3. Tarbimine	53
3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine	53
3.2. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt	63
3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis	67
3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele	69
3.5. Kooliõpilaste hinnangud alkoholi tarbimisele	73
4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale	80
5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse	104
6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika	109

Contents

Alcohol market, consumption and harms in Estonia	25
1. Alcohol market	33
1.1. Production	33
1.2. Foreign trade	35
1.3. Sales in the domestic market	38
1.4. Retail prices	40
2. National alcohol market organisation	45
3. Consumption	53
3.1. Consumption of legal and illegal alcohol	53
3.2. Buying alcoholic beverages from abroad	63
3.3. Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia	67
3.4. Inhabitants' assessments of alcohol consumption	69
3.5. Students' assessments of alcohol consumption	73
4. Alcohol consumption related negative consequences on society	80
5. Inhabitants' attitudes towards national alcohol policy	104
6. Alcohol statistics in the Nordic countries and Baltic states	109

Tabelid - Tables

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

Tabel 1. Alkoholsete jookide tootmine 2008–2019	33
<i>Production of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
miljon liitrit - million litres	

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 2. Alkoholsete jookide ekspordikäive 2008–2019	35
<i>Export turnover of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
miljon € - million €	
Tabel 3. Alkoholsete jookide koguseline eksport 2007–2018	35
<i>Export volume of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 4. Alkoholsete jookide impordikäive 2008–2019	36
<i>Import turnover of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
miljon € - million €	
Tabel 5. Alkoholsete jookide koguseline import 2008–2019	36
<i>Import volume of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 6. Alkoholsete jookide ekspordihinnad 2008–2019	37
<i>Export prices of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
€/liiter - €/litre	
Tabel 7. Alkoholsete jookide impordihinnad 2008–2019	37
<i>Import prices of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
€/liiter - €/litre	

1.3. Müük siseturul

Sales in the domestic market

Tabel 8. Alkoholsete jookide siseriiklik müük (sh kõik turistide ostud) 2008–2019	38
<i>Sales of alcoholic beverages in the domestic market (including purchases by tourists) 2008–2019</i>	
miljon liitrit - million litres	

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 9. Õlle keskmised jaehinnad kauplustes 2011–2019	40
<i>Average retail prices of beer in shops 2011–2019</i>	
€/liiter - €/litre	

Tabel 10. Viina keskmised jaehinnad kauplustes 2011–2019	40
<i>Average retail prices of vodka 2011–2019</i>	
€/liiter - €/litre	
Tabel 11. Kodumaiste alkoholsete jookide keskmised jaehinnad 2011–2019	41
<i>Average retail prices of alcohol produced in Estonia 2011–2019</i>	
€/pudel - €/bottle	
Tabel 12. Legaalsete ja illegaalsete alkoholi keskmised hinnad 2011–2019	41
<i>Average prices of legal and illegal alcohol 2011–2019</i>	
€/liiter - €/litre	

2. Riiklik alkoholituru korraldus

National alcohol market organisation

Tabel 13. Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja aktsiisi alammäärad Euroopa Liidus	45
<i>Alcohol excise duty rates in Estonia and minimum excise levels in EU</i>	
€	
Tabel 14. Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 2008–2019	45
<i>Alcohol excise revenues received by the state budget 2008–2019</i>	
miljon € - million €	
Tabel 15. Erinevatelt alkoholsetelt jookidelt laekunud alkoholiaktsiis 2011–2019	46
<i>Alcohol excise revenues received from various alcoholic beverages 2011–2019</i>	
miljon € - million €	
Tabel 16. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv kohalikes omavalitsustes	48
<i>Number of registered alcohol sales points by local municipalities</i>	
Tabel 17. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 1000 elaniku kohta 2020	49
<i>Number of registered alcohol sales points per 1000 inhabitants 2020</i>	
Tabel 18. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 10 km² kohta 2020	50
<i>Number of registered alcohol sales points per 10 km² 2020</i>	
Tabel 19. Lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast 2014–2019 (küsitluste tulemused)	52
<i>Distance to the closest alcohol sales outlet from the place of residence 2014–2019 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalsete ja illegaalsete alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 20. Alkoholi tarbimine 2008–2019	53
<i>Consumption of alcohol 2008–2019</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 21. Alkoholi tarbimine 2008–2019	53
<i>Consumption of alcohol 2008–2019</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Tabel 22. Alkoholsete jookide kogutarbimine 2008–2019	54
<i>Total consumption of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 23. Alkoholsete jookide tarbimine (jooji kanguses) 2008–2019	55
<i>Total consumption of alcoholic beverages (by volume) 2008–2019</i>	
liitrit elaniku kohta - litres per capita	

Tabel 24. Alkoholsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2008–2019	55
<i>Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2008–2019</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - <i>litres per capita aged 15 and over</i>	
Tabel 25. Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2008–2019	56
<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2008–2019</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita in 100% alcohol</i>	
Tabel 26. Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2008–2019	57
<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2008–2019</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 27. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2019	58
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2019</i>	
liitrit elaniku kohta - <i>litres per capita</i>	
Tabel 28. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2019	59
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2019</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - <i>litres per capita aged 15 and over</i>	
Tabel 29. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2019	59
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2019</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita in 100% alcohol</i>	
Tabel 30. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2019	61
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2019</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 31. Legaalset ja illegaalset alkoholi vahel valiku tegemine 2008–2019 (küsitluste tulemused)	60
<i>Choice between legal and illegal alcohol 2008–2019 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	
Tabel 32. Illegaalset alkoholi ostmine 2008–2019 (küsitluste tulemused)	60
<i>Purchases of illegal alcohol 2008–2019 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	
Tabel 33. Legaalset alkoholi eelistamise põhjused 2011–2019 (küsitluste tulemused)	61
<i>Reasons for legal alcohol preference 2011–2019 (survey results)</i>	
% leaalset alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline	
<i>% of consumers who prefer legal alcohol and to whom the reason is very or somewhat important</i>	
Tabel 34. Alkoholi illegaalset kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 2008–2019	62
<i>Volume of illegal alcohol trade and calculated loss of tax revenue 2008–2019</i>	

3.2. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt

Buying alcoholic beverages from abroad

Tabel 35. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt 2019 (küsitluste tulemused)	63
<i>Buying alcoholic beverages from abroad 2019 (survey results)</i>	
% vastanutest (vastaja võis märkida mitu vastusevarianti)	
<i>% of respondents (multiple responses)</i>	

3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 36. Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2013–2019	67
<i>Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2013–2019</i>	
miljon liitrit - <i>million litres</i>	

Tabel 37. Turistide poolt kaasaostatud alkoholsete jookide kogused 2013–2019	68
<i>Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2013–2019</i>	
miljon liitrit 100% alkoholis - <i>million litres in 100% alcohol</i>	
Tabel 38. Turistide poolt kaasaostatud alkoholi kogused ja tarbimine Eestis 2013–2019	68
<i>Quantities of alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2013–2019</i>	
miljon liitrit 100% alkoholis - <i>million litres in 100% alcohol</i>	

3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele

Inhabitants' assessments of alcohol consumption

Tabel 39. Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 2013–2019 (küsitluste tulemused)	69
<i>Inhabitants' assessments of their own alcohol consumption 2013–2019 (survey results)</i>	
% vastanutest - <i>% of respondents</i>	
Tabel 40. Elanike alkoholsete jookide tarbimissagedused 2018–2019 (küsitluste tulemused)	70
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by inhabitants 2018–2019 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	
Tabel 41. Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo ja vanuse järgi 2019 (küsitluse tulemused)	72
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender and age 2019 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	

3.5. Kooliõpilaste hinnangud alkoholi tarbimisele

Students' assessments of alcohol consumption

Tabel 42. Vähemalt korra elu jooksul alkoholi tarvitanute osakaal 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2007–2019 (küsitluste tulemused)	73
<i>Share of 15–16 year old students who have consumed alcohol at least once in their life by gender 2007–2019 (survey results)</i>	
% vastanutest - <i>% of respondents</i>	
Tabel 43. Alkoholi tarvitamise sagedus 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2019 (küsitluse tulemused)	73
<i>Frequency of alcohol consumption among 15–16 years old students by gender 2019 (survey results)</i>	
% vastanutest - <i>% of respondents</i>	
Tabel 44. Viimase 30 päeva jooksul ühel joomiskorral vähemalt viie dringi tarvitamine 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2007–2019 (küsitluste tulemused)	74
<i>Having had five or more drinks on one occasion during the past 30 days among 15–16 years old students by gender 2007–2019 (survey results)</i>	
% vastanutest – <i>% of respondents</i>	
Tabel 45. Viimase 30 päeva jooksul alkoholi tarvitanud 15–16 aastaste poiste ja tüdrukute osakaal tarbitud alkoholiliigi järgi 2007–2019 (küsitluste tulemused)	74
<i>Share of 15–16 years old boys and girls who consumed alcohol during the past 30 days by the categories of beverages 2007–2019 (survey results)</i>	
% vastanutest - <i>% of respondents</i>	
Tabel 46. 15–16 aastaste õpilaste viimasel joomiskorral tarvitatud alkoholi kogus 2019 (küsitluse tulemused)	76
<i>Amount of alcohol consumed by 15–16-year old students as their last drink in 2019 (survey results)</i>	
% vastanutest - <i>% of respondents</i>	
Tabel 47. Purjusoleku sagedus 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2019 (küsitluse tulemused)	77
<i>Frequency of drunkenness among 15–16 years old students by gender 2019 (survey results)</i>	
% vastanutest - <i>% of respondents</i>	
Tabel 48. Esmakordne purjajäämine 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2019 (küsitluse tulemused)	78
<i>Age of onset for drunkenness among 15–16 years old students by gender 2019 (survey results)</i>	
% vastanutest - <i>% of respondents</i>	

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale*Negative consequences of alcohol consumption on society*

Tabel 49. Alkoholiseaduse rikkumised 2008–2019	80
<i>Violations of Alcohol Act 2008–2019</i>	
Tabel 50. Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv 2008–2019	81
<i>Number of alcohol-related registered crimes 2008–2019</i>	
Tabel 51. Tolli poolt kinni peetud alkohol 2008–2019	81
<i>Alcoholic beverages seized by customs 2008–2019</i>	
<i>liitrit 100% alkoholina - litres in 100% alcohol</i>	
Tabel 52. Kainenema toimetamised 2011–2019	81
<i>Number of people delivered to sober 2011–2019</i>	
Tabel 53. Mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis ja sellega seotud liiklusõnnetused 2008–2019	82
<i>Drunk driving and related traffic accidents 2008–2019</i>	
Tabel 54. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetuste ning nendes hukunud ja vigastada saanute osakaal 2008–2019	83
<i>Share of persons killed and injured in traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 2008–2019</i>	
Tabel 55. Liiklusõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2018–2019	84
<i>Number of persons killed in traffic accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 56. Liiklusõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2002 ja 2017–2019	85
<i>Number of persons killed in traffic accidents by the level of intoxication 2002 and 2017–2019</i>	
Tabel 57. Tuleõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2018–2019	86
<i>Number of persons killed in fire accidents by the level of intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 58. Tuleõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2018–2019	87
<i>Number of persons killed in fire accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 59. Uppunute arv joobeastmete lõikes 2018–2019	87
<i>Number of drowned persons by the level of intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 60. Uppunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal uppunutest 2018–2019	87
<i>Number of drowned persons by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 61. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2018–2019	88
<i>Number of persons killed due to falling by the level of intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 62. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2018–2019	88
<i>Number of persons killed due to falling by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 63. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2018–2019	88
<i>Number of persons killed due to hypothermia by the level of intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 64. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2018–2019	89
<i>Number of persons killed due to hypothermia by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 65. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2018–2019	89
<i>Number of persons who committed suicide by the level of intoxication 2018–2019</i>	
Tabel 66. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2018–2019	89
<i>Number of persons who committed suicide by age and the proportion of persons under intoxication 2017–2018</i>	

Tabel 67. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunute arv 2018–2019	91
<i>Number of patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2018–2019</i>	
<i>eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv – number of patients treated by specialists</i>	
Tabel 68. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunud 16–20-aastaste patsientide arv 2018–2019	92
<i>Number of 16–20 years old patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2018–2019</i>	
<i>eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - number of patients treated by specialists</i>	
Tabel 69. Alkoholiga seotud haiguste tõttu erakorralise meditsiini osakondadesse pöördunute arv 2018–2019	93
<i>Number of patients who turned to emergency room department due to alcohol-related diseases 2018–2019</i>	
<i>isikute arv – number of patients</i>	
Tabel 70. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 2016–2019	94
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases 2016–2019</i>	
<i>tuhat € - thousand €</i>	
Tabel 71. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2018–2019	95
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2018–2019</i>	
<i>tuhat € - thousand €</i>	
Tabel 72. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes erakorralise meditsiini osakondades 2018–2019	96
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases in emergency room department 2018–2019</i>	
<i>tuhat € - thousand €</i>	
Tabel 73. Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus 2019	97
<i>Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases 2019</i>	
<i>tuhat € - thousand €</i>	
Tabel 74. Ravikulude jaotus alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2019	98
<i>Distribution of treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2019</i>	
<i>tuhat € - thousand €</i>	
Tabel 75. Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus erakorralise meditsiini osakondades 2019	99
<i>Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases in emergency room departments 2019</i>	
<i>tuhat € - thousand €</i>	
Tabel 76. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad 2008–2019	100
<i>Deaths caused by alcohol-related diseases 2008–2019</i>	
<i>surmade arv – number of deaths</i>	
Tabel 77. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad vanuse järgi 2019	101
<i>Deaths caused by alcohol-related diseases by age 2019</i>	
<i>surmade arv – number of deaths</i>	
Tabel 78. Alkoholiga seotud haiguste suremuskordajad 2008–2019	103
<i>Mortality rates of alcohol-related diseases 2008–2019</i>	
<i>surmade arv 100 000 elaniku kohta – number of deaths per 100 000 inhabitants</i>	

5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse

Inhabitants' attitudes towards alcohol policy

Tabel 79. Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2014–2019 (küsitluste tulemused)	104
<i>The seriousness of problems in Estonia related to the consumption of alcoholic beverages estimated by the inhabitants 2014–2019 (survey results)</i>	
<i>% vastanutest, kes arvasid, et probleem on tõsine või väga tõsine</i>	
<i>% of respondents who considered the problem serious or very serious</i>	
Tabel 80. Hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes 2019 (küsitluse tulemused)	106
<i>Assessments of what should be the Estonian national alcohol policy by different sociodemographic groups 2019 (survey results)</i>	
<i>% vastanutest - % of respondents</i>	

Tabel 81. Pingerida meetmetest, mida tuleks teha elanike alkoholitarbimise vähendamiseks Eestis 2019 (küsitluse tulemused)	107
<i>List of measures to reduce alcohol consumption of Estonian inhabitants 2019 (survey results)</i>	
% vastanutest, kelle hinnangul tuleks alkoholitarbimist vähendada	
<i>% of respondents who favored reduction of alcohol consumption</i>	

6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika *Alcohol statistics in Nordic countries and Baltic states*

Tabel 82. Alkoholi tarbimine Põhjamaades	109
<i>Alcohol consumption in Nordic countries</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 83. Alkohoolsete jookide aktsiisi- ja käibemaks Euroopa Liidu riikides (seisuga 01.01.2020)	112
<i>Alcohol excise duties and value added tax (VAT) in EU countries (as of 01.01.2020)</i>	
€ liitri 100% alkoholi kohta - <i>€ per litre of 100% alcohol</i>	
Tabel 84. Riigi tulud alkohoolsete jookide aktsiisimaksu laekumisest Põhjamaades ja Balti riikides 2018	113
<i>State revenues from alcoholic beverages excise duties in Nordic countries and Baltic states 2018</i>	
Tabel 85. Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv Põhjamaades (seisuga 01.01.2020)	115
<i>Number of registered retail shops selling strong alcohol in Nordic countries (as of 01.01.2020)</i>	
Tabel 86. Alkoholi müüvate tootlustusasutuste arv Põhjamaades, Eestis ja Leedus	117
<i>Number of on-premise sales points that sell alcohol in Nordic countries, Estonia and Lithuania</i>	
Tabel 87. Põhjamaade turistide poolt reisidelt kaasa toodud alkohoolsed joogid	118
<i>Alcoholic beverages imported by travellers of Nordic countries</i>	
100 % alkoholis - <i>in 100% alcohol</i>	
Tabel 88. Alkoholi poodide lahtiolekuajad Põhjamaades ja Balti riikides	119
<i>Opening hours of the alcohol shops in Nordic countries and Baltic states</i>	
Tabel 89. Alkohoolsete jookide jaemüügi vanusepiirangud Põhjamaades ja Balti riikides	119
<i>Age limits on sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states</i>	

Joonised - Figures

Joonis 1.	Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 2008–2019, 100% alkohol	34
	<i>Share of different alcoholic beverages in production 2008–2019, in 100% alcohol</i>	
Joonis 2.	Alkoholsete jookide tootmine 2008–2019, 100% alkohol	34
	<i>Production of alcoholic beverages in 2008–2019, in 100% alcohol</i>	
Joonis 3.	Alkoholsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2008–2019	38
	<i>Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2008–2019</i>	
Joonis 4.	Legalse alkoholimüügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel jookide lõikes 2019	39
	<i>Distribution of legal alcohol sales between Estonian inhabitants and tourists by categories of beverages 2019</i>	
	<i>% müüdüd alkoholist - % of alcohol sold</i>	
Joonis 5.	Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998–2019 (1997=1)	42
	<i>Consumer price index of alcoholic beverages 1998–2019 (1997=1)</i>	
Joonis 6.	Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 2008–2019	42
	<i>Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 2008–2019</i>	
	<i>kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga, % - growth compared to the same period of the previous year, %</i>	
Joonis 7.	Õlle või viina kogused, mida saaks tinglikult osta keskmise netokuupalga eest 2008–2019	43
	<i>Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2008–2019</i>	
Joonis 8.	Õlle või viina keskmised jaehinnad Eesti ja Läti piirikauplustes juunis 2018–2020	44
	<i>Average retail prices of beer and vodka in Estonian and Latvian border shops in June 2018–2020</i>	
Joonis 9.	Laekunud alkoholiaktsiiside jaotus jookide lõikes 2011–2019	46
	<i>Share of received excise taxes from different alcoholic beverages 2011–2019</i>	
Joonis 10.	Alkoholiaktsiisi laekumise dünaamika Eestis võrreldes Läti ja Leeduga 2015–2019	47
	<i>The dynamics of alcohol excise tax collection in Estonia compared to Latvia and Lithuania 2015–2019</i>	
Joonis 11.	Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta Eestis, Lätis ja Leedus 2015–2019	47
	<i>Collection of alcohol excise tax per capita in Estonia, Latvia and Lithuania 2015–2019</i>	
Joonis 12.	Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv maakondades 1000 elaniku kohta 2020	51
	<i>Number of registered retail sales outlets in counties per 1000 inhabitants 2020</i>	
Joonis 13.	Registreeritud alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv maakondades 1000 elaniku kohta 2020	51
	<i>Number of registered caterings selling alcohol in counties per 1000 inhabitants 2020</i>	
Joonis 14.	Registreeritud alkoholi müügikohtade arv maakondades 10 km² kohta 2020	52
	<i>Number of registered alcohol sales points in counties per 10 km² 2020</i>	
Joonis 15.	Alkoholi tarbimine 2008–2019	54
	<i>Consumption of alcohol 2008–2019</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 16.	Alkoholi tarbimine jookide lõikes (jooji kanguses) 2008–2019	56
	<i>Consumption of alcohol by beverage categories (by volume) 2008–2019</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over</i>	
Joonis 17.	Alkoholi tarbimine jookide lõikes (absoluutalkoholis) 2008–2019	57
	<i>Consumption of alcohol by beverage categories (in absolute alcohol) 2008–2019</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 18.	Alkoholi summaarne tarbimine jookide lõikes 2008–2019	58
	<i>Total consumption of alcohol by beverage categories 2008–2019</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	

Joonis 19.	Elanike hinnang enda alkoholi ostmisele 2019 (küsitluse tulemused) 63 <i>Inhabitants' assessments of their own alcohol purchases 2019 (survey results)</i>	63
Joonis 20.	Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2018–2019 (küsitluste tulemused) 64 <i>Purchase of alcoholic beverages from Latvia according to the purchase method 2018–2019 (survey results)</i> <i>% vastanutest - % of respondents</i>	64
Joonis 21.	Lätist alkoholi ostmine tarbijatüüpide lõikes 2019 (küsitluse tulemused) 64 <i>Buying alcohol from Latvia by consumer type (2019 survey results)</i> <i>% kõigist vastanutest ja spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käinutest</i> <i>% of all respondents and respondents who specially went to Latvia to buy alcohol</i>	64
Joonis 22.	Keskmine Lätist ostetud alkoholsete jookide osakaal kõigist alkoholiostudest 2017–2019 (küsitluste tulemused) 65 <i>Average share of alcoholic beverages purchased from Latvia of all alcohol purchases 2017–2019 (survey results)</i> <i>Antud jooki Lätist ostnute hinnangud protsentides</i> <i>Estimates of those who bought this beverage from Latvia, in percentages</i>	65
Joonis 23.	Lätist alkoholi ostmise sagedus 2018–2019 (küsitluste tulemused) 65 <i>Frequency of buying alcohol from Latvia 2018–2019 (survey results)</i> <i>% Lätist alkoholi ostnud vastanutest - % of respondents who bought alcohol from Latvia</i>	65
Joonis 24.	Ühe Läti reisi keskmine alkoholiostu summa 2019 (küsitluse tulemused) 66 <i>Average amount of money spent on alcohol purchases per one trip to Latvia 2019 (survey results)</i> <i>% Lätist alkoholi ostnud vastanutest - % of respondents who bought alcohol from Latvia</i>	66
Joonis 25.	Elanike hinnangud kaasmaalaste alkoholitarbimisele 2013–2019 (küsitluste tulemused) 69 <i>Inhabitants' assessments of compatriots' alcohol consumption 2013–2019 (survey results)</i> <i>% vastanutest - % of respondents</i>	69
Joonis 26.	Alkoholsete jookide tarbijate osakaal jookide lõikes 2019 (küsitluse tulemused) 70 <i>Share of alcohol consumers by beverage categories consumed 2019 (survey results)</i> <i>% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers</i>	70
Joonis 27.	Meeste ja naiste hinnangud enda alkoholitarbimise kohta 2018–2019 (küsitluste tulemused) 71 <i>Assessments of men and women about their own alcohol consumption 2018–2019 (survey results)</i> <i>% vastanutest - % of respondents</i>	71
Joonis 28.	15–16 aastaste poiste ja tüdrukute alkoholsete jookide tarbimissagedused viimase 30 päeva jooksul alkoholiilike lõikes 2019 (küsitluse tulemused) 75 <i>Consumption frequency of alcoholic beverages of 15–16 years old boys and girls during the past 30 days by the categories of beverages 2019 (survey results)</i> <i>% vastanutest - % of respondents</i>	75
Joonis 29.	Vähemalt korra elus purjus olnute osakaal 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2007–2019 (küsitluse tulemused) 77 <i>Share of 15–16 years old students who have been drunk at least once in their life by gender 2007–2019 (survey results)</i> <i>% vastanutest - % of respondents</i>	77
Joonis 30.	Alkoholsete jookide kättesaadavust väga kergeks või küllalt kergeks hinnanud 15–16 aastaste poiste ja tüdrukute osakaal 2019 (küsitluse tulemused) 79 <i>Percentage of boys and girls aged 15–16 who rated the availability of alcoholic beverages as very easy or fairly easy in 2019 (survey results)</i> <i>% vastanutest - % of respondents</i>	79
Joonis 31.	Joobes mootorsõidukijuhtide jaotus vanuse järgi 2015–2019 82 <i>Distribution of drunken motor vehicle drivers by age 2015–2019</i>	82

Joonis 32.	Inimkannatanuga liiklusõnnetuste arv ning joores mootorsõidukijuhi osalusega liiklusõnnetuste osakaal 2008–2019	83
	<i>Number of traffic accidents with injured persons and share of traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2008–2019</i>	
Joonis 33.	Liiklusõnnetustes hukkunud kainete ja joores isikute arv 2002 ja 2017–2019	86
	<i>Number of sober and intoxicated persons killed in traffic accidents in 2002 and 2017–2019</i>	
Joonis 34.	Õnnetustes hukkunud kainete ja joores isikute arv 2019	90
	<i>Number of sober and intoxicated persons killed in accidents in 2019</i>	
Joonis 35.	Õnnetustes hukkunute jaotus jooresastmete lõikes 2019	90
	<i>Distribution of persons killed in accidents by level of intoxication 2019</i>	
Joonis 36.	Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv aastas 2008–2019	102
	<i>Deaths caused by alcohol-related diseases 2008–2019</i>	
Joonis 37.	Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv 100 000 elaniku kohta aastas 2007–2018	102
	<i>Annual number of deaths caused by alcohol-related diseases per 100 000 inhabitants 2007–2018</i>	
Joonis 38.	Elanike hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2008–2019 (küsitluste tulemused)	105
	<i>Inhabitants' assessments to Estonian alcohol politics 2008–2019 (survey results)</i>	
	% vastanutest - % of respondents	
Joonis 39.	Elanike suhtumine alkoholi müümisesse tanklates, kultuuri- ja spordiüritustel 2016 ja 2019 (küsitluste tulemused)	108
	<i>Inhabitants' attitudes to selling alcohol in gas stations, cultural and sports events 2016 and 2019 (survey results)</i>	
	% vastanutest - % of respondents	
Joonis 40.	Elanike hinnangud, mis kellaajani võiks toitlustusasutustes alkoholi müüa 2019 (küsitluste tulemused)	108
	<i>Inhabitants' assessments' on times until which catering establishments could sell alcohol 2019 (survey results)</i>	
	% vastanutest - % of respondents	
Joonis 41.	Alkoholi tarbimine Põhjamaades ja Eestis 2019	109
	<i>Alcohol consumption in Nordic countries and Estonia 2019</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 42.	Alkoholsete jookide registreeritud tarbimine Põhjamaades ja Balti riikides 2019	110
	<i>Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states 2019</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged in 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 43.	Alkoholsete jookide registreeritud tarbimine jookide lõikes Põhjamaades ja Balti riikides 2019	110
	<i>Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states by beverage categories 2019</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 44.	Viina kogused, mida Eesti, Soome ja Läti elanikud saaksid tinglikult osta oma keskmise netokuupalga eest 2008–2019	111
	<i>Quantities of vodka Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2008–2019</i>	
Joonis 45.	Õlle kogused, mida Eesti, Soome ja Läti elanikud saaksid tinglikult osta oma keskmise netokuupalga eest 2008–2019	111
	<i>Quantities of beer Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2008–2019</i>	
Joonis 46.	Alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumine elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2018	113
	<i>Annual revenues from alcoholic beverages excise duties per capita in Nordic countries and Baltic states 2018</i>	

Joonis 47.	Alkoholsete jookide aktsiisitulude osakaal riigi kogutuludest Põhjamaades ja Balti riikides 2018	114
	<i>Share of alcoholic beverages excise revenues from the state's total revenue in Nordic countries and Baltic states 2018</i>	
Joonis 48.	Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2019	114
	<i>Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2019</i> liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - <i>litres per capita aged 15 years and over</i>	
Joonis 49.	Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2019	115
	<i>Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2019</i> liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis <i>litres per capita aged 15 years and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 50.	Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides	116
	<i>Number of registered retail shops selling strong alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states</i>	
Joonis 51.	Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv kokku 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides	117
	<i>Total number of registered retail shops selling alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states</i>	

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Tootmine ja väliskaubandus

Alkohoolsetest jookidest toodetakse Eestis kõige enam õlut, mida 2019. aastal valmistati 129 miljonit liitrit ning mis moodustas kogu alkoholitoodangust 73%. Lahjasid alkohoolseid jooke toodeti möödunud aastal 34 miljonit liitrit (19% kogu alkoholi toodangumahust) ja kangeid alkohoolseid jooke 13 miljonit liitrit (8% alkoholi toodangumahust)¹. Lahjade alkohoolsete jookide toodangust moodustasid suurema osa kääritatud joogid (81%), kangete alkohoolsete jookide toodangust oli suurim osakaal viinal (61%). Toodetud õllest moodustas lahja õlu 94% ja kange õlu 6%. Toodangumahud suurenesid võrreldes 2018. aastaga kõikide joogiliikide osas. Kõige rohkem kasvas kangete alkohoolsete jookide tootmine (+18%), sealjuures viinatootmine 29%. Lahjade alkohoolsete jookide tootmine suurenes 9% ja see tulenes kääritatud jookide tootmismahu kiiremast kasvust (+13%), samas kui segatud piiritusjookide toodang kahanes veerandi võrra (-25%). Kõige vähem muutus aastaga õlletoodangu maht (+1%), sealhulgas suurenes lahja õlle toodang 4%, kuid kange õlle toodang oli jätkuvalt langustrendis (-27%).

Alkohoolsete jookide ekspordikäive jäi 2019. aastal varasema aastaga võrreldes mõnevõrra väiksemaks, moodustades 135,4 miljonit eurot (2018. aastal 136,9 miljonit eurot). Kangeid alkohoolseid jooke eksporditi 46,2 miljoni euro eest ja see moodustas kogu alkohoolsete jookide ekspordikäibest 34%. Õlle ekspordikäive oli 38,3 miljonit eurot, viinamarjaveinide ja vermuti ekspordikäive oli 25,9 miljonit eurot, lahja alkoholi ekspordikäive oli 23,1 miljonit eurot. Võrreldes varasema aastaga kange alkoholi ja õlle ekspordikäibed vähenesid (vastavalt 4% ja 6%). Samas suurenes lahjade alkohoolsete jookide ekspordikäive 12% ning viinamarjaveinide ja vermuti ekspordikäive kokku keskmiselt 3%. Koguselises arvestuses eksporditi Eestist 2019. aastal õlut 68,3 miljonit liitrit, lahjasid alkohoolseid jooke 27,3 miljonit liitrit, kangeid alkohoolseid jooke 10,1 miljonit liitrit, viinamarjaveine ja vermuteid 5,6 miljonit liitrit. Ekspordimahud kasvasid aastaga kõikide joogiliikide osas, välja arvatud kangel alkoholil, mille eksport vähenes 41%. Suurimateks ekspordipartneriteks olid nagu varasematelgi aastatel Läti, Leedu ja Soome, mitme joogi ekspordis on kasvanud Norra osatähtsus.

Alkohoolsete jookide impordikäive moodustas 2019. aastal 191,2 miljonit eurot ja see kasvas eelmise aastaga võrreldes 9%. Impordikäibe poolest olid suurimateks joogigruppideks viinamarjaveinid ja kanged alkohoolsed joogid, vastavalt 74,1 miljonit eurot ja 64,7 miljonit eurot. Veini impordikäive jäi eelmise

¹ Aastaraamatus on lähtutud "Alkoholiseaduse" § 2 ning "Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse" § 12 defineeritud mõistetest. Lühidalt:

Alkohoolne jook on õlu etanoolisisaldusega üle 0,5 mahuprotsendi ja muu joomiseks mõeldud vedelik etanoolisisaldusega üle 1,2 mahuprotsendi.

Õlu on linnastest või linnastest ja linnastamata materjalist, humalatest ja veest pärmi abil kääritamise teel valmistatud jook, mis võib olla pastöriseeritud.

Vein on viinamarjadest toodetud ainult kääritamise teel saadud üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 15 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Kääritatud jook on õllest ja veinist erinev üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 10 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Vahetoode on eespool nimetatamata toode, mille etanoolisisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Kange alkohoolne jook on alkohoolne jook etanoolisisaldusega üle 22 mahuprotsendi.

Lahja alkohoolne jook on alkohoolne jook etanoolisisaldusega kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Piiritus e etüülalkohol on kangusega alates 96%.

aastaga võrreldes samale tasemele, kangete alkoholsete jookide käive kasvas 10%. Ka kõigi teiste joogigruppide impordikäive 2019. aastal suurenes, kõige enam piiritusel (+66%). Õlle impordikäive suurenes 19% ja lahja alkoholi impordikäive kasvas ligikaudu 13%. Alkoholi koguseline impordimaht moodustas 92,3 miljonit liitrit, mida oli 9% enam võrreldes varasema aastaga. Impordimahud kasvasid kõikide jookide osas, vaid viinamarjaveinide sisseveo maht veidi vähenes (-1%).

Jaehinnad

2019. aastal odavnesid alkohoolsed joogid keskmiselt 3%. Selle põhjuseks oli 1. juulil toimunud alkoholi aktsiisimäärade muutus, mille tulemusena vähendati kange- ja lahja alkoholi ning õlle aktsiisimäärasid 25% võrra (viinamarjaveinidel jäi see samale tasemele). Aktsiisilangetus tõttu vähenesid 2019. aastal kokkuvõttes pea kõikide alkoholsete jookide hinnad, kuigi mitte alati sellisel määral, nagu aktsiisivähendamine oleks võimaldanud. Kuigi 2019. aasta alguses aktsiisi ei suurendatud, kasvasid esimeses poolaastas alkoholi jaehinnad ikkagi, teisel poolaastal aga toimus juba hindade langus. Nii suurenesid jaehinnad esimeses ja teises kvartalis eelmise aasta sama perioodiga võrreldes viinadel 3,8%, likööridel 2,7%, džinnidel 7,1%, õlledel 3,9% ja siidritel 1,9%. Teisel poolaastal olid viinade jaehinnad eelmise aasta teise poolaastaga võrreldes 11,5% madalamad, liköörid olid odavamad 4,8%, džinnid 1,8%, õlled 8,8% ja siidrid 9,4%. Kokku langesid viinade jaehinnad 2019. aastal 3,8% (keskmine liitri hind 2018. aastal 18,22 eurot, 2019. aastal 17,52 eurot), likööride jaehinnad 1,1% (18,46 eurot 18,26 eurole), õlle jaehinnad 2,5% (3,14 eurot 3,06 eurole) ja siidri jaehinnad 4,0% (2,86 eurot 2,75 eurole). Džinni jaehinnad seevastu kasvasid aastaga 2,6% (21,26 eurot 21,82 eurole), samuti muutusid kallimaks marjaveinid (+4,2%, 8,12 eurot 8,46 eurole). Kuigi marjaveinidele aktsiisimäär ei langenud, näitab hinnakasv, et aktsiisimäär mõjutab jookide hinnataset vaid osaliselt ja oluliselt sõltub joogi jaehind tootja-poolsest hinnastamisest ja kaubanduses lisatavast juurdehindlusest.

Kui kaupade ja teenuste hinnad kasvasid 2019. aastal Eestis keskmiselt 2,3%, siis alkoholsete jookide hinnad langesid 3%. Arvestades, et elanike brutopalk suurenes samal ajal 7,4%, muutusid alkohoolsed joogid just 2019. aasta teisel poolaastal tarbijatele oluliselt odavamaks.

Alkoholiaktsiis ja selle osakaal riigieelarves

Kuigi 2019. aasta juulist vähendati alkoholiaktsiise 25% võrra, jäi kogulaekumine eelmise aastaga võrreldes vaid 2% väiksemaks. Alkoholiaktsiisi langetamine kärpis Läti piirikaubandust ja suurendas Eestisest alkoholi müüki. Nii kasvasid kange alkoholi siseturule deklareeritud kogused 2019. aastal 15,2% võrreldes aastatagusega ja õlut deklareeriti 5,7% rohkem kui aasta tagasi. Kokku laekus 2019. aastal riigieelarvesse alkoholiaktsiisi 225,5 miljonit eurot (planeeritud oli 230,5 miljonit eurot). Natuke üle poole (53%) aktsiisi laekumisest moodustas kange alkoholi aktsiis summas 119,8 miljonit eurot. Õlle pealt laekus aktsiisi 62,6 miljonit eurot ja see moodustas 27,7% kogu alkoholiaktsiisi laekumisest; veinide pealt laekus aktsiisi 26,8 miljonit eurot (11,9%), kääritatud jookide pealt 14,8 miljonit eurot (6,6%) ja vahetoodetelt 1,5 miljonit eurot (0,7%). Võrreldes 2018. aastaga jäi kange alkoholi aktsiisilaekumine 2019. aastal praktiliselt samale tasemele (99%), õlleaktsiisi laekumine oli aga aastatagusega võrreldes 6% väiksem. Aktsiisilangetus mõjutas kõige enam lahjade alkoholsete jookide aktsiisilaekumist – see vähenes aasta võrdluses 12%. Joogigruppidest ainsana kasvas vaid aktsiisilaekumine veinide pealt (+2%), kuid veini aktsiisimäär erinevalt teistest alkoholsetest jookidest ka ei vähenenud. Alkoholiaktsiisi osakaal riigi maksutuludest ei ole eriti suur, moodustades 2019. aastal 2,4% riigi maksulaekumistest (2018. aastal 2,7%).

Alkoholi müük ja tarbimine

Peale mitu aastat kestnud müügiimahtude vähenemist pöördus alkoholimüük Eestis 2019. aastal taas kasvule. Jookidest tõusis lahjade alkoholsete jookide müük kõige enam (+16,6%), ulatudes 21 miljoni liitri (2018. aastal müüdi 18 miljonit liitrit). Õlle müügiimahud kasvasid eelnenud aastaga võrreldes 11% ja 86,6 miljoni liitri (2018. aastal müüdi 78,2 miljonit liitrit) ning kange alkoholi müügiimahud suurenesid 6,9% ehk 13,4 miljoni liitri (2018. aastal müüdi 12,6 miljonit liitrit). Alkoholsete jookide müügiikäive oli 2019. aastal Statistikaameti andmetel kokku 416 miljonit eurot, mis jäi eelnenud aastast mõnevõrra madalamaks (2018. aastal oli müügiikäive 419 miljonit eurot), kuna jookide jaehinnad langesid.

2019. aasta oli üle pika aja esimene aasta, kui alkoholitarbimine elaniku kohta kasvas. Alkoholi aktsiisimäära langetamise tulemusel vähenenud jaehinnad suurendasid müüki Eestis ja kuigi Läti piirikaubandus hakkas teisel poolaastal koomale tõmbuma, ei kahanenud see siseriikliku müügi kasvuga samavõrra. 2019. aastal tarbiti Eestis absoluutalkoholi 10,4 liitrit ühe täiskasvanud elaniku kohta (2018. aastal 10,0 liitrit). Jookidest suurenes kõige enam lahjade alkoholsete jookide tarbimine (+13%) ja pudeli kanguses tarbiti neid aastas 9 liitrit ühe täiskasvanud elaniku kohta. Õlut tarbiti pudelikanguses täiskasvanud elaniku kohta aastas keskmiselt 80,6 liitrit (+1,2%), viinamarjaveine ja vermuteid 15,5 liitrit (+4,3%) ja kangeid alkoholseid jooke 9,7 liitrit (+4,6%). Absoluutalkoholi arvestuses oli suurim osakaal õlle tarbimisel, mis moodustas kogutarbimisest 40%. Kange alkohol moodustas absoluutalkoholis keskmiselt ühe täiskasvanud elaniku kohta 36%, viinamarjaveinid ja vermut 18% ning lahjad alkoholised joogid 6% tarbimisest.

Illegaalne alkohol

Illegaalne alkoholikaubandus on viimased aastad olnud langustrendis ja selle üheks põhjuseks võib pidada Läti piirikaubandust, mis võimaldab alkoholi hankida Eesti tavakauplustest soodsamalt. Kiire aktsiisitõusu tulemusel alates 2015. aastast jõudsalt kasvanud alkoholihinnad oleksid võinud tuua kaasa ka suurema salaalkoholi tarbimise, kui poleks olnud alternatiivset turgu Läti odavama alkoholi näol. 2019. aasta keskel toimunud aktsiisimäära langetus muutis aga alkoholihinnad ka Eesti poodides soodsamaks, viies nõudluse salaalkoholi järele veelgi madalamaks. Möödunud aasta lõpus tehtud elanike küsitlus näitaski, et illegaalset alkoholi oli aasta jooksul ostnud kõigest 2% täiskasvanud alkoholitarbijatest. Varasematel aastatel on illegaalse alkoholi ostjad moodustanud alkoholitarbijatest keskmiselt 3–5%. Sealjuures ei tarbitud illegaalset alkoholi pidevalt, vaid nendest, kes salaalkoholi ostsid, olid pooled teinud seda väga harva ja pooled vahetevahel.

Salaalkoholi ostmisel peeti küsitluste põhjal kõige oluliseks kahte eeldust: see peab olema odav ja müüjat tuleb usaldada. Nii pidas EKI küsitluse andmetel ka 2019. aastal salaalkoholi hankimisel 69% ostjatest väga oluliseks argumendiks seda, et salaalkohol on odavam tavaalkoholist ja 62% ostjatest pidas väga tähtsaks, et salaalkoholi müüja on usaldusväärne. Mõnevõrra vähem tähtsustasid salaalkoholi ostjad kvaliteedi rolli – legaalse alkoholiga samaväärset kvaliteeti pidas väga oluliseks 45%, ehk vähem kui pool illegaalse alkoholi ostjatest. Legaalse alkoholi ostmist põhjendati kõige enam sellega, et salaalkohol võib olla tervisele ohtlik, kuid ka oma isiklike tõekspidamistega (74% legaalse alkoholi ostjatest pidas väga oluliseks põhjuseks salaalkoholi ohtlikkust tervisele ja 73% pidas väga oluliseks oma põhimõtet mitte osta salaalkoholi).

Illegaalse alkoholikaubanduse tõttu jääb riigil saamata miljonite eurode eest alkoholiaktsiisi ja käibemaksu, mis legaalse müügi korral oleks laekunud riieelarvesse. Hinnanguliselt ostsid Eesti elanikud illegaalset alkoholi 2019. aastal kokku 0,8 miljonit liitrit ja see moodustas kogu tarbitud viinaturust 12–14%. Võrreldes eelnenud aastaga, oli illegaalse alkoholi turumaht märgatavalt väiksem (2018. aastal oli illegaalse alkoholikaubanduse maht 1,2 miljonit liitrit). Salaalkoholi käive moodustas hinnanguliselt 5,8 miljonit eurot ja riigil jäi alkoholi salakaubanduse tõttu maksudena saamata 9,0 miljonit eurot.

Alkoholsete jookide ostmine välismaalt

Eesti viimaste aastate alkoholipoliitika keskendus jõuliselt alkoholi kättesaadavuse piiramisele, mida realiseeriti aktsiisitõstmise kaudu ja mis tõi kaasa kiiresti kasvavad alkoholsete jookide jaehinnad. See omakorda tekitas alkoholsete jookide suured hinnaerinevused võrreldes Lätiga või ka teiste lõunapoolsete riikidega. Et Euroopa Liidu riikidest võib alkoholi tuua peaaegu piiranguteta, siis on Eesti elanikud aasta-aastalt aina enam hakanud välismaalt alkoholi ostma, eriti aga lõunanaabrite juurest Lätist. EKI küsitlusest selgus, et 2019. aastal oli alkoholi välismaalt ostnud 50% kõigist vastanutest, sealhulgas 3% oli alkoholsete jooke ostnud üksnes välismaalt ja 47% oli seda ostnud nii välismaalt kui ka Eestist. Alkoholi ainult Eestist ostnuid oli 2019. aastal 34% ja alkoholi ei ostnud üldse 16% vastanutest. Võrreldes eelnenud aastaga vähenes 2019. aastal välismaalt alkoholi ostnud inimeste osakaal – aasta varem oli nii Eestist kui välismaalt alkoholi ostnuid 49% ja ainult välismaalt ostnuid 4% täiskasvanud elanikest. Sagedamini osteti välismaalt kaasa teisi kangeid alkoholsete jooke ja veine, vastavalt 27% ja 26% vastanutest. Välisriikidest enim osteti alkoholi Lätist, kus seda oli hankinud 33% vastanutest. Sarnaselt kogu välismaa ostudega, oli ka Lätist ostmine 2019. aastal mõningas languses. Seda on mõjutanud ennekõike spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käijad, kelle osakaal langes 14%-lt 2018. aastal 10%-le 2019. aastal (2017. aastal oli Lätis spetsiaalselt ostmas käinud 18% vastanutest). Samas alkoholi Lätis reisil või läbisõidul olles ostnud inimeste osakaal aastaga praktiliselt ei muutunud (25% 2018. aastal ja 24% 2019. aastal). Ligi pool Lätist alkoholi ostnud vastanutest (46%) oli 2019. aastal Lätis alkoholi ostnud 2-3 korda. Lätis reisil või läbisõidul olijatelt 45%-l jäi alkoholiostusumma ühe reisi jooksul vahemikku 10-50 eurot, spetsiaalselt alkoholireisil käinutest 35% kulutas alkoholile ühe reisiga keskmiselt 51-100 eurot.

Turistide alkoholiostud ja -tarbimine

Eesti alkoholiturgu mõjutab oluliselt turism ja eriti soomlaste külastused. Soomlaste arvele langeb enamik välismaalaste poolt Eestis tarbitud ja kaasaostetud alkoholist. Viimaste aastate kiire aktsiisitõusu tulemusel kasvanud alkoholi hinnad on siiski vähendanud soomlaste oste Eestist ja viinud osa neist edasi isegi Läti piiripoodidesse. Möödunud aastane kange- ja lahja alkoholi aktsiisimäära langetamine tõi soomlased Eesti turule tagasi, kuid endiselt on probleemiks Soome turistide jätkuv vähenemine, sest juba kolm viimast aastat on soomlaste Eesti külastused langenud (2019. aastal -2,3%). Külastuste langemine tingis ka alkoholi kaasaostude vähenemise soomlaste poolt ja see mõjutas välituristide poolt sooritatud ostumahtusid tervikuna. Kokkuvõttes langes välituristide alkoholi kaasaostmine 2019. aastal 3,7% ja Eestis kohapealne tarbimine 8%. Kokku ostsid välituristid Eestist alkoholsete jooke absoluutalkoholina hinnanguliselt 4,9 miljonit liitrit, millest kaasaostud olid 3,9 miljonit liitrit ja kohapeal tarbitud kogused 1,0 miljonit liitrit. Eelnenud aastaga võrreldes vähenesid kange alkoholi ja veinide kaasaostud (vastavalt 9,7% ja 13,3%), kasvasid aga lahjade alkoholsete jookide ja õlle kaasaostud (vastavalt 7,6% ja 22,1%). Mahulises arvestuses ostsid välituristid lahjasid alkoholsete jooke kaasa nii kaldalt kui laevadelt 12,7 miljonit liitrit, õlut 11,6 miljonit liitrit, kangeid alkoholsete jooke 5,6 liitrit, sh viina 3,6 miljonit liitrit ja veine 3,9 miljonit liitrit. Välismaalaste ostud lahutatakse tarbimise arvesse tehes Eesti siseturu müügitulust, et välistada Eesti täiskasvanud elaniku alkoholi tarbimise numbrist välismaalaste poolt tarbitud alkohol.

Tarbimisharjumused

Eesti elanike tarbimisharjumuste väljaselgitamiseks viib EKI igal aastal 18-74 aastaste elanike hulgas läbi küsitluse, kus uuritakse vastajate joogieelistusi ja alkoholsete jookide tarbimise sagedusi. 2019. aasta uuring näitas, et alkoholitarbivate osakaal ei ole aastaga muutunud - küsitluse järgi tarbis alkoholi 86% elanikest. Enamasti

hinnati oma alkoholitarbimist kas väheseks (54%) või mõõdukaks (29%), vaid 3% vastajatest märkis, et joob alkoholi palju. Võrreldes eelmise aastaga mõõdukate alkoholijoojate osakaal mõnevõrra kasvas ja väheste joojate osakaal langes.

Kõige levinumateks alkohoolseteks jookideks olid veinid ja vahuveinid, mida oli 2019. aastal tarbinud 89% täiskasvanud alkoholitarbijatest. Õlut oli tarbinud 69%, teisi kangeid alkohoolseid jooke 67%, siidrit 51%, viina 49% ja long-drinke 47% alkoholitarbijatest. Kõige sagedamini joovad Eesti elanikud õlut, mida tarbis vähemalt korra nädalas 18% alkoholitarbijatest (sh iga päev 4% alkoholitarbijatest). Võrreldes eelnenud aastaga on õlle, lahja alkoholi ja teiste kangete alkohoolsete jookide tarbijate osakaal kasvanud, kuid viina ja veinide tarbijate osakaal vähenenud.

Alkoholi tarbimisharjumustes esinevad sotsiaal-demograafilistes gruppide lõikes teatud erinevused. Nii on viina, muu kange alkoholi ja õlle tarbijaid meeste hulgas oluliselt enam kui naiste hulgas – viina tarbis 2019. aastal 71% meestest ja 27% naistest, teisi kangeid alkohoolseid jooke 82% meestest ja 53% naistest, õlut 85% meestest ja 53% naistest. Veinide puhul oli aga vastupidi – kui naistest oli 2019. aastal veine tarbinud 95%, siis meestest vaid 82%. Võrreldes naistega, oli meeste hulgas rohkem neid, kes tarbisid alkoholi kas palju (meestest 5%, naistest 1%) või mõõdukalt (meestest 37%, naistest 21%). Vanusegruppides ilmnevad suuremad erisused lahjade alkohoolsete jookide tarbimisel, mis näitavad, et neid eelistavad selgelt nooremad inimesed. Nii oli siidri tarbijaid 18-29 aastaste hulgas 86%, kuid 65-74 aastaste hulgas 25% ning *long-dringi* tarbijate osakaal vastavalt 73% ja 22%.

Kuigi alaealiste alkoholitarbimine on endiselt probleem, on olukord aasta-aastalt muutunud paremaks. Nii näitas iga nelja aasta järel korraldatav *ESPAD* uuring², et 2019. aastal oli 15-16 aastastest õpilastest elu jooksul alkoholi proovinud 82%, varasematel uuringutel 2011. ja 2015. aastal oli see näitaja vastavalt 95% ja 87%. Siiski ilmnes, et viimase 30 päeva jooksul oli selle vanusegrupi õpilastest alkoholi tarvitanud 38% (34% poistest ja 40% tüdrukutest), neist 2% kümme ja enam korda. Alkohoolsetest jookidest oli kahetsusväärset suur kange alkoholi osakaal, mida viimase 30 päeva jooksul oli tarbinud 28% 15-16 aastastest poistest ja 29% tüdrukutest. Sellele vaatamata on elu jooksul purjus olnud 15-16 aastaste õpilaste osakaal langenud – kui veel 2011. aastal oli neid selle vanusegrupi vastajatest 55%, siis 2019. aastal vaid 34%. Viimase kuu jooksul oli 2019. aasta uuringu järgi purjus olnud 9% 15-16 aastastest kooliõpilastest (poistest 8%, tüdrukutest 9%). Enam kui pooled 15-16 aastastest õpilastest hindasid alkohoolsete jookide kättesaadavust kergeks.

Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Alkoholi liigtarvitamine toob lisaks isiklikule tervise kahjustamisele kaasa negatiivseid tagajärgi kogu ühiskonnale. Üleliigse alkoholitarbimise tõttu suureneb koormus tervishoiusüsteemile ja korrakaitsele, väheneb elanike töövõime ja sagenevad alkoholiga seotud haigestumised, vigastused ja surmad. Väga levinud alkoholist tulenevaks seaduserikkumiseks on joobes mootorsõiduki juhtimine. Kuigi politsei poolt registreeritud joobes juhtimiste arv on oluliselt madalam võrreldes eelmise kümnendiga, ei ole purjus peaga sõidukijuhtimine viimastel aastatel enam langenud, vaid isegi tõusnud. Nii tuvastati 2019. aastal nimetatud seaduserikkumist kokku 5357 korral (2018. aastal oli 5248 juhtumit). Kuigi ebakaines olekus sõidukijuhtimisi esines rohkem, oli sellega seotud liiklusõnnetusi varasemast vähem ja tagajärjed kergemad. Kui 2018. aastal toimus ebakainete mootorsõidukijuhtide osalusel 149 liiklusõnnetust, siis 2019. aastal oli neid 15 võrra vähem, ehk 134 (10%). Hukkunuid oli joobes juhtide osalusega toimunud liiklusõnnetustes 10 (2018. aastal 13) ja vigastatuid 160

² Kooliõpilaste alkoholi ja uimastite tarvitamise võrdlusuuring (ESPAD) 2019. Tervise Arengu Instituut

(2018. aastal 209). Joobes juhtimisega seotud õnnetused moodustasid 2019. aastal 10% kõikidest liiklusõnnetustest ja aastaga selle osakaal ei muutunud. Ebakainete sõidukijuhtidega seotud õnnetustes hukkunud moodustasid kõikidest liiklusõnnetustes hukkunutest 19% (2018. aastal sama), nendes õnnetustes vigastatud moodustasid 9% kõikides liiklusõnnetustes vigastatutest (2018. aastal 11%).

Ka paljud tule- ja veeõnnetuste, kukkumiste ning alajahtumiste tõttu elu kaotanud inimesed on olnud ebakained. Kuigi tuleõnnetustes hukkunuid oli 2019. aastal üldkokkuvõttes oluliselt vähem kui aasta varem (2019. aastal 48 hukkunut; 2018. aastal 61 hukkunut), olid pooled neist alkoholijoobes (24 hukkunut; 2018. aastal 32 hukkunut, ehk 52%). Negatiivne oli see, et erinevalt eelnenud aastast oli raskes joobes hukkunute osakaal oluliselt suurem (raskes joobes oli 2019. aastal 83% joobes hukkunutest, 2018. aastal 31% joobes hukkunutest). Ka uppumisi oli 2019. aastal vähem kui aasta eest ja kokku kaotas veeõnnetustes elu 38 inimest (2018. aastal 44 inimest). Samas joobes uppunute arv aga kasvas 20-lt 2018. aastal 23-ni 2019. aastal (osakaalud uppunutest vastavalt 61% ja 45%). Kukkumise tagajärjel sai surma 68 inimest, neist olid joobes 22 (32%) ning alajahtumise kaotas elu 65, kellest alkoholi oli eelnevalt tarbinud 29 (45%). Enesetappude arv oli 2019. aastal väiksem (190, 2018. aastal 197 inimest), kuid alkoholijoobes suitsiidi teinud inimeste osakaal oli varasemast kõrgem (33%, 2018. aastal 29%).

Võrreldes varasema aastaga, registreeriti 2019. aastal alaealistega seotud alkoholikuritegusid vähem. Nimetatud kuritegusid pandi toime 96 (2018. aastal 99) ja juhtumite arv on vähenenud juba 2017. aastast. Möödunud aastal langesid alaealiste alkoholitarvitamisele kallutamise juhtumid (82 juhtumit 2018. aastal, 76 juhtumit 2019. aastal) ja alkoholi käitlemise korra rikkumised (16 juhtumit 2018. aastal, 12 juhtumit 2019. aastal), kuid kasvasid alaealistele alkoholi müümise ja ostmise episoodid (1 juhtumit 2018. aastal, 8 juhtumit 2019. aastal). Alkoholiseaduse rikkumisi registreeriti 2019. aastal kokku 2482 korral. Enamlevinud rikkumisteks oli alkoholsete jookide tarbimine alaealiste poolt, mida tuvastati 2142 korral.

Alkoholiga otseselt seotud haiguste tõttu ravi vajanute arv 2019. aastal suurenes. Nii pöördus alkoholi liigtarbimisest põhjustatud haigustega eri- ja perearsti poole kokku 8801 inimest (2018. aastal 8580 inimest). Kõige sagedamini diagnoositi haigetel alkoholipsühhoosi (3758 patsiendil), alkoholi sõltuvust (1657), alkoholi toksilist toimet (1101) ja maksa alkoholitõppe haigestumist (1073). Eelnimetatud haigustest suurenes varasema aastaga võrreldes nii alkoholisõltuvuse kui ka maksa alkoholitõve diagnoosiga ravi vajanute arv 8% võrra. Suhteliselt kiiresti kasvasid ka alkoholi kuritarvitamise tagajärjel tekkinud haigustega arstile pöördumised (24%). Alkoholiga seotud haiguste ravikulud (ilma tasuliste visiitideta) kasvasid 2019. aastal 20% ja moodustasid kokku 5,55 miljonit eurot (2018. aastal 4,61 miljonit eurot).

Alkoholiga seotud haigustest põhjustavad kõige enam surmasid maksa alkoholitõbi, alkoholimürgistused, alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired ning alkoholne kardiomiopaatia. Maksa alkoholitõppe suri 2019. aastal 192 meest ja 74 naist ning kahjuks on suurem nimetatud haigusesse viimastel aastatel olnud tõusuteel (võrdluseks - 2018. aastal suri 171 meest ja 67 naist; 2017. aastal 148 meest ja 52 naist). Kuigi konkreetsete diagnooside arv pole suur, kasvas 2019. aastal märgatavalt meeste suurem alkoholipolüneuropaatia ja alkoholi põhjustatud kroonilise pankreatiidi tagajärjel (vastavalt 2 ja 4 korda), samas vähenes surmajuhtumite arv meestel alkoholi juhusliku mürgistuse läbi 17%. Kokkuvõttes kasvas suurem alkoholiga seotud haiguste tagajärjel 496 inimeselt 2018. aastal 507 inimeseni 2019. aastal (+2%). Viimati oli alkoholist põhjustatud surmajuhtumeid üle 500 2012. aastal (503). Surmade arv on kasvanud viimase kahe aastaga kokku 12%, sealhulgas meestel 9% ja naistel 26%.

Elanike suhtumine alkoholipoliitikasse

Elanike hinnangul on alkoholi kuritarvitamisega seotud probleemidest kõige tõsisem alkoholijoobes sõiduki juhtimine ja nii hindas 2019. aasta EKI küsitluse põhjal olukorda selles vallas tõsiseks või väga tõsiseks 92% vastanutest. Võrreldes varasemate aastaga tajusid elanikud teravamalt ohtusid alkoholist tulenevate isikuvastaste kuritegude osas ja seda pidas tõsiseks või väga tõsiseks probleemiks 84% elanikest. Tõsisemateks alkoholist tulenevateks pahedeks hinnati veel vägivalda (85%), pereprobleeme (83%), tervisekahjusid (81%) ja avaliku korra rikkumisi (80%).

Vahetult peale rangema aktsiisipoliitika kehtestamist hakkas elanike toetus riigi tegevusele alkoholitarbimise piiramiseks märgaavalt langema. Kui pooled vastajatest toetasid aastatel 2013-2014 range alkoholipoliitika elluviimist, siis 2018. aastaks oli samal arvamusel veel vaid 27% küsitletud elanikest. Möödunud aasta küsitlus näitas siiski, et inimesed on asunud taas enam toetama riigi reguleerivat tegevust alkoholivaldkonna korrastamisel. Kuid ikka oli 2019. aastal riigi liberaalse suuna pooldajaid märgatavalt enam kui selle vastaseid ja nii pooldas 52% vastanutest kas võimalikult liberaalset või siis väheste piirangutega alkoholipoliitikat, 28% piirangutega alkoholipoliitikat ja 20% puudus seisukoht. Liberaalset ja väheste piirangutega alkoholipoliitikat pooldasid enam mehed (62%), mitte-estlased (55%) ja 18-29 aastased (54%), samuti rohke või mõõduka alkoholitarbimisega inimesed (neist vastavalt 70% ja 69%). Ranget alkoholipoliitikat pooldasid seevastu enam alkoholi mittetarbijad (44%), naised (32%), 50-64 aastased (31%) ja kõrgema haridusega inimesed (30%). Alkoholitarbimise vähendamisel on elanike arvates kõige olulisem inimeste enda suhtumine ja soov piirata tarbimist (79% vastanutest oli selles kindlasti veendunud), samas isiklikult enda alkoholitarbimise vähendamist pidas kindlasti vajalikuks vaid 19% vastanutest. Diametraalne erinevus hinnangutes näitab, et enda alkoholitarbimises probleemi ei nähta (midagi pole enam vaja piirata), küll aga võiksid teised ümberringi vähem tarbida. Alkoholitarbimise vähendamise nimel peeti väga oluliseks ka noortele vaba aja veetmise võimaluste loomist (79%), et seeläbi anda neile tegevust ja vähendada ohtu, et noored hakkavad igavusest alkoholi tarbima. Üldse peeti alkoholi tarbimise piiramisel suhteliselt oluliseks noortele suunatud meetmeid, nagu näiteks noortele alkoholitarbimise negatiivsete tagajärgede selgitamine (73%) ja järelevalve suurendamine alkoholi müügiga seotud õigusrikkumiste (sh müük alaealistele, 67%). Kõige vähem leidis toetust alkoholi kallimaks muutmise aktsiisitõusu läbi (kindlasti vajalikuks pidas 13% vastanutest), samuti ei peeta eriti tulemuslikuks alkohoolsete jookide müügiaegade lühendamise ettepanekuid (jaekauplustes pooldaks müügiaegade piiramist kindlasti 19%, toitlustuses 18% vastanutest).

Küsitluse järgi ei pooldanud enamik inimesi alkohoolsete jookide müüki spordivõistlustel (77%) ja kütuse-tanklates (65%), kuid kultuuriürituste osas oli nii pooldajaid kui mittepooldajaid võrdselt (42%, 16% ei omanud arvamust). Aastatega on elanikud selles küsimuses muutunud tolerantsemaks, sest näiteks 2016. aastal ei pooldanud alkoholimüüki spordivõistlustel 89%, tanklates 72% ja kultuuriüritustel 55% vastanutest. Registreeritud alkoholi müügilube oli 2020. aasta kevadel Eestis väljastatud 8079, neist 4192 toitlustusasutustele, 3028 jaekaubandusele ja 859 hulgikaubandusele. Kõige tihedamalt on alkoholi müüvad kauplused koondunud suurematesse linnadesse: iga 10 km² kohta on Pärnus 60 kauplust, Tallinnas 48 kauplust, Tartus 39 kauplust jne. Maakondadest on alkoholi müüvate kaupluste paiknemistihedus suurim seal, kus paikneb enam (ja suuremaid) linnu, näiteks Harju maakonnas on 10 km² kohta 8,6 kauplust, Tartu maakonnas 2,1 kauplust, Ida-Virumaal 2,0 kauplust. Elanike arvu suhtes on alkoholi müügilubasid omavaid kauplusi kõige enam registreeritud Saaremaal (4,4 jaemüüjat 1000 elaniku kohta), Võrumaal (3,7) ja Pärnumaal (3,6), kõige vähem aga Tartumaal (1,6) ja Harjumaal (1,8). Alkoholi müüvaid toitlustusasutusi on 1000 elaniku kohta kõige enam Hiiumaal (7,7) ja kõige vähem Ida-Virumaal (2,0).

Alcohol market, consumption and harms in Estonia

Production and foreign trade

Beer remains Estonia's most popular alcoholic drink. In 2019, 129 million liters of beer were produced in Estonia, which accounted for 73% of the total alcohol market share. The output of light alcoholic beverages by production amounted to 34 million liters (19% of the total Estonian alcohol production) in 2019, strong alcoholic beverages to 13 million liters (8%)³. Fermented beverages accounted for a 81% share of the light alcoholic beverages production and vodka accounted for a 61% share of the strong alcoholic beverages production. The share of light beers amounted to 94% and strong beers to 6% of the total beer production. Production volumes increased compared to 2018 for all types of beverages. The production volume of the strong alcoholic beverages increased the most (18%), with vodka production growing by 29%. The production of the light alcoholic beverages increased by 9% and this was due to the faster growth of the production volume of fermented beverages (+13%), while the production of mixed spirits decreased by a quarter (-25%). The volume of beer production changed the least in 2019 (+1%), the production of light beer was up by 4%, while the production of strong beer continued on a downward trend (-27%).

The export turnover of alcoholic beverages in 2019 was somewhat lower than in the previous year, amounting to 135.4 million euros (136.9 million euros in 2018). Strong alcoholic beverages provided the largest share of the total alcohol exports in value terms, making up 34% of it (46,2 million euros). At the same time, the export turnover of the strong alcoholic beverages has decreased continuously for the last 6 years. Compared to 2018 it decreased by 4%. The export of beer was down 6% to 38,3 million euros in 2019. The export sales of the light alcoholic beverages have shown annual growth of 12% in 2019, totally 23,1 million euros. Grape wines and vermouth exports were 25,9 million euros (up 3%). In 2019, 68,3 million liters of beer were exported from Estonia, 27,3 million liters of the light alcoholic beverages, 10,1 million liters of the strong alcoholic beverages, 5,6 million of grape wines and vermouth (re-export) and 0,6 million liters of spirits. Export volumes increased over the year for all types of beverages except spirits, whose exports fell by 41%. As in previous years, the largest export partners were Latvia, Lithuania and Finland, and the share of Norway in the exports of several beverages has increased.

The import turnover of alcoholic beverages amounted to 191,2 million euros in 2019 (up 9% compared to previous year). Grape wines and vermouth accounted for the largest share of the import turnover at 74,1 million euros, followed by strong alcoholic beverages at 64,7 million euros. At the same time, the import turnover of grape wines remained at the same level as in the previous year, but increased by 10% in the

³ The concepts of alcoholic beverages used in the Yearbook are based on those defined in § 2 of the Alcohol Act, and in §12 of the Alcohol, Tobacco, Fuel and Electricity Excise Tax Act. In short:

Alcoholic beverage is a beer with alc/vol over 0,5% and any other drinks intended for consumption with alc/vol over 1,2%.

Beer is a fermented alcoholic beverage brewed from malt or malt and other non-malted ingredients, hops, water and yeast, which could be pasteurised.

Wine is an alcoholic beverage produced only of grape juice by fermentation with alc/vol over 1,2% up to 15% (included).

Intermediate product is an alcoholic beverage that has not been mentioned above with alc/vol over 1,2% up to 22% (included).

Strong alcoholic beverage is an alcoholic beverage with alc/vol over 22%.

Light alcoholic beverage is an alcoholic beverage with alc/vol up to 22% (included).

Ethyl alcohol or ethanol is an alcoholic beverage with alc/vol 96% and over.

strong alcoholic beverages. The import turnover of all other beverage categories also increased in 2019, mostly in ethyl alcohol category (+66%). The import turnover of beer increased by 19% and the import turnover of light alcohol increased by almost 13%. A total of 92,3 million liters of alcoholic beverages were imported into Estonia in 2019 – an increase of 9% compared to previous year. Almost all drinks categories except grape wines category (down 1%) increased in imports volumes.

Retail prices

In 2019, alcoholic beverages became cheaper by 3% on average. This was due to a change in excise duty rates on alcohol on 1 July, which resulted in a 25% reduction in excise duty on strong alcohol, light alcohol and beer (for grape wines it remained at the same level). Due to the reduction in excise duties, the prices of almost all alcoholic beverages decreased in 2019, although not always to the extent that the reduction in excise duties would have allowed. Although the excise duty was not increased at the beginning of 2019, the retail prices of alcohol still increased in the first half of the year, but in the second half of the year the prices started to drop. Thus, in the first and second quarters, compared to same period of the previous year, retail prices increased by 3,8% for vodkas, 2,7% for liqueurs, 7,1% for gins, 3,9% for beers and 1,9% for ciders. In the second half of the year, the retail prices of vodkas were 11,5% lower than in the second half of the previous year, liqueurs were 4,8% lower, gins 1,8%, beers 8,8% and ciders 9,4%. In total, retail prices of vodkas fell by 3,8% in 2019, of liqueurs by 1,1%, of beer by 2,5% and cider retail prices by 4,0%. Retail prices of gin, on the other hand, increased by 2,6% and berry wines also became more expensive by 4,2%. The average retail price per liter of beer in 2019 was 3,06 euros (3,14 euros in 2018), vodka 17,52 euros per liter (18,22 euros in 2018), liqueurs 18,26 euros per liter (18,46 euros in 2018), cider 2,75 euros per liter (2,86 euros in 2018) but the retail price per liter of gin and berry wines in 2019 was 21,82 euros (21,26 euros in 2018) and 8,46 euros (8,12 euros in 2018) respectively.

Although the rate of excise duty on berry wines did not decrease, the increase in prices shows that the rate of excise duty only indirectly affects the price of beverages and the retail price of a beverage depends more on producer pricing and trade mark-ups. While the prices of goods and services in Estonia increased on average by 2.3% in 2019, the prices of alcoholic beverages decreased by 3%. Considering that the gross salary of the population increased by 7.4% at the same time, alcoholic beverages became significantly cheaper for consumers in the second half of 2019.

Alcohol excise duty and its share in state budget

Although alcohol excise duties were reduced by 25% from July 2019, the total revenue was only 2% lower than in the previous year. The reduction of alcohol excise duty reduced the cross-border alcohol trade on the Estonian-Latvian border and increased alcohol sales within Estonia. Thus, the declared quantities of strong alcohol increased by 15,2% in 2019 compared to a year ago, and beer was declared 5,7% more than a year ago. In 2019, the state budget received excise tax of 225,5 million euros although initial budget for alcohol excise duties was planned at 230,5 million euros. The highest proportion (53%) of the alcohol excise revenues was received from strong alcoholic beverages, accounting for 119,8 million euros in excise duties. In 2019 excise duties on beer amounted to 62,6 million euros (27,7% of revenue), grape wines to 26,8 million euros (11,9% of revenue), light fermented beverages to 14,8 million euros (6,6% of revenue) and intermediate products to 1,5 million euros (0,7% of revenue). Compared to 2018, the excise duty receipts on strong

alcoholic beverages in 2019 remained practically at the same level (99%), but the excise duty receipts on beer were 6% lower than a year ago. The decrease in excise duty had the largest impact on the excise tax receipts on light alcoholic beverages - it decreased by 12% year-on-year. Of the beverage categories, only the excise tax revenue on wines increased (+2%), while the excise duty rates on wines, unlike on other alcoholic beverages, did not decrease. Alcohol excise duty accounted for 2,7% of the state tax revenue (2,4% in 2018).

Alcohol sales and consumption

After several years of declining sales volumes, alcohol sales in Estonia started to grow again in 2019. Among beverages, light alcoholic beverages sales grew the most in 2019 with 21 million liters (+16,6%). Sales of beer grew to 86,6 million liters (+11%) and strong alcoholic beverages to 13,4 million liters (+6,9%). As retail prices for beverages fell also did the sales turnover of alcoholic beverages, which decreased to 416 million euros in 2019 (419 million euros in 2018).

2019 was the first year in a long time that the alcohol consumption per capita increased. Reduced retail prices as a result of lowering the excise duty rate on alcohol increased sales in Estonia. Although the cross-border alcohol trade on the Estonian- Latvian border began to shrink in the second half of the year, it did not decline in line with the growth in domestic sales. As a result, the overall alcohol consumption grew to 10,4 liters per adult person. Among beverages, the consumption of light alcoholic beverages increased the most (+13%) and they were consumed by 9 liters of alcohol per volume for this drink per adult per year. The consumption of the strong alcoholic beverages, grape wine and vermouth and beer increased by 4,6% (9,7 liters per adult), 4,3% (15,5 liters per adult) and 1,2% (80,6 liters per adult) respectively. In terms of absolute alcohol, beer consumption accounted for the largest share, accounting for 40% of the total consumption. The strong alcohol accounted for 36% of per adult person consumption, grape wines and vermouth for 18% and light alcoholic beverages for 6% of the consumption.

Illegal alcohol

Illegal alcohol trade has been on a downward trend in recent years, and one of the reasons for this is Latvia's cross-border trade, which allows alcohol to be obtained more cheaply than buying from regular stores in Estonia. Alcohol prices, which have risen sharply since 2015 as a result of rapid excise duty increases, could have led to higher consumption of illicit alcohol if there had been no alternative market in the form of cheaper alcohol in Latvia. However, the lowering of the excise duty rate in the middle of 2019 also made alcohol prices more favorable in Estonian stores, bringing the demand for illegal alcohol even lower. A survey of residents at the end of last year showed that only 2% of adult alcohol consumers had bought illegal alcohol during the year. In previous years, buyers of illegal alcohol have accounted for an average of 3-5% of alcohol consumers.

Those who bought an illegal alcohol have not consumed it on a regular basis: half of them had consumed very rarely and half consumed illegally bought alcohol occasionally.

According to the surveys, two assumptions were considered to be the most important when buying alcoholic beverages illegally: it must be cheap and the seller must be trusted. Thus, also in 2019, 69% of buyers considered the fact that illegal alcohol is cheaper than regular alcohol to be a very important argument when purchasing it, and 62% of buyers considered it very important that the seller of illegal alcohol is reliable. Somewhat less important was the role of quality of illegal alcohol in the purchasers opinion as only 45%, less

than half of the buyers of illegal alcohol, considered the quality argument to be very important. On the other hand, the easy availability of illicit alcohol did not significantly motivate buyers of illegal alcohol – only 16% of buyers considered it a very important reason for purchasing. The main reasons for buying legal alcohol were that illicit alcohol can be dangerous to health and that decision not to buy an illegal alcohol was based on one's personal beliefs. Thus 74% of buyers of legal alcohol considered the danger of illicit alcohol to be a very important reason and 73% considered their attitude not to buy illicit alcohol in principle to be very important factor.

Illegal trade in alcohol results in the loss of millions of euros in excise duty and VAT that would have been credited to the state budget if it had been legally sold. The Institute of Economic Research estimates that the volume of the illegal alcohol market in 2019 was 0,8 million liters of absolute alcohol, representing 12-14% of total (legal) vodka consumption. Compared to previous year, the market volume of illegal alcohol was significantly smaller - in 2018, the volume of illegal alcohol trade was 1.2 million liters. As a result, in 2019 due to the illegal alcohol trade (estimated at 5.8 million euros) the state lost 9 million euros in tax revenues from the excise duties on alcohol and value added tax.

Buying alcoholic beverages from abroad

Estonia's alcohol policy in recent years has strongly focused on restricting the availability of alcohol, which was realized through an increase in excise duty and which led to rapidly rising retail prices for alcoholic beverages. This, in turn, caused significant price differences for alcoholic beverages compared to prices in Latvia or other countries beyond Latvia. As alcohol can be brought from European Union countries almost without restrictions, every year more and more Estonians have started to buy alcohol from abroad, especially from Latvia. The survey revealed that in 2019, 50% of all respondents had bought alcohol from abroad, including 3% who had bought alcoholic beverages only from abroad and 47% had bought it from both abroad and Estonia. In 2019, 34% of respondents bought alcohol only from Estonia and 16% of respondents did not buy alcohol at all. Compared to previous year, the share of people who bought alcohol from abroad decreased in 2019 - a year earlier there were 49% of those who bought alcohol from Estonia and abroad and 4% who bought alcohol only from abroad. Other strong alcoholic beverages (except vodka) and wines were bought more often than other alcoholic beverages from abroad, 26,6% and 26,0% of the respondents, respectively. In 2019 the share of people who went to Latvia to buy alcohol somewhat decreased to 33% (35% in 2018). The number of people who went specifically to Latvia to buy alcohol dropped further to 10% (18% in 2017, In 2017, 18% of respondents had gone shopping in Latvia). At the same time, the share of people who bought alcohol while traveling or passing through Latvia practically did not change during the year (25% in 2018 and 24% in 2019).

Almost half of the respondents who bought alcohol from Latvia (46%) had gone there 2-3 times in 2019.

45% of those on a trip or transit in Latvia had an alcohol purchase amount in the range of 10-50 euros during one trip, 35% of those who had specially traveled to buy an alcohol spent on average 51-100 euros on one trip.

Purchases and consumption by tourists

Estonian alcohol sales are significantly influenced by purchases by foreign tourists, noteworthy by Finnish tourists. Most of the alcohol consumed and bought by foreigners in Estonia is accounted for by Finns. However, the increase in alcohol prices as a result of the rapid increase in excise duties in recent years has reduced Finns' purchases from Estonia and even passed some of them on to alcohol stores on the Estonian-Latvian border. Last year's reduction of the excise duty rate on strong and light alcohol brought Finns back to the Estonian market, but the continuing decline in Finnish tourists' visits is still a problem, as Finnish visits to Estonia have been in decline for the last three years (-2,3% in 2019). The decrease in visits also led to a decrease in alcohol purchases by Finns and this affected the purchase volumes made by foreign tourists as a whole. Overall, alcohol purchases by foreign tourists decreased by 3,7% in 2019 and locally consumed (in Estonia) alcohol by 8,0%. In 2019, foreign tourists bought 4,9 million liters of pure alcohol in Estonia, of which the quantities bought for home consumption amounted to 3,9 million liters and amounts consumed in Estonia amounted to 1 million liters. Compared to previous year, alcohol purchases of strong alcohol and wines bought by foreign tourists for home consumption from Estonia decreased (9,7% and 13,3%, respectively), while of light alcoholic beverages and beer increased (7,6% and 22,1%, respectively). In terms of volume, foreign tourists bought 12,7 million liters of diluted alcoholic beverages from both the shore and ships, 11,6 million liters of beer, 5,6 million liters of spirits, including 3,6 million liters of vodka and 3,9 million liters of wine. In terms of volume, foreign tourists bought 12,7 million liters of light alcoholic beverages from both the shore and ships, 11,6 million liters of beer, 5,6 million liters of strong alcohol, including 3,6 million liters of vodka and 3,9 million liters of wine. Alcohol bought for home consumption from Estonia and alcohol consumed locally by foreign tourists per adult Estonian totaled 4,4 liters in absolute terms. This number supposed to be deducted from the sales of alcohol per adult resident in order to exclude alcohol consumed by foreigners from the alcohol consumption number of an Estonian adult resident.

Consumer habits

In order to find out the alcohol drinking habits of the Estonian population, Estonian Institute of Economic research conducts a survey every year among the population aged 18-74, in which the respondents' drinking preferences and frequencies of alcoholic beverage consumption are examined. The 2019 survey showed that the share of alcohol consumers has not changed over the year - according to the survey, 86% of the population consumed alcohol. In most cases, their alcohol consumption was assessed as low (54%) or moderate (29%), but only 3% of respondents indicated that they are a heavy drinkers. Compared to previous year, the share of moderate drinkers increased somewhat and the share of light drinkers decreased.

The most popular consumer alcoholic beverage continued to be grape wines, which was consumed in 2019 by 89% of adult alcohol users. Beer and strong alcoholic beverages had been consumed by 69% and 67% of adult alcohol users, including 49% of vodka consumers. Ciders and long drinks had been consumed by 51% and 47% of adult alcohol users, respectively. Estonian consumers drink beer most often, which is consumed at least once a week by 18% of alcohol users (4% of alcohol users drink beer every day).

Compared to previous year, the share of consumers of beer, light alcohol and other strong alcohol has increased, but the share of consumers of vodka and wine has decreased. The gender profile of alcohol users shows that the proportion of women who consume wine is higher than that of men (95% of women and 82% of men drink wine). On the other hand, there were significantly more men among consumers of vodka, other strong alcohol and beer than women. Thus, vodka, other strong alcoholic beverages and beer were

consumed by 71%, 82% and 85% male, and 27%, 53% and 53% female users, respectively. Compared to women, there were more men who consumed alcohol either heavily (5% of men, 1% of women) or moderately (37% of men, 21% of women). There are greater differences in the consumption of light alcoholic beverages by age groups, which shows that they are clearly preferred by younger people. Thus, cider consumers were the most among those aged 18-29 (86%), but only 25% among 65-74 year olds, and the share of long-drink consumers was 73% and 22%, respectively. Although underage drinking is still a problem, the situation has improved in recent years. Thus, a four-yearly ESPAD survey⁴ showed that in 2019, 82% of 15- to 16-year-olds had tried alcohol in their lifetime. In previous surveys in 2011 and 2015, the figure was 95% and 87% respectively. However, it was found that 38% of students in this age group (34% of boys and 40% of girls) had consumed alcohol in the last 30 days, 2% of them ten times or more. Unfortunately it was found that the proportion of strong alcohol consumed in the last 30 days was as high as 28% for boys aged 15-16 and 29% for girls. Nevertheless, the share of 15-16 year old students who have been drunk during their lifetime has decreased - while in 2011 55% of the respondents in this age group had been drunk during their lifetime, then in 2019 only 34%. According to the 2019 survey, 9% of 15-16 year old school students (8% of boys, 9% of girls) had been drunk during the last month. More than half of students aged 15-16 rated the availability of alcoholic beverages as easy.

Negative consequences to the society related to alcohol consumption

Alcohol abuse can have negative consequences for the individual consumer and society as a whole. Excessive alcohol consumption damages health and affects human behavior, which often leads to an increase in crime or accident risk. As a result of these problems, the burden on society as a whole is increasing, because the negative consequences of alcohol consumption add to the costs of the health care system, law enforcement and other areas. At the same time the employees' ability to work is reduced due to diseases and accidents caused by excessive alcohol consumption and premature deaths. The most widespread alcohol-related violation of the law is driving a motor vehicle while intoxicated. Although the number of drunk drivers registered by the police was significantly lower than in the last decade, drunk driving has not decreased in recent years, but has even increased. As a result the police recorded 5357 drunk driving incidents in 2019 compared to 5248 in 2018. Although the number of drunk driving cases increased, the number of accidents decreased and the consequences were milder. The number of accidents involving drivers under the influence was 134 in 2019, which is 15 cases less than a year ago (-10%). There were 10 fatalities in road accidents involving drink-drivers (13 in 2018) and 160 injured (209 in 2018). Drunk-driving accidents accounted for 10% of all traffic accidents in 2019 and it remained unchanged on year-to-year basis. Those killed in accidents involving drink-drivers accounted for 19% of all fatalities in road accidents (same in 2018), and those injured in these accidents accounted for 9% of all injuries in road accidents (11% in 2018). Also, victims of drownings, fire accidents, falls and hypothermia have been in many cases under the influence. In 2019, a total of 48 people was killed in fire accidents, of whom 24 (50%) were intoxicated. Unfortunately, unlike in the previous year, the share of deaths due to heavy intoxication was significantly higher (83% of those who died in 2019 were under the influence, 31% of those under the influence in 2018). There was a significant drop in drownings in 2019 as just 38 persons lost their lives in water accidents, of whom 23 (61%) were intoxicated. 68 people lost their lives in 2019 as a result of a fall, of whom 22 (32%) were under the influence. 65 people died due to hypothermia, of whom 29 (45%) were intoxicated. Fewer suicides were committed in 2019 (190; 197 in 2018), but the proportion of people

⁴ The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs, National Institute for Health Development 2019

who had committed suicide under the influence was higher than before (33% in 2019; 29% in 2018). Alcohol-related offenses involving minors fell to 96 in 2019 compared to 99 offences in 2018. In fact the number of cases has decreased since 2017. Also decreased inducing minors to alcohol consumption to 76 cases in 2019 compared to 82 cases in 2018. Episodes of selling and buying alcohol to minors increased (1 case in 2018, 8 cases in 2019). Violations of alcohol handling procedures dropped to 12 cases in 2019 compared to 16 cases in 2018. The number of violations of the *Alcohol Act* increased to 2482 cases in 2019 compared to 2080 cases in 2018. The most common violations were the consumption of alcoholic beverages by minors, which was identified in 2142 cases.

A total of 8801 persons sought medical advice from specialist doctors and family doctors due to illnesses caused by excessive consumption of alcohol in 2019, the number of people seeking medical advice was slightly higher than in 2018. Alcohol-related psychosis was diagnosed the most with 3758 patients.

Other alcohol-related illnesses that have been referred to a doctor more frequently were alcohol dependence (1657 patients), the toxic effects of alcohol (1101 patients) and alcoholic liver disease (1073 patients). The number of persons seeking medical advice from specialist and family doctors with a diagnosis of both alcohol dependence and liver disease increased by 8% compared to previous year. References to a doctor as a result of alcohol abuse also increased at relatively high rate (+24%). Treatment costs of alcohol-related diseases (excluding paid visits) rose in 2019 to 5,55 million euros compared to 4,61 million euros in 2018. Thus, medical expenses increased by 20% during the year. Alcohol-related liver disease (cirrhosis), alcohol poisoning, alcohol-related mental and behavioral disorders, and alcoholic cardiomyopathy are the leading causes of death from alcohol-related illnesses. Compared with women, male mortality due to alcohol-related liver disease (cirrhosis) is significantly higher – compared to 74 women in 2019, 192 men died. Unfortunately, mortality from this disease has been on the rise in recent years (compared to 171 men and 67 women in 2018; 148 men and 52 women in 2017). Although the number of diagnosed cases is relatively small, in 2019 the mortality of men as a result of alcoholic polyneuropathy and alcohol-induced chronic pancreatitis increased significantly (2 and 4 times, respectively). Overall, the number of deaths from alcohol-related illnesses increased by 2% in 2019 (496 cases in 2018 and 507 cases in 2019). The last time when a threshold of 500 alcohol-related deaths was exceeded happened in 2012 (503). The total number of deaths has increased by 12% in the last two years (9% for men and 26% for women).

Inhabitants attitudes towards alcohol policy

In terms of alcohol abuse, Estonian citizens consider drunk-driving as the most serious offence. In 2019, 92% of respondents considered drunk-driving as a serious or very serious problem. Compared to previous years, the residents' perceptions of the dangers of crimes against persons caused by alcohol grew and 84% of the residents considered this to be a serious or very serious problem. Also 85% of residents rated alcohol-related domestic violence along with 81% rated alcohol-related health problems as a serious or very serious problem. Alcohol-related crimes causing family problems (83%) and public order offenses (80%) are also seen as significant problems. Immediately after the introduction of a stricter excise policy, the support of the population for the state's strict alcohol policy to limit alcohol consumption began to decline rapidly. While half of the respondents supported the implementation of a strict alcohol policy in 2013-2014, by 2018 only 27% of the surveyed residents still had the same opinion. Last year's survey, however, showed that people have once again become more supportive of the state's regulation activity of alcohol policies. Nevertheless, in 2019 there were still significantly more supporters of the country's liberal direction than opponents, and 52% of

respondents were in favor of as liberal or low-restriction alcohol policy as possible, 28% of restricted alcohol policy and 20% had no opinion. Liberal and low-restriction alcohol policy was more favored by men (62%), non-Estonians (55%) and young people aged 18-29 (54%), as well as people with heavy or moderate alcohol consumption (70% and 69%, respectively). Teetotal people (44%), women (32%), people aged 50-64 (31%) and educated people (30%) were more in favor of alcohol policies with strict restrictions. According to the respondents' opinion, people's own attitude and desire to limit consumption are the most important factors in reducing alcohol consumption (79% of the respondents were absolutely sure of this). But only 19% of the respondents definitely considered it necessary to reduce their own alcohol consumption. The biggest difference in opinions regarding own and other people alcohol consumption: majority of respondents thinks there is no problem with his/her alcohol consumption (there is no need to limit anything anymore), but others around could consume less alcohol. 79% of respondents would offer young people more possibilities for leisure time to reduce the risks of alcohol consumption simply out of boredom. In general, such measures to reduce young people's alcohol consumption were considered relatively important as explaining the negative consequences of alcohol consumption to young people (73% in favour) and increasing supervision of alcohol-related offenses (including sales to minors, 67% in favour). Making alcohol more expensive through an increase in excise duty was the least supported (only 13% of respondents definitely considered it necessary). Also proposals to reduce the sales times of alcoholic beverages are not considered to be popular (only 19% of respondents would be in favor of limiting sales times in retail store, 18% of respondents in catering establishments). According to the survey, most people were not in favor of selling alcoholic beverages at sports competitions (77%) and at petrol stations (65%), but there were the same number of supporters and non-supporters of cultural events (42%, 16% had no opinion). At the same time the survey results revealed that over the years people have become more tolerant of this issue. There were 8079 alcohol sales permits issued by the spring of 2020 in Estonia, of which 4192 to catering establishments, 3028 to retail trade and 859 to wholesale trade. According to the Business Register, retail stores selling alcohol are located most densely in major cities: there are 60 retail stores with alcohol sales permits for every 10 km² in Pärnu, 48 in Tallinn and 39 in Tartu. In the counties the density of stores selling alcohol is the highest with the biggest number of large cities, for example, in Harju county there are 8,6 stores per 10 km², in Tartu county 2,1 stores, in Ida-Virumaa 2,0 stores. The number of retail shops having alcohol sales permits per 1000 inhabitants was the highest in Saare county (4,4) followed by Võru county (3,7) and Pärnu county (3,6). The lowest in Tartu county (1,6) and Harju county (1,8). The number of caterings selling alcohol per 1000 inhabitants was the highest in Hiiu county (7,7) and the lowest in Ida-Viru (2,0).

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

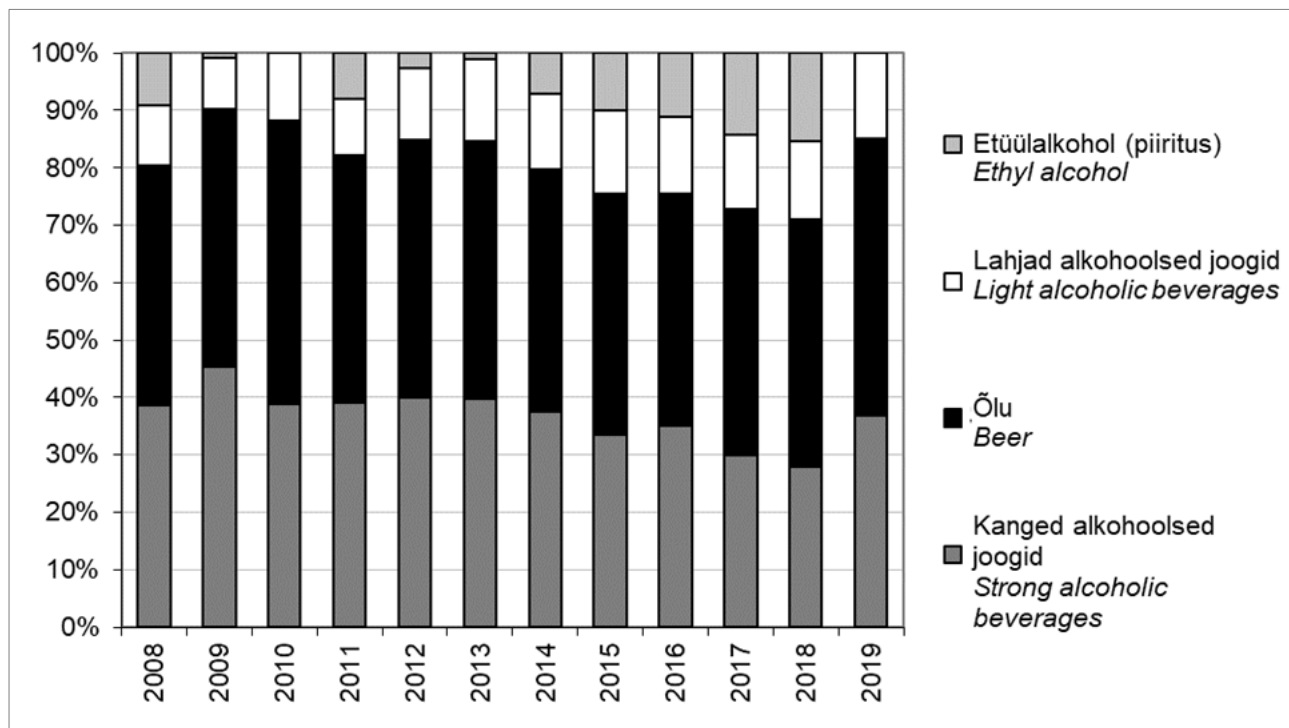
Tabel 1. **Alkoholsete jookide tootmine 2008–2019**
Production of alcoholic beverages 2008–2019
 miljon liitrit - million litres

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid	17,3	18,2	14,2	17,2	18,1	18,0	19,6	15,4	16,8	13,0	11,1	13,2	Strong alcoholic beverages
viin	14,0	15,1	11,1	12,6	13,3	12,8	14,3	10,6	11,7	7,7	6,3	8,1	vodka
liköör	2,7	2,3	2,3	2,9	3,0	2,9	3,1	2,7	2,8	3,0	2,6	2,8	liqueur
muud	0,6	0,8	0,9	1,7	1,8	2,3	2,2	2,1	2,3	2,3	2,3	2,3	other
Õlu*	127,5	122,2	129,6	135,6	146,0	147,3	160,5	139,9	141,6	136,9	128,2	129,3	Beer*
lahja õlu	100,8	95,3	114,0	120,1	131,4	132,6	131,6	114,7	118,9	116,3	117,1	121,3	light beer
kange õlu	26,7	26,9	15,6	15,5	14,6	14,7	28,9	25,2	22,7	20,6	11,1	8,0	strong beer
Lahjad alkohoolsed joogid	28,9	20,7	24,3	24,2	31,9	38,0	39,5	38,1	35,8	38,8	31,2	33,9	Light alcoholic beverages
lahjad piirituse segujoogid	11,8	11,9	2,1	1,2	1,0	0,7	0,5	0,6	0,3	0,6	0,9	0,7	light mixed spirit-based beverages
lahjad kääritatud joogid	12,8	5,0	15,5	16,0	21,3	26,7	29,4	27,7	25,7	31,2	24,5	27,6	light fermented beverages
puuvilja- ja marjaveinid	4,3	3,8	6,7	7,0	9,6	10,6	9,6	9,8	9,8	7,0	5,8	5,6	fruit and berry wines
Etüülalkohol (piiritus)	1,6	0,1	0,0	1,3	0,5	0,2	1,4	1,7	2,0	2,4	2,3	0,0	Ethyl alcohol

* Lahja õlu <6%, kange õlu ≥6%
 Light beer <6%, strong beer ≥6%

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

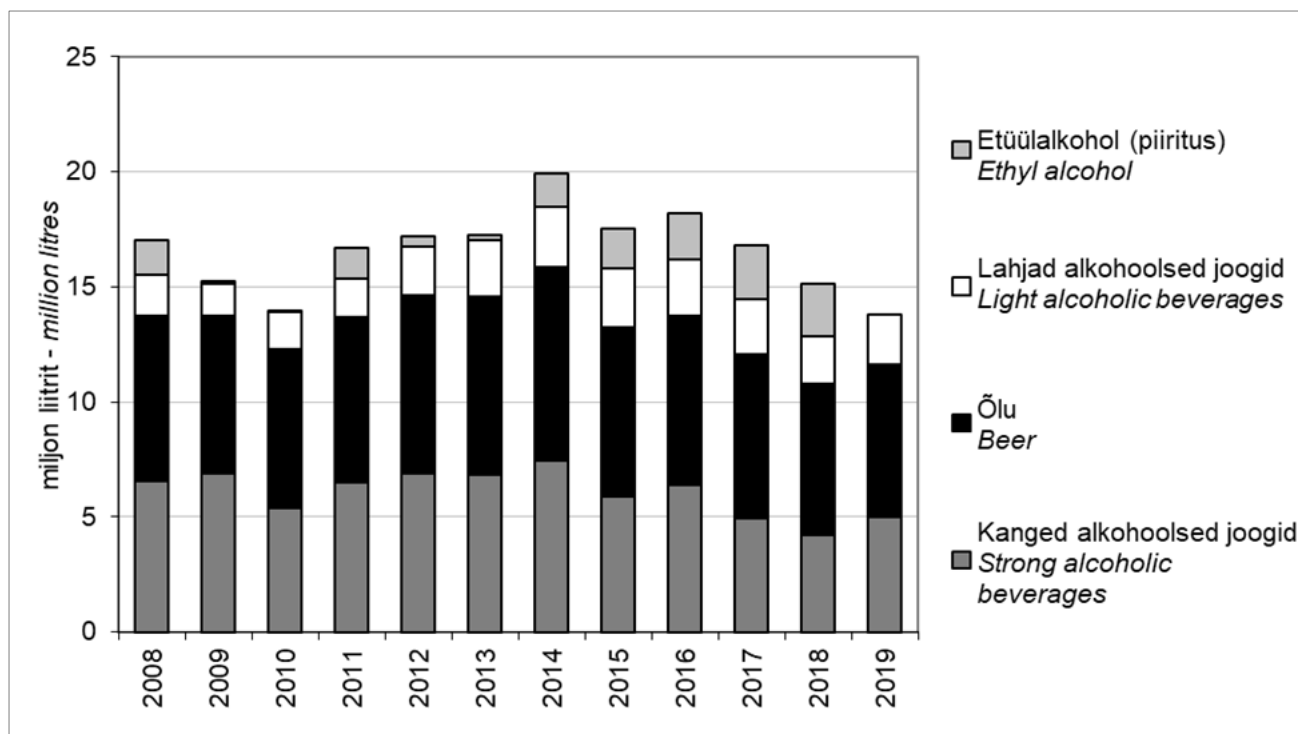
Joonis 1. **Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 2008–2019, 100% alkoholis**
Share of different alcoholic beverages in production 2008–2019, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 2. **Alkoholsete jookide tootmine 2008–2019, 100% alkoholis**
Production of alcoholic beverages in 2008–2019, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 2. **Alkoholsete jookide ekspordikäive 2008–2019**

Export turnover of alcoholic beverages 2008–2019

miljon € - million €

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	116,89	60,44	80,78	108,94	145,50	156,10	141,00	98,31	95,11	49,41	48,21	46,19	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	10,01	13,28	20,63	23,63	31,53	29,35	29,85	17,79	21,05	29,63	40,49	38,25	Beer
Viinamarjavein	14,36	13,69	14,81	15,34	13,62	13,15	14,99	12,90	19,77	24,93	24,98	25,52	Wine
Vermut	0,12	0,19	0,22	0,28	0,19	0,25	0,19	0,21	0,39	0,28	0,34	0,35	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	9,08	8,28	9,05	14,81	13,69	14,86	14,82	13,71	13,90	17,31	20,59	23,12	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0,80	0,00	0,01	0,67	0,34	0,07	0,26	0,93	1,04	3,28	2,32	1,92	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 3. **Alkoholsete jookide koguseline eksport 2008–2019**

Export volume of alcoholic beverages 2008–2019

miljon liitrit - million litres

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	15,8	11,8	13,6	17,2	21,0	20,2	26,0	18,7	17,4	10,3	10,9	10,1	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	20,7	26,2	44,8	48,0	55,3	49,5	60,1	42,0	47,0	65,0	77,6	68,3	Beer
Viinamarjavein	3,5	4,0	4,7	5,2	4,3	3,8	3,9	3,1	5,0	6,4	6,0	5,5	Wine
Vermut	0,1	1,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	13,6	10,5	13,6	18,0	17,2	16,1	16,7	16,6	18,1	23,3	26,5	27,3	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0,9	0,0	0,0	0,7	0,2	0,1	0,2	0,9	1,0	1,1	0,6	0,6	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 4. Alkohoolsete jookide impordikäive 2008–2019
Import turnover of alcoholic beverages 2008–2019
 miljon € - million €

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	142,30	68,30	97,79	130,02	171,80	172,40	171,60	120,99	113,99	66,04	58,59	64,66	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	10,37	11,87	16,92	20,64	24,97	23,48	20,38	20,55	21,20	22,75	18,13	21,56	Beer
Viinamarjavein	47,2	39,99	46,39	52,81	56,60	60,98	63,35	64,49	72,51	76,30	74,16	74,06	Wine
Vermut	1,36	0,96	1,22	1,19	1,22	1,50	1,47	1,04	1,30	1,29	1,16	1,21	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	20,39	18,41	20,23	30,90	24,35	24,91	21,46	18,01	17,35	15,93	16,35	18,40	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	2,77	2,81	2,16	1,96	2,65	2,80	3,51	3,35	3,59	7,02	6,83	11,35	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 5. Alkohoolsete jookide koguseline import 2008–2019
Import volume of alcoholic beverages 2008–2019
 miljon liitrit - million litres

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	29,1	23,9	22,0	30,7	32,7	28,7	34,3	25,2	24,8	14,0	13,8	16,4	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	15,7	19,2	40,7	39,4	42,0	39,2	30,7	28,2	29,8	34,3	26,2	27,7	Beer
Viinamarjavein	17,4	16,7	19,5	21,8	22,2	23,6	23,1	23,0	25,2	24,5	22,7	22,5	Wine
Vermut	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	27,9	26,8	29,2	41,3	31,6	28,9	24,8	21,5	20,8	19,0	18,2	20,0	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	3,1	4,7	3,2	2,3	3,2	3,6	4,7	4,4	4,9	3,2	3,1	5,1	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 6. **Alkoholsete jookide ekspordihinnad 2008–2019***Export prices of alcoholic beverages 2008–2019*

€/liiter - €/litre

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	7.40	5.12	5.95	6.33	6.93	7.74	5.42	5.26	5.46	4.81	4.41	4.59	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0.48	0.51	0.46	0.49	0.57	0.59	0.50	0.42	0.45	0.46	0.52	0.56	Beer
Viinamarjavein	4.07	3.46	3.14	2.98	3.18	3.43	3.84	4.11	3.96	3.87	4.17	4.63	Wine
Vermut	2.00	1.35	1.21	1.56	2.41	2.70	2.28	3.47	4.41	3.26	3.23	3.77	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	0.67	0.79	0.67	0.82	0.80	0.92	0.89	0.83	0.77	0.74	0.78	0.85	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0.88	0.00	0.00	0.99	1.39	0.75	1.08	1.02	1.00	3.01	3.64	3.36	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 7. **Alkoholsete jookide impordihinnad 2008–2019***Import prices of alcoholic beverages 2008–2019*

€/liiter - €/litre

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	4.89	2.86	4.44	4.23	5.25	6.02	4.99	4.81	4.60	4.71	4.24	3.94	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0.66	0.62	0.42	0.52	0.59	0.60	0.66	0.73	0.71	0.66	0.69	0.78	Beer
Viinamarjavein	2.71	2.39	2.38	2.43	2.55	2.58	2.74	2.81	2.87	3.11	3.27	3.30	Wine
Vermut	2.27	1.88	1.97	1.86	1.94	2.22	2.20	1.87	2.08	2.00	2.01	2.04	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	0.73	0.69	0.69	0.75	0.77	0.86	0.87	0.84	0.83	0.84	0.90	0.92	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0.89	0.60	0.69	0.85	0.84	0.77	0.75	0.77	0.74	2.22	2.22	2.23	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

1.3. Müük siseturul

Sales in the domestic market

Tabel 8. **Alkoholsete jookide siseriiklik müük (sh kõik turistide ostud) 2008–2019**

Sales of alcoholic beverages in the domestic market (including purchases by tourists) 2008–2019
miljon liitrit - million litres

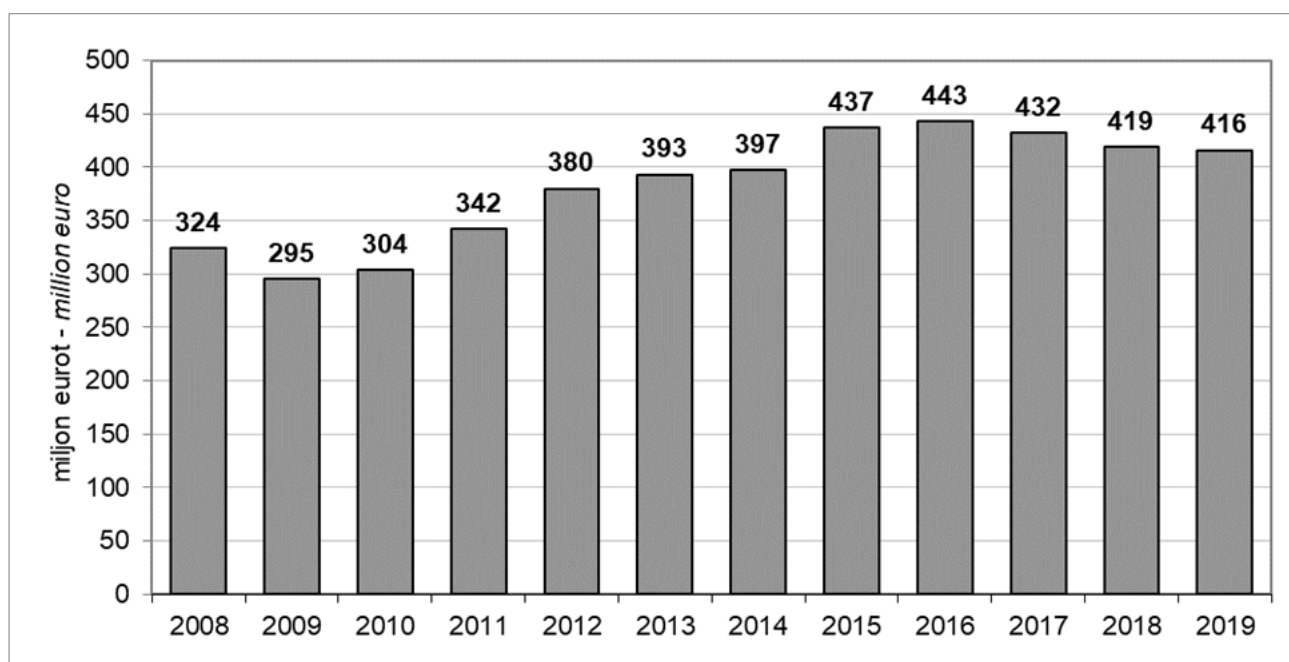
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid	21,9	18,5	16,8	19,4	19,9	20,8	19,7	18,8	17,3	13,5	12,5	13,4	Strong alcoholic beverages
viin	15,5	13,8	11,1	12,0	12,5	13,6	12,8	12,5	10,8	8,2	7,5	7,9	vodka
muud	6,4	4,7	5,7	7,4	7,4	7,1	6,9	6,3	6,6	5,2	5,1	5,5	other
Õlu	122,5	115,2	125,4	127,1	130,7	131,5	130,3	126,0	121,0	104,4	78,2	86,8	Beer
Viinamarjavein ja vermut	14,4	13,1	15,3	17,1	18,5	19,9	19,8	20,3	21,3	19,6	17,2	17,5	Wine and vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	40,1	33,0	33,7	40,5	41,9	43,8	42,8	37,7	34,8	30,1	18,0	21,0	Light alcoholic beverages
lahjad piirituse segujoogid	28,0	22,2	21,0	28,0	17,0	7,5	5,8	6,0	5,5	3,7	4,6	6,2	light mixed spirit-based beverages
lahjad kääritatud joogid	7,9	7,3	9,3	12,4	23,4	32,0	32,5	28,0	25,6	25,1	11,4	13,0	light fermented beverages
puuvilja- ja marjaveinid	4,2	3,5	3,4	0,1	1,5	4,3	4,4	3,7	3,7	1,3	2,0	1,8	fruit and berry wines

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 3. **Alkoholsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2008–2019**

Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2008–2019

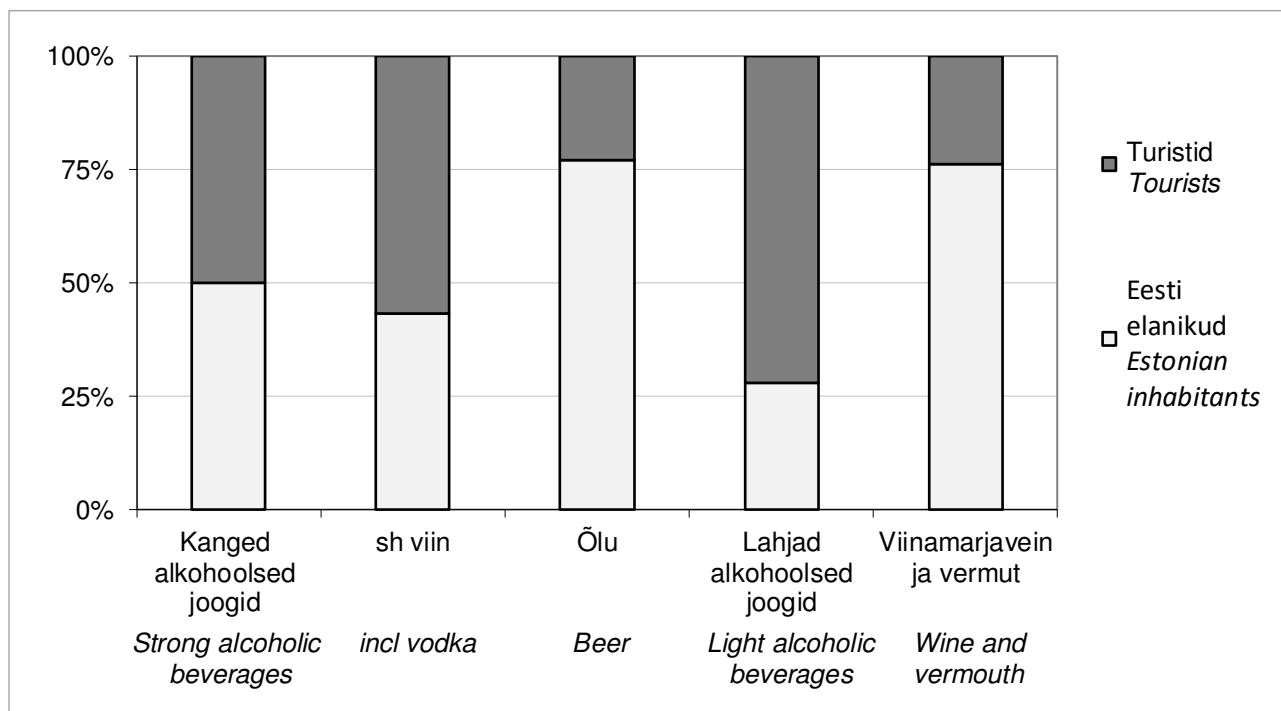

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistics Estonia

Joonis 4. **Legaalse alkoholimüügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel jookide lõikes 2019***
*Distribution of legal alcohol sales between Estonian inhabitants and tourists by categories of beverages 2019**

% müüdud alkoholist - % of alcohol sold

* Sisaldab müüki ka laevadel – *Includes sales on ferries*

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 9. **Õlle keskmised jaehinnad kauplustes 2011–2019***
*Average retail prices of beer in shops 2011–2019**
 € / liiter - € / litre

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Eesti	1.82	1.94	1.94	1.98	2.16	2.30	2.70	3.14	3.06	<i>Estonia</i>
lahja õlu <6%	1.74	1.90	1.86	1.92	2.10	2.20	2.54	2.96	2.88	<i>light beer <6%</i>
kange õlu ≥6%	1.92	1.98	2.00	2.08	2.24	2.42	2.90	3.34	3.26	<i>strong beer ≥6%</i>
Tallinn	1.84	1.94	1.94	2.00	2.16	2.28	2.70	3.14	3.04	<i>Tallinn</i>
lahja õlu <6%	1.74	1.90	1.90	1.92	2.10	2.16	2.70	2.96	2.86	<i>light beer <6%</i>
kange õlu ≥6%	1.94	1.98	2.02	2.08	2.26	2.44	2.90	3.34	3.24	<i>strong beer ≥6%</i>

* Sisaldab panti
Includes deposit for beverage packaging

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 10. **Viina keskmised jaehinnad kauplustes 2011–2019**
Average retail prices of vodka 2011–2019
 € / liiter - € / litre

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Eesti	10.90	11.92	12.70	12.90	14.20	16.14	17.68	18.22	17.52	<i>Estonia</i>
madalam hinnaklass	9.10	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	14.76	15.42	14.74	<i>lower price category</i>
keskmise hinnaklass	12.94	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	20.38	20.78	20.00	<i>medium price category</i>
Tallinn	11.06	12.00	12.72	12.62	13.80	16.04	17.26	18.00	16.80	<i>Tallinn</i>
madalam hinnaklass	9.00	9.90	10.76	10.92	11.54	13.28	14.68	15.26	14.50	<i>lower price category</i>
keskmise hinnaklass	13.10	13.74	14.24	14.76	16.22	19.22	19.84	20.72	18.98	<i>medium price category</i>

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 11. Kodumaiste alkoholsete jookide keskmised jaehinnad 2011–2019

Average retail prices of alcohol produced in Estonia 2011–2019

€/pudel - €/bottle

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Viin 40% maitsestatamata, 0,5 l klaaspudel	5.45	5.96	6.35	6.45	7.10	8.07	8.84	9.11	8.76	Vodka 40% not flavoured, 0,5 l glass bottle
madalam hinnaklass	4.55	4.99	5.41	5.51	5.85	6.72	7.38	7.71	7.37	lower price category
keskmine hinnaklass	6.47	6.89	7.29	7.57	8.33	9.39	10.19	10.39	10.00	medium price category
Liköör, 0,5 l klaaspudel	5.96	6.27	6.59	6.75	7.81	8.42	8.97	9.23	9.13	Liqueur, 0,5 l glass bottle
marjaliköör 21%	4.33	4.47	4.68	4.91	5.37	5.78	6.17	6.32	6.22	berry liqueur 21%
kange liköör 40–45%	7.65	8.43	8.89	9.14	10.91	11.86	12.58	12.60	12.43	strong liqueur 40–45%
kreemliköör 16–17%	6.10	6.14	6.45	6.64	7.41	8.00	8.40	8.55	8.55	cream liqueur 16–17%
Džinn 38–40%, 0,5 l klaaspudel	6.71	7.08	7.41	7.92	8.71	9.57	10.53	10.63	10.91	Gin 38–40%, 0,5 l glass bottle
Õlu, 0,5 l klaaspudel*	0.91	0.97	0.97	0.99	1.08	1.15	1.35	1.57	1.53	Beer, 0,5 l glass bottle*
lahja õlu <6%	0.87	0.95	0.93	0.96	1.05	1.10	1.27	1.48	1.44	light beer <6%
kange õlu ≥6%	0.96	0.99	1.00	1.04	1.12	1.21	1.45	1.67	1.63	strong beer ≥6%
Siider, 1,5 l plastpudel*	2.70	2.81	2.82	2.95	3.09	3.28	3.67	4.29	4.12	Cider, 0,5 l plastic bottle*
Marjavein 11–14%, 0,5 l klaaspudel	2.86	3.04	3.35	3.67	3.78	3.85	3.95	4.06	4.23	Berry wine 11–14%, 0,5 l glass bottle

* Sisaldab panti

Includes deposit for beverage packaging

Allikas: Hinnainfo, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Price Information, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 12. Legaalse ja illegaalse alkoholi keskmised hinnad 2011–2019

Average prices of legal and illegal alcohol 2011–2019

€/liiter - €/litre

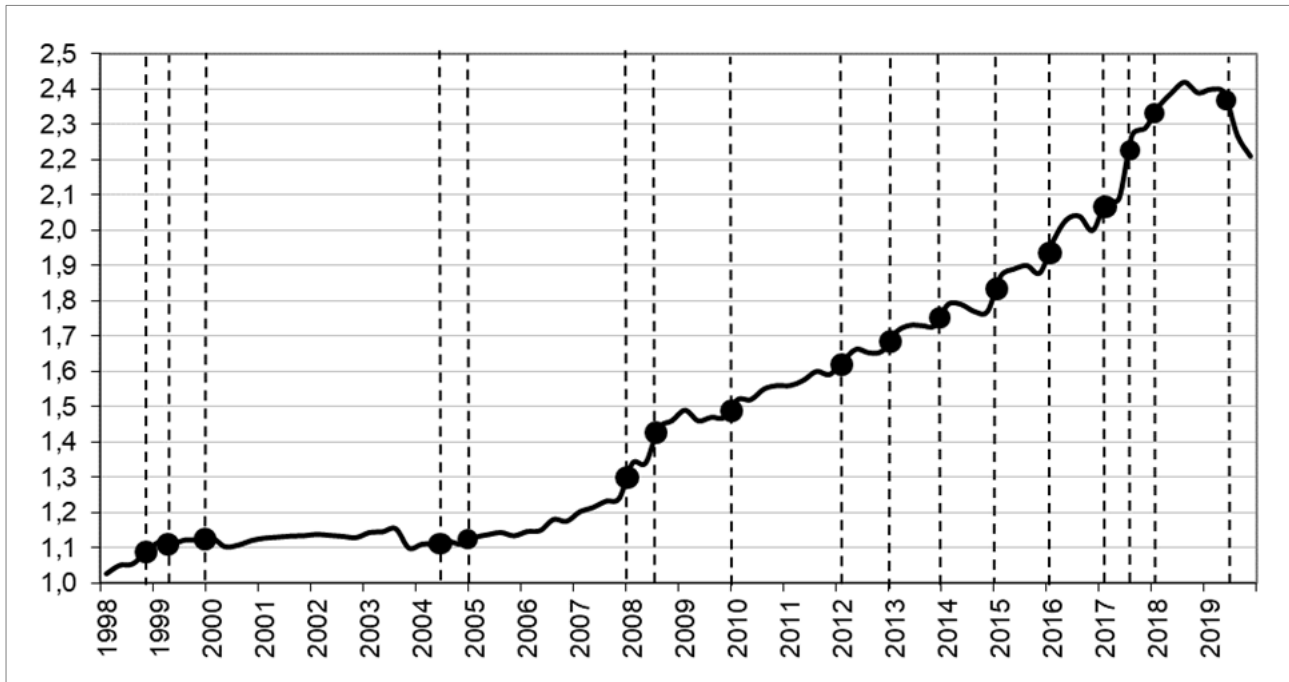
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Legaalne Eesti viin. keskmine hinnaklass	12.94	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	20.38	20.78	20.00	Legal Estonian vodka. medium price category
Legaalne Eesti viin. madalam hinnaklass	9.10	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	14.76	15.42	14.74	Legal Estonian vodka. lower price category
Salaviin	7.36	7.98	7.64	7.70	9.50	10.58	8.85	8.90	7.00	Illegal vodka
Salapiiritus	6.51	6.12	6.11	8.25	14.56	...	Illegal spirits
Puskar	4.86	4.96	11.34	10.48	13.16	8.06	Homebrew
Aktsiis (viin 40%)	5.69	5.96	6.26	6.57	7.56	8.69	9.56	10.03	7.52	Excise duty (vodka 40%)

... Andmed puuduvad - Data not available

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Envelope Wages in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

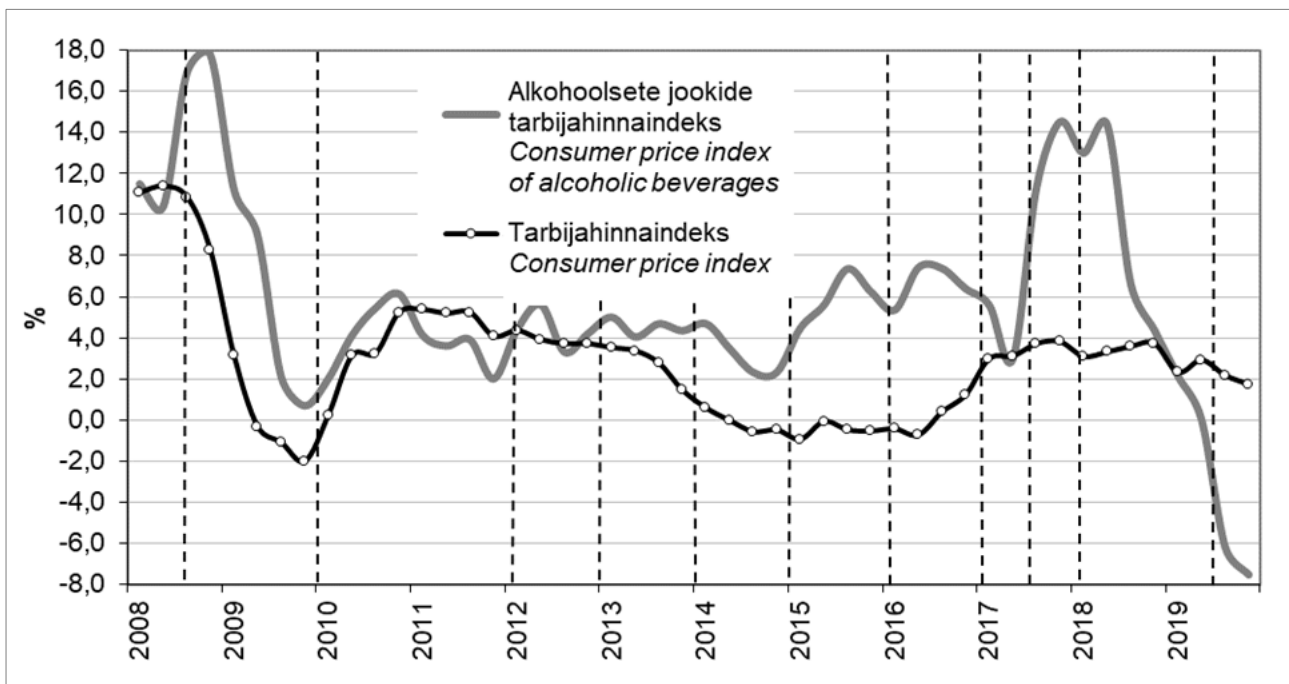
Joonis 5. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998–2019 (1997=1)**
 Consumer price index of alcoholic beverages 1998–2019 (1997=1)

--- Jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabel 13
 Lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 13

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 6. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 2008–2019**
 Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 2008–2019
 kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga - growth compared to the same period of the previous year

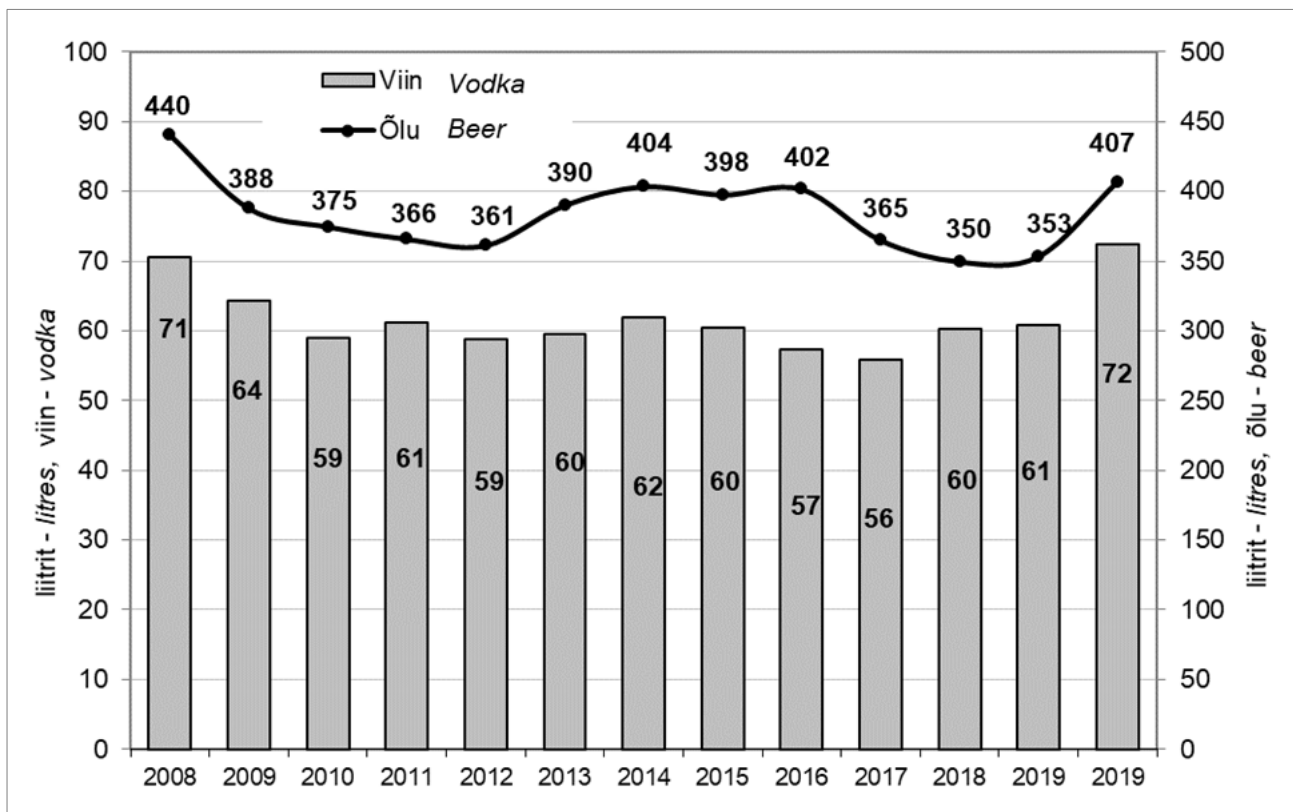

--- Jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabel 13
 Lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 13

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 7. **Õlle või viina kogused, mida tinglikult saaks osta keskmise netokuupalga eest 2008–2019***Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2008–2019*

keskmise netokuupalk jagatud 1 liitri viina või õlle jaehinnaga*

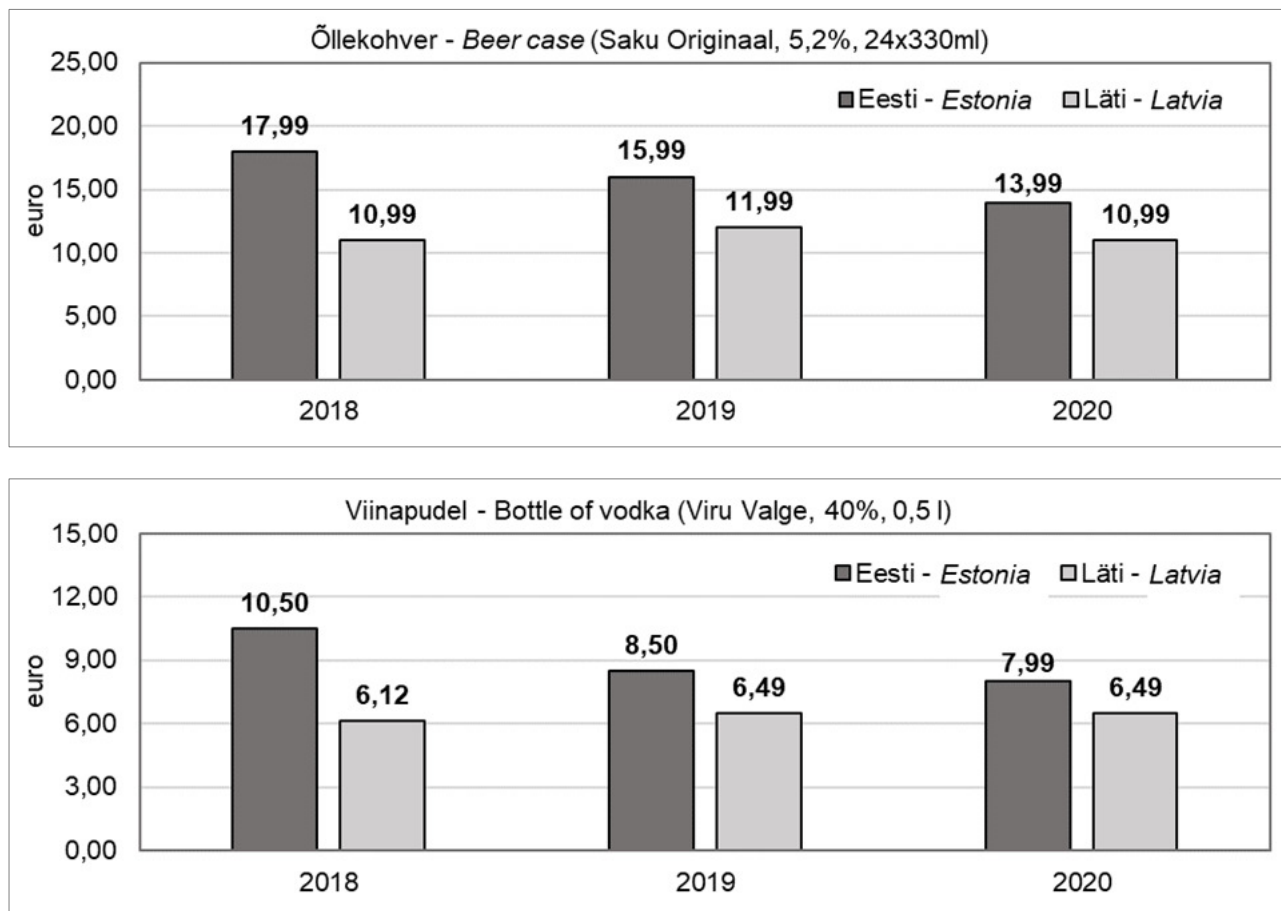
*average net monthly wage divided by retail price of 1 litre of beer or vodka**

* Eesti aasta keskmine kodumaise viina ja õlle jaehind
Annual average price of domestic vodka and beer in Estonia

Allikad: Hinnainfo, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet

Sources: Price Information, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 8. **Õlle ja viina keskmised jaehinnad Eesti ja Läti piirikauplustes juunis 2018–2020**
Average retail prices of beer and vodka in Estonian and Latvian border shops in June 2018–2020

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Institute of Economic Research

2. Riiklik alkoholituru korraldus

National alcohol market organisation

Tabel 13. **Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja aktsiisi alammäärad Euroopa Liidus**
Alcohol excise duty rates in Estonia and minimum excise levels in EU

€

	Ühik Unit		Eesti aktsiisimäärad ja nende kehtimahakkamine Excise duty rates in Estonia and their entry into force						Aktsiisi alammäär EU-s Minimum excise duty in EU
			01.01.2015	01.02.2016	01.02.2017	01.07.2017	01.02.2018	1.07.2019	
Vein Wine	100 liitrit	≤6%	42.22	48.55	53.41	77.44	84.41	63.35	0.00
	100 litres	>6%	97.37	111.98	123.18	123.18	147.82	147.82	
Kääritatud joogid Fermented alcoholic beverages	100 liitrit	≤6%	42.22	48.55	53.41	77.44	84.41	63.35	0.00
	100 litres	>6%	97.37	111.98	123.18	123.18	147.82	147.82	
Õlu Beer	etanooli 1 mahuprotsendi kohta 100 liitris per 1% of ethyl alcohol by volume in 100 litres		7.22	8.30	9.13	15.52	16.92	12.70	1.87
			3.61*	4.15*	4.57*	7.76*	8.46*	6.35*	
Vahetoode Intermediate product	100 liitrit 100 litres		207.93	239.12	263.03	263.03	289.33	289.33	45.00
Muu alkohol Other alcohol	100 liitri 100% alkoholi kohta per 100 litres of 100% alcohol		1 889.00	2172.00	2389.00	2389.00	2508.00	1881.00	550.00

* Õlle väiketootjatele kehtestatud 50-protsendiline aktsiisimäär - 50% excise duty rate for small beer producers

Allikas: Rahandusministeerium
Source: Ministry of Finance

Tabel 14. **Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 2008–2019***
Alcohol excise revenue received by the state budget 2008–2019*
miljon € - million €

	Maksud kokku	Aktsiisid	Alkoholi- aktsiis	Alkoholiaktsiisi osakaal aktsiisilaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal kogu maksulaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal riigi tuludes, %	Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta, €
	Total tax revenue	Excise revenue	Alcohol excise revenue	Share of alcohol excise in excise revenue, %	Share of alcohol excise in total tax revenue, %	Share of alcohol excise in total state revenue, %	Alcohol excise revenue per capita, €
2008	4 497,40	573,35	155,56	27,1	3,5	2,9	116.22
2009	4 076,28	627,48	160,42	25,6	3,9	2,9	120.10
2010	4 045,61	666,28	165,21	24,8	4,1	2,9	123.91
2011	4 342,12	716,97	178,58	24,9	4,1	3,0	134.31
2012	5 787,47	776,24	195,28	25,2	3,4	2,6	147.36
2013	6 140,42	792,77	209,00	26,4	3,4	2,7	158.31
2014	6 644,63	836,02	220,03	26,3	3,3	2,8	167.19
2015	7 127,77	872,96	222,05	25,4	3,1	2,8	169.08
2016	7 531,90	970,51	251,05	25,9	3,3	2,9	190.77
2017	8 068,72	1 005,26	221,82	22,1	2,7	2,4	168.56
2018	8 713,78	1 012,01	231,74	22,9	2,7	2,3	175.69
2019	9 528,96	1 128,39	225,45	20,0	2,4	2,1	170.15

* Alates 2017. aastast muudeti riigieelarve arvestamine kassapõhisest tekkepõhiseks
From 2017 the state budget accounting changed from cash-based to accrual basis of accounting

Allikad: Rahandusministeerium; Statistikaamet
Sources: Ministry of Finance; Statistics Estonia

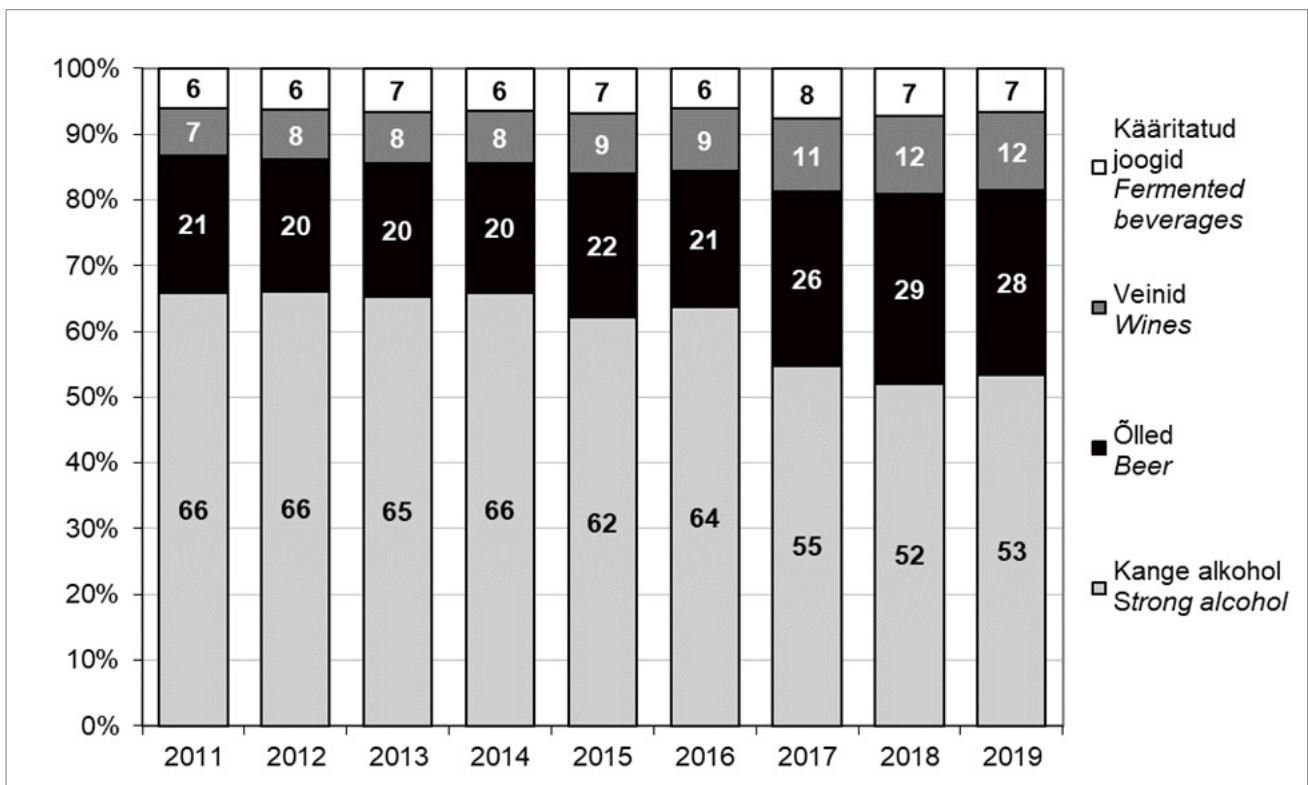
Tabel 15. **Erinevatelt alkoholsetelt jookidelt laekunud alkoholiaktsiis 2011–2019***
*Alcohol excise revenues recieved from various alcoholic beverages 2011–2019**
 miljon € - million €

	Kange alkohol <i>Ethyl alcohol</i>	Õlu <i>Beer</i>	Vein <i>Wine</i>	Kääritatud joogid <i>Fermented beverages</i>	Vahetoode <i>Intermediate products</i>	Kokku <i>Total</i>
2011	117,03	36,98	12,78	10,65	1,14	178,58
2012	128,29	38,97	14,67	12,23	1,12	195,28
2013	135,74	42,03	16,08	13,95	1,20	209,00
2014	144,10	43,06	17,33	14,20	1,34	220,03
2015	137,03	48,38	19,98	15,25	1,41	222,05
2016	158,98	51,66	23,55	15,34	1,50	251,05
2017	120,58	58,32	24,36	16,96	1,44	221,66
2018	120,56	66,58	26,31	16,81	1,55	231,81
2019	119,74	62,57	26,82	14,79	1,53	225,45

* Kuni 2016. aastani kassapõhine arvestus, alates 2017. aastast tekkepõhine arvestus. Summad on arvestuslikud
 Until 2016 the state budget methology used cash based accounting, from 2017 accrual basis of accounting. Amounts are estimated

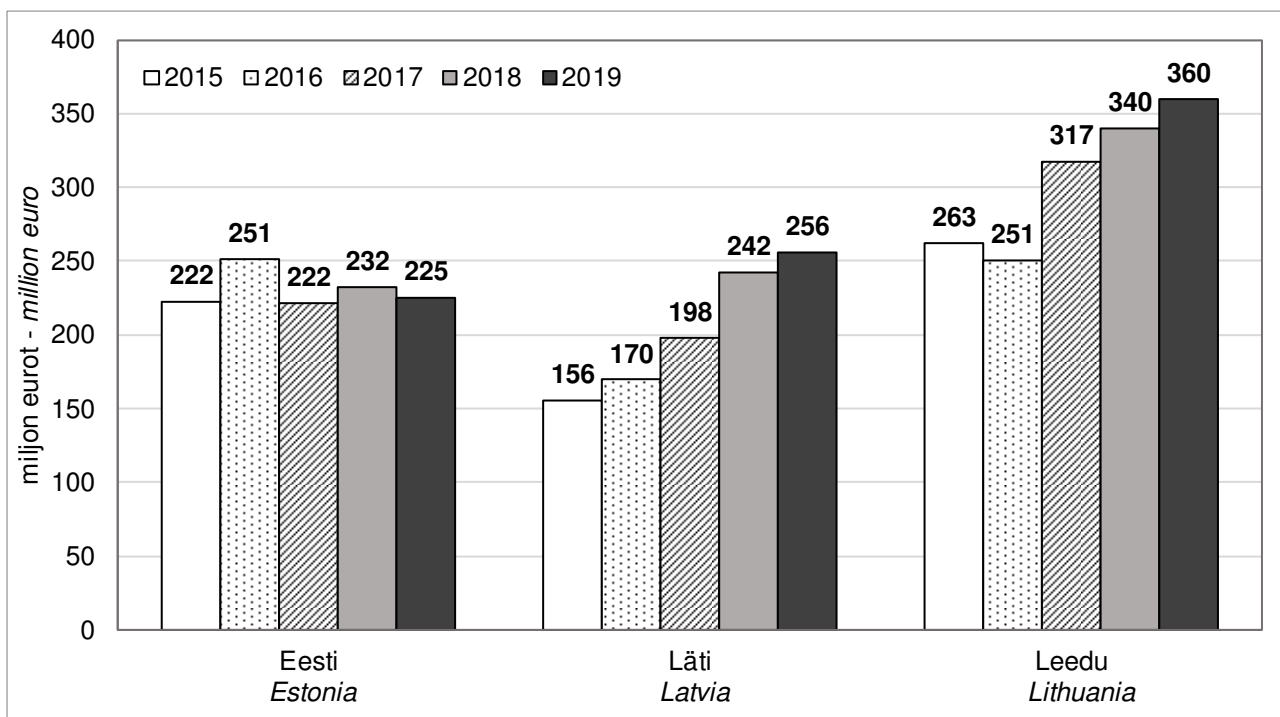
Allikad: Rahandusministeerium
 Sources: Ministry of Finance

Joonis 9. **Laekunud alkoholiaktsiiside jaotus jookide lõikes 2011–2019**
Distribution of received excise taxes from different alcoholic beverages 2011–2019

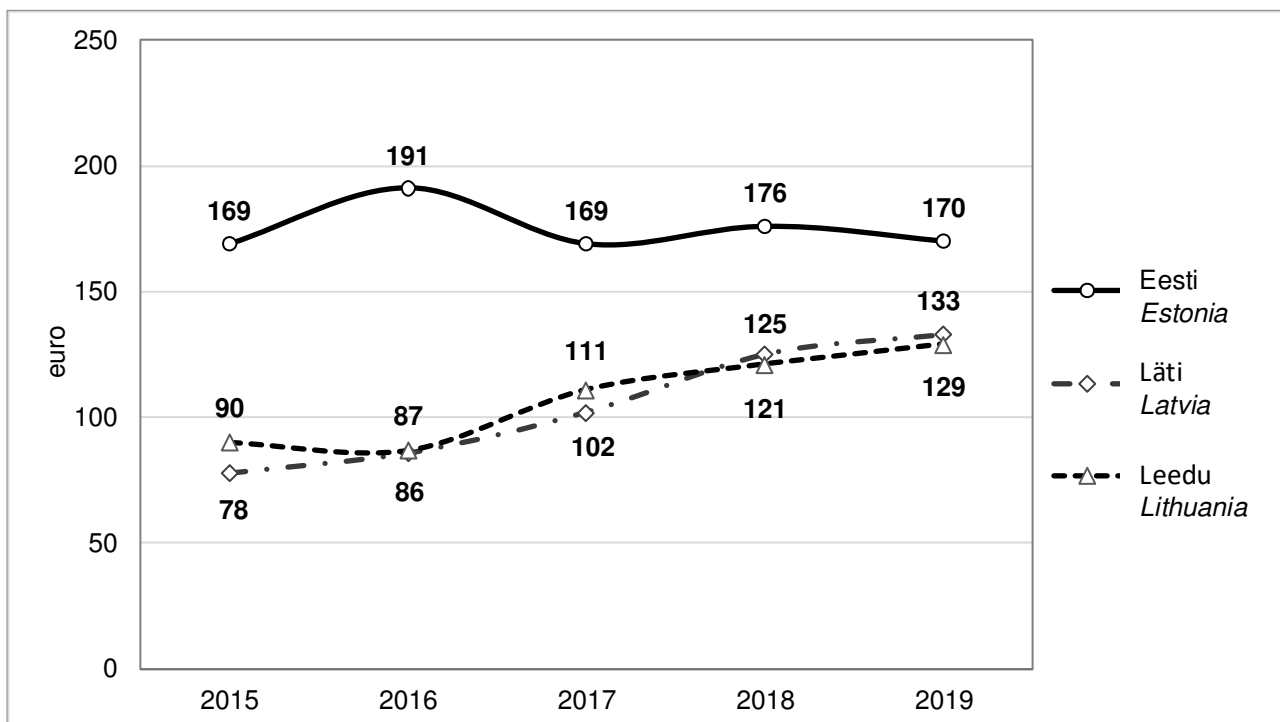
Allikad: Rahandusministeerium
 Sources: Ministry of Finance

Joonis 10. **Alkoholiaktsiisi laekumise dünaamika Eestis võrreldes Läti ja Leeduga 2015–2019**
The dynamics of alcohol excise tax collection in Estonia compared to Latvia and Lithuania 2015–2019

Allikas: Eesti Rahandusministeerium; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet
 Source: Ministry of Finance of Estonia; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania

Joonis 11. **Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta Eestis, Lätis ja Leedus 2015–2019**
Collection of alcohol excise tax per capita in Estonia, Latvia and Lithuania 2015–2019

Allikas: Eesti Rahandusministeerium; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet
 Source: Ministry of Finance of Estonia; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania

Tabel 16. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv kohalikes omavalitsustes
Number of registered alcohol sales points by local municipalities

	Müügikohti kokku		Jae		Hulgi		Toitlustusasutused		
	Total number of sales outlets		Retail		Wholesale		Restaurants, pubs, cafés etc.		
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
Harju maakond	3 840	3 700	1 147	1 086	602	581	2 091	2 033	<i>Harju county</i>
Tallinn	2 958	2 852	809	758	401	383	1 748	1 711	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	114	117	31	32	11	13	72	72	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	626	608	305	300	41	42	280	266	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	253	249	126	126	20	20	107	103	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	106	102	64	61	7	8	35	33	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	171	166	92	91	8	9	71	66	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	159	160	82	85	9	9	68	66	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	185	180	60	57	7	8	118	115	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	366	351	163	153	27	27	176	171	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	133	135	70	67	10	11	53	57	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	759	737	317	309	32	31	410	397	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	538	522	203	200	28	27	307	295	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	192	188	100	95	10	10	82	83	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	326	333	137	146	19	20	170	167	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	731	689	267	250	61	59	403	380	<i>Tartu county</i>
Tartu	525	488	165	153	45	42	315	293	<i>Tartu</i>
Valga maakond	211	201	101	95	8	8	102	98	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	270	263	132	131	19	16	119	116	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	139	134	55	55	9	8	75	71	<i>Viljand</i>
Võru maakond	248	251	133	131	16	15	99	105	<i>Võru county</i>
Kokku	8 331	8 079	3 137	3 028	880	859	4 314	4 192	<i>Total</i>

Allikas: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Source: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 17. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 1000 elaniku kohta 2020**
Number of registered alcohol sales points per 1000 inhabitants 2020

	Rahvaarv <i>Population</i>	Jaemüügikohad <i>Retail sales outlets</i>	Toitlustusasutused <i>Restaurants, pubs, cafés etc</i>	Kokku* <i>Total*</i>	
Harju maakond	605 029	1,8	3,4	6,1	<i>Harju county</i>
Tallinn	437 619	1,7	3,9	6,5	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	9 315	3,4	7,7	12,6	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	134 259	2,2	2,0	4,5	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	54 409	2,3	1,9	4,6	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	33 197	1,8	1,0	3,1	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	28 442	3,2	2,3	5,8	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	30 174	2,8	2,2	5,3	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	20 444	2,8	5,6	8,8	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	58 862	2,6	2,9	6,0	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	24 647	2,7	2,3	5,5	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	86 185	3,6	4,6	8,6	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	50 914	3,9	5,8	10,3	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	33 282	2,9	2,5	5,6	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	33 083	4,4	5,0	10,1	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	153 317	1,6	2,5	4,5	<i>Tartu county</i>
Tartu	96 123	1,6	3,0	5,1	<i>Tartu</i>
Valga maakond	28 204	3,4	3,5	7,1	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	46 161	2,8	2,5	5,7	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	17 104	3,2	4,2	7,8	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	35 415	3,7	3,0	7,1	<i>Võru county</i>
Kokku	1 324 820**	2,3	3,2	6,1	<i>Total</i>

* Sisaldab ka hulgimüügi kohti – *Includes wholesale points*

** *Rahvaarv kokku sisaldab ka määratlemata elukohaga elanikke – The total population also includes residents with undetermined residences*

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

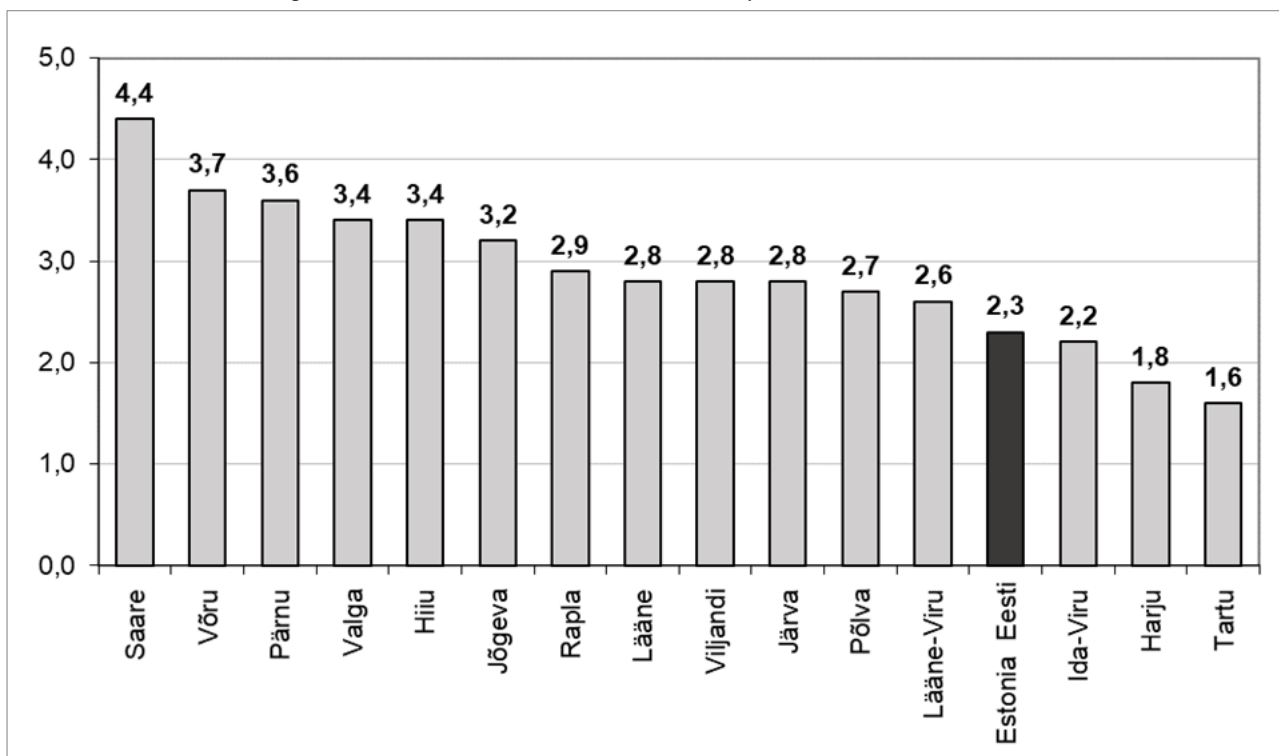
Tabel 18. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 10 km² kohta 2020***
Number of registered alcohol sales points per 10 km² 2020

	Pindala km ² <i>Area in km²</i>	Jaemüügikohad <i>Retail sales outlets</i>	Toitlustusasutused <i>Restaurants, pubs, cafés etc.</i>	Kokku* <i>Total**</i>	
Harju maakond	4 327	2,5	4,7	8,6	<i>Harju county</i>
Tallinn	159	47,6	107,4	179,0	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	1 032	0,3	0,7	1,1	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	2 972	1,0	0,9	2,0	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	69	18,3	15,0	36,2	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	39	15,5	8,4	25,9	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	2 545	0,4	0,3	0,7	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	2 674	0,3	0,2	0,6	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	1 816	0,3	0,6	1,0	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	3 696	0,4	0,5	0,9	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	1 823	0,4	0,3	0,7	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	5 419	0,6	0,7	1,4	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	33	60,3	89,0	157,5	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	2 765	0,3	0,3	0,7	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	2 938	0,5	0,6	1,1	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	3 349	0,7	1,1	2,1	<i>Tartu county</i>
Tartu	39	39,4	75,5	125,8	<i>Tartu</i>
Valga maakond	1 917	0,5	0,5	1,0	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	3 420	0,4	0,3	0,8	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	15	37,5	48,4	91,3	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	2 773	0,5	0,4	0,9	<i>Võru county</i>
Kokku	43 465	0,7	1,0	1,9	<i>Total</i>

* Sisaldab ka hulgimüügi kohti – *Includes wholesale points*

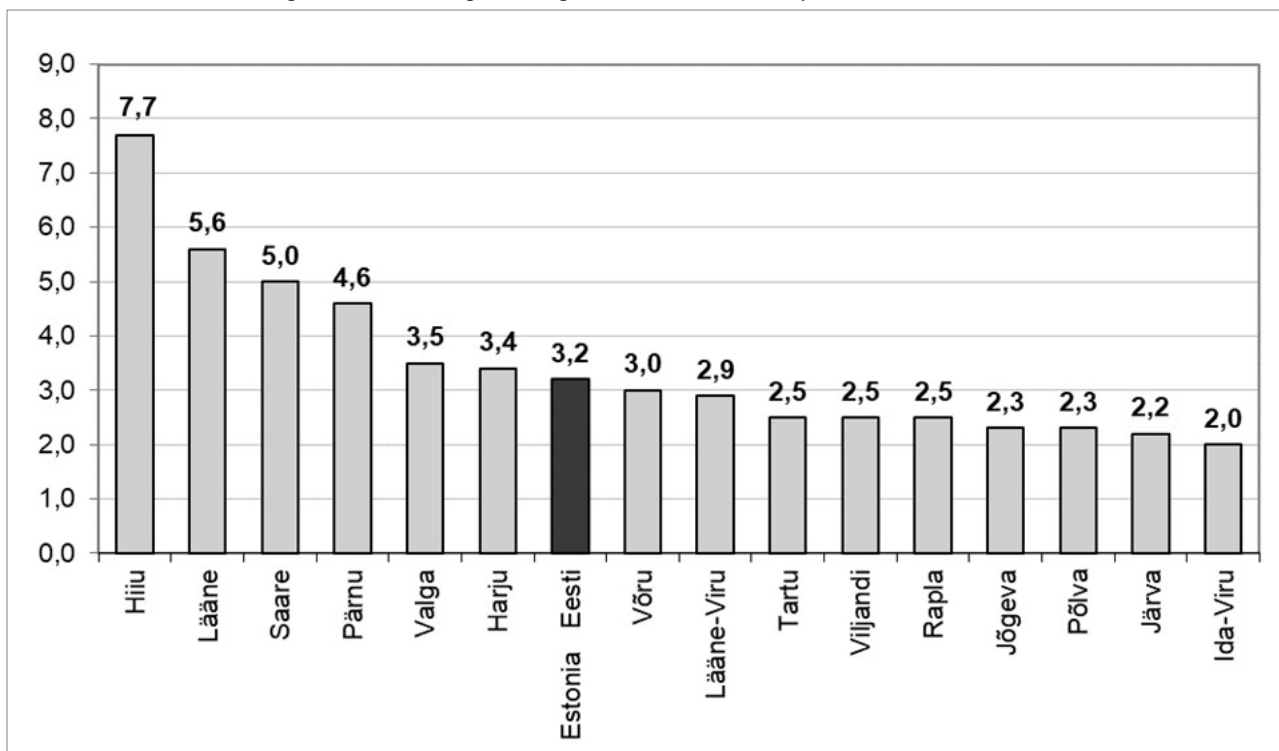
Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
 Sources: *Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia*

Joonis 12. **Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv maakondades 1000 elaniku kohta 2020**
Number of registered retail sales outlets in counties per 1000 inhabitants 2020

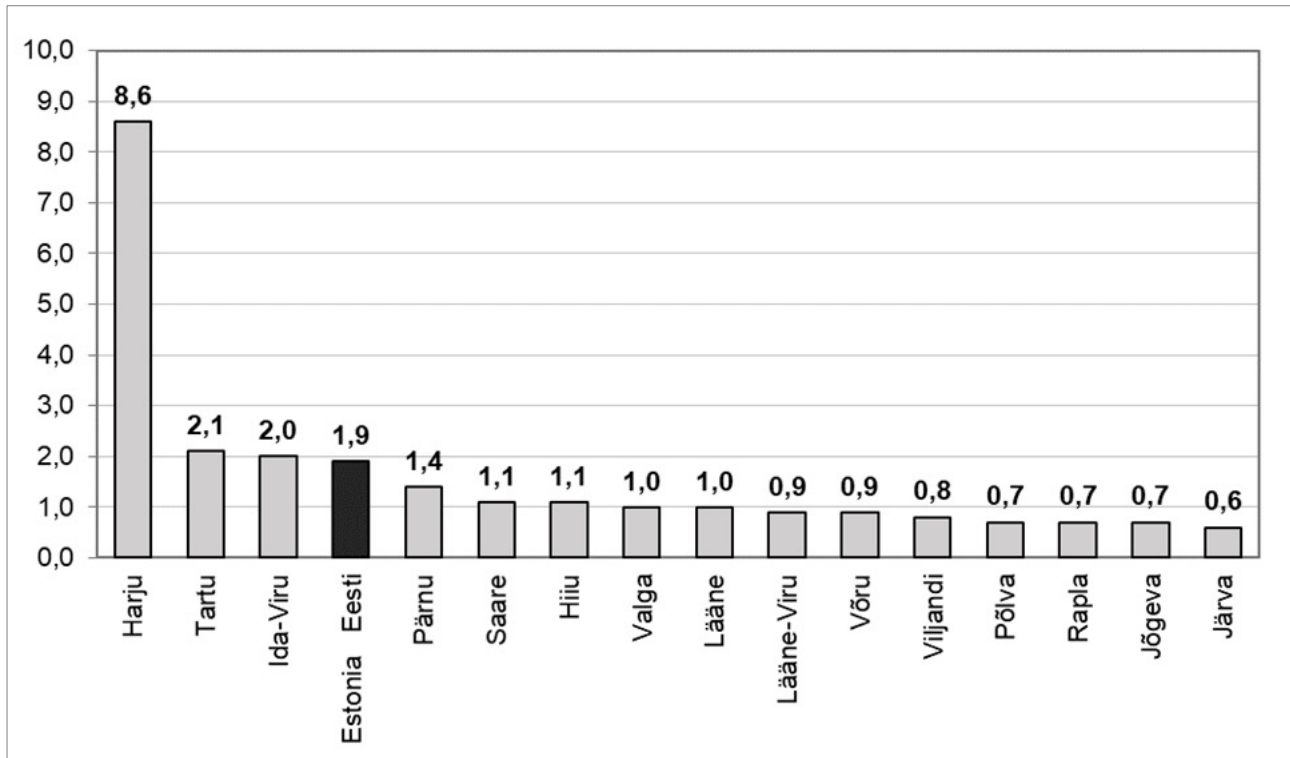
Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
 Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 13. **Registreeritud alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv maakondades 1000 elaniku kohta 2020**
Number of registered caterings selling alcohol in counties per 1000 inhabitants 2020

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
 Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 14. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv maakondades 10 km² kohta 2020**
Number of registered alcohol sales points in counties per 10 km² 2020

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
 Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 19. **Lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast 2014–2019 (küsitluste tulemused)**
Distance to the closest alcohol sales outlet from the place of residence 2014–2019 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Elumajas või naabruses/ aega kulub kuni 10 min	86	85	87	83	88	85	<i>In the dwelling-house or neighbouring building/ up to 10 minutes</i>
Aega kulub kuni 30 min	12	12	11	13	10	13	<i>Up to 30 minutes</i>
Aega kulub üle 30 min	2	3	2	4	2	2	<i>More than 30 minutes</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Institute of Economic Research

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 20. **Alkoholi tarbimine 2008–2019***
*Consumption of alcohol 2008–2019**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Legaalne müük	14,47	12,79	12,71	13,77	14,34	14,97	14,56	14,06	13,11	10,95	9,05	9,73	Legal sales
Turistide kaasaostud	2,32	2,64	3,02	3,61	4,00	4,76	4,72	4,65	4,65	3,86	3,04	2,91	Exports by tourists
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,60	0,64	0,67	0,73	0,82	0,91	0,99	0,94	0,97	0,94	0,86	0,78	Consumption by tourists in Estonia
Välismaalt ostetud	0,65	2,09	2,83	2,33	Bought abroad
Illegaalne müük	0,52	0,61	0,68	0,74	0,75	0,70	0,48	0,40	0,40	0,39	0,41	0,29	Illegal sales
Kokku tarbitud Eesti elanike poolt*	12,06	10,12	9,69	10,18	10,26	10,00	9,33	8,87	8,54	8,62	8,39	8,65	Total consumption by Estonian inhabitants*

... Andmeid ei kogutud - Data not available

* Tarbimine kokku võrdub leaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük ja ostmine välismaalt. 2018. aasta andmeid on korrigeeritud
Total consumption equals legal sales minus exports by tourists minus consumption by tourists in Estonia plus illegal sales and buying from abroad. Data of 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 21. **Alkoholi tarbimine 2008–2019***
*Consumption of alcohol 2008–2019**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Legaalne müük	16,99	15,03	14,97	16,27	16,96	17,75	17,29	16,72	15,61	13,08	10,81	11,65	Legal sales
Turistide kaasaostud	2,72	3,10	3,56	4,26	4,73	5,64	5,60	5,53	5,54	4,61	3,63	3,49	Exports by tourists
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,70	0,75	0,79	0,86	0,97	1,08	1,17	1,12	1,15	1,13	1,02	0,94	Consumption by tourists in Estonia
Välismaalt ostetud	0,77	2,50	3,38	2,79	Bought abroad
Illegaalne müük	0,61	0,71	0,80	0,88	0,88	0,83	0,57	0,48	0,48	0,46	0,49	0,34	Illegal sales
Kokku tarbitud Eesti elanike poolt*	14,18	11,90	11,42	12,02	12,14	11,86	11,09	10,55	10,17	10,30	10,03	10,35	Total consumption by Estonian inhabitants*

... Andmeid ei kogutud - Data not available

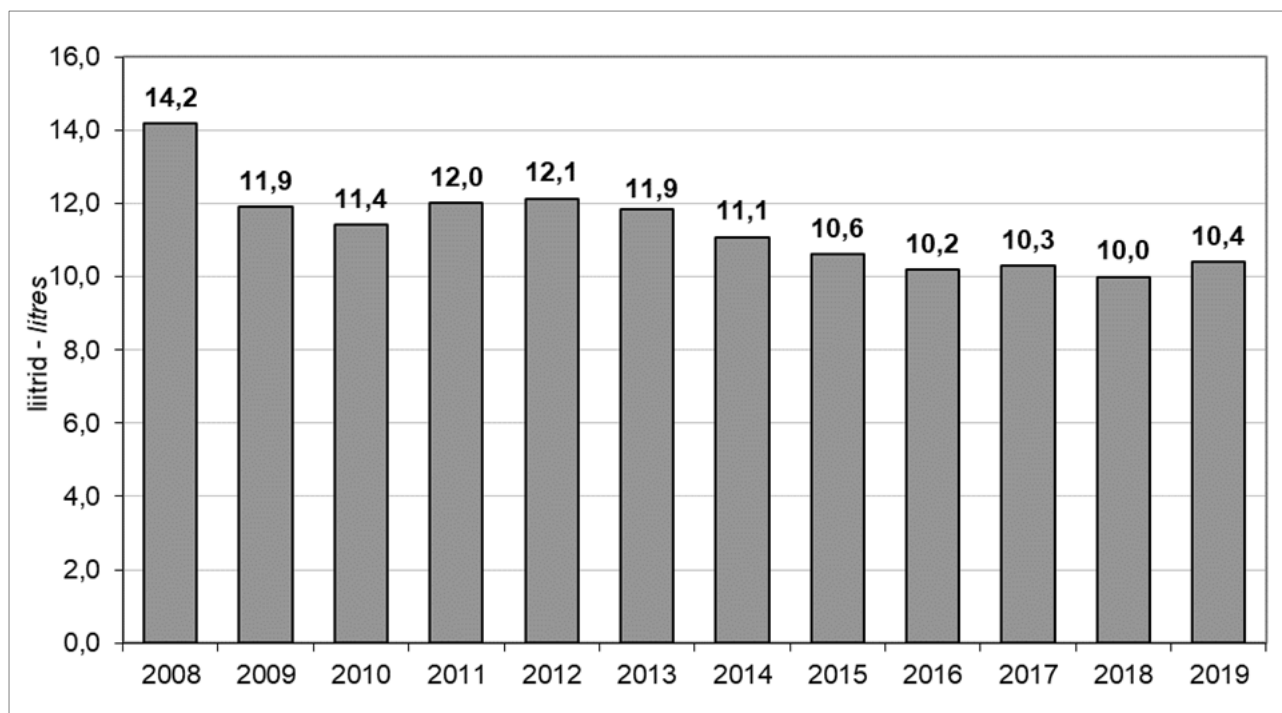
* Tarbimine kokku võrdub leaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük ja ostmine välismaalt. 2018. aasta andmeid on korrigeeritud
Total consumption equals legal sales minus exports by tourists minus consumption by tourists in Estonia plus illegal sales and buying from abroad. Data of 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 15. **Alkoholi tarbimine 2008–2019***

*Consumption of alcohol 2008–2019**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

* 2018. aasta andmeid on korrigeeritud - *Data of 2018 has been adjusted*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 22. **Alkoholsete jookide kogutarbimine 2008–2019***

*Total consumption of alcoholic beverages 2008–2019**

miljon liitrit - *million litres*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkoholised joogid	18,10	14,30	12,50	13,78	13,30	13,06	11,74	10,98	10,65	10,23	10,27	10,77	<i>Strong alcoholic beverages</i>
Õlu	104,00	95,10	100,50	101,50	101,08	101,64	93,13	87,90	88,90	91,63	87,89	89,22	<i>Beer</i>
Lahjad alkoholised joogid	31,60	23,10	21,86	22,22	21,31	20,03	18,74	14,54	12,00	14,41	8,80	10,00	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	11,80	9,90	11,66	12,81	13,68	14,36	13,95	14,27	15,88	15,98	16,41	17,16	<i>Wine and vermouth</i>

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. ja 2018. aasta andmeid on täpsustatud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 and 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 23. Alkohoolsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2008–2019*

Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2008–2019*

liitrit elaniku kohta - litres per capita

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid	13,60	10,71	9,38	10,36	10,04	9,89	8,92	8,36	8,09	7,77	7,79	8,13	Strong alcoholic beverages
Õlu	77,70	71,20	75,39	76,32	76,29	77,00	70,77	66,95	67,55	69,63	66,63	67,34	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	23,61	17,32	16,40	16,71	16,08	15,18	14,24	11,07	9,12	10,95	6,67	7,55	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	8,82	7,41	8,75	9,63	10,32	10,88	10,60	10,87	12,07	12,14	12,44	12,95	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. ja 2018. aasta andmeid on täpsustatud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 and 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 24. Alkohoolsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2008–2019*

Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2008–2019*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

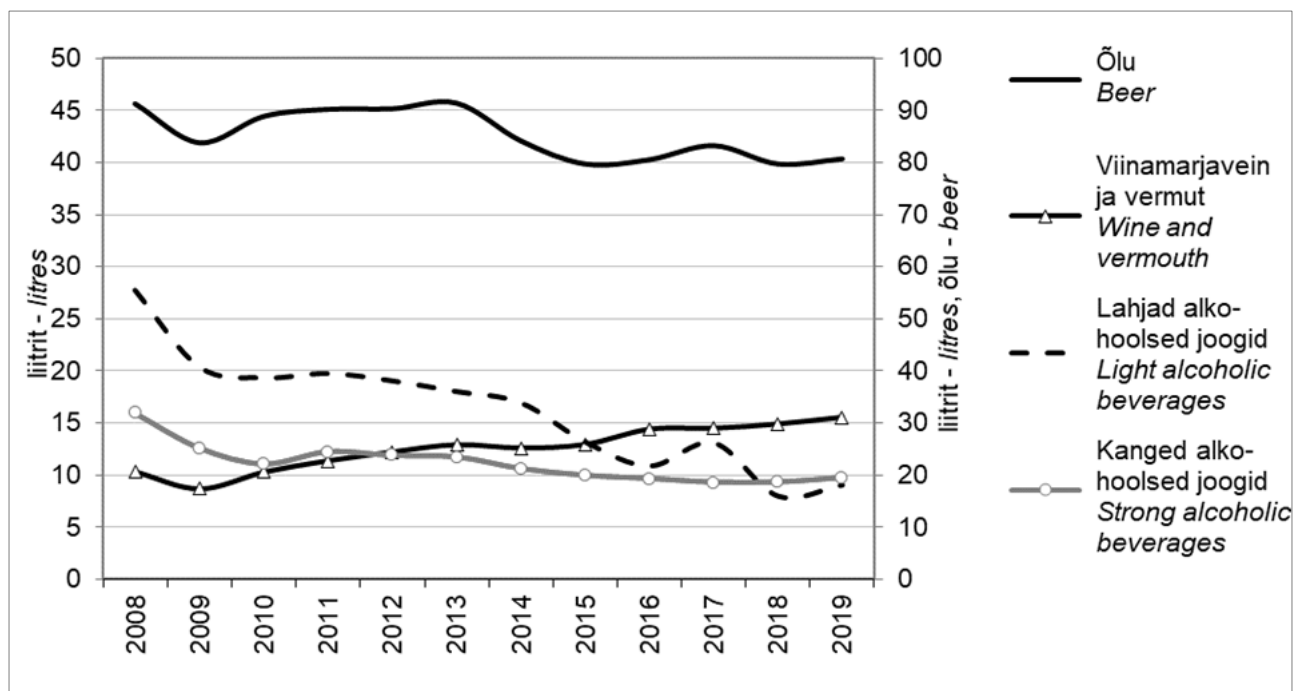
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid	15,96	12,59	11,04	12,24	11,88	11,73	10,60	9,95	9,64	9,28	9,30	9,73	Strong alcoholic beverages
Õlu	91,23	83,71	88,78	90,14	90,25	91,32	84,05	79,62	80,45	83,15	79,61	80,60	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	27,72	20,36	19,31	19,73	19,03	18,00	16,91	13,17	10,86	13,08	7,97	9,03	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	10,35	8,71	10,30	11,38	12,22	12,90	12,59	12,93	14,37	14,46	14,86	15,50	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. ja 2018. aasta andmeid on täpsustatud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 and 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 16. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes (joogi kanguses) 2008–2019***
*Consumption of alcohol by beverage categories (by volume) 2008–2019**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. ja 2018. aasta andmeid on täpsustatud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 and 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 25. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2008–2019***
*Consumption of alcohol by beverage categories 2008–2019**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid	5,11	4,11	3,56	4,08	3,83	3,78	3,39	3,18	3,08	2,93	3,02	3,13	Strong alcoholic beverages
Õlu	4,34	3,98	4,00	4,04	4,04	3,88	3,71	3,55	3,51	3,62	3,40	3,43	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	1,54	1,13	1,07	0,88	1,13	1,01	0,95	0,81	0,48	0,59	0,45	0,51	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,07	0,90	1,07	1,18	1,26	1,33	1,29	1,33	1,47	1,48	1,52	1,58	Wine and vermouth
Kokku	12,06	10,12	9,69	10,18	10,26	10,00	9,34	8,87	8,54	8,62	8,39	8,65	Total

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2018. aasta andmeid on täpsustatud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 26. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2008–2019***

*Consumption of alcohol by beverage categories 2008–2019**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kanged alkohoolsed joogid	6,00	4,78	4,20	4,82	4,53	4,49	4,04	3,80	3,70	3,50	3,61	3,75	Strong alcoholic beverages
Õlu	5,05	4,69	4,71	4,78	4,78	4,60	4,39	4,30	4,20	4,33	4,06	4,11	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	1,83	1,37	1,25	1,03	1,34	1,20	1,12	0,85	0,57	0,70	0,55	0,60	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,30	1,06	1,26	1,39	1,49	1,57	1,54	1,60	1,70	1,77	1,81	1,89	Wine and vermouth
Kokku	14,18	11,90	11,42	12,02	12,14	11,86	11,09	10,55	10,17	10,30	10,03	10,35	Total

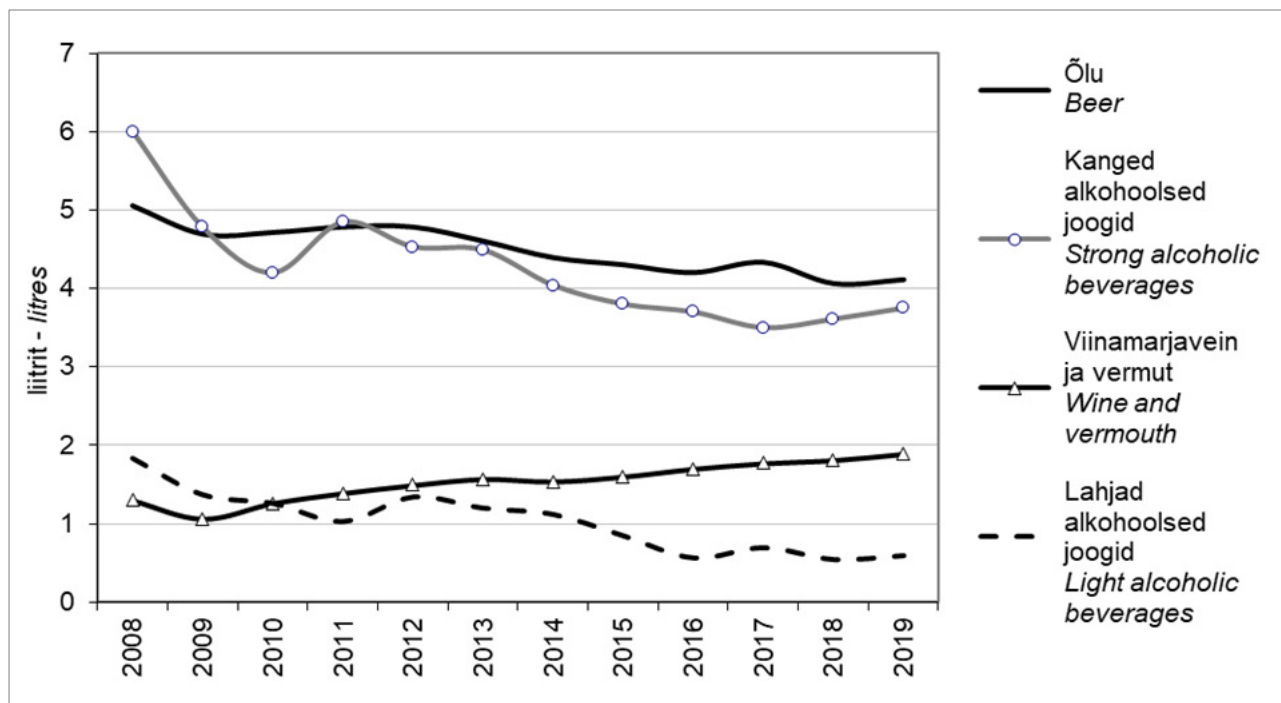
* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2018. aasta andmeid on täpsustatud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 17. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes (absoluutalkoholis) 2008–2019***

*Consumption of alcohol by beverage categories (in absolute alcohol) 2008–2019**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

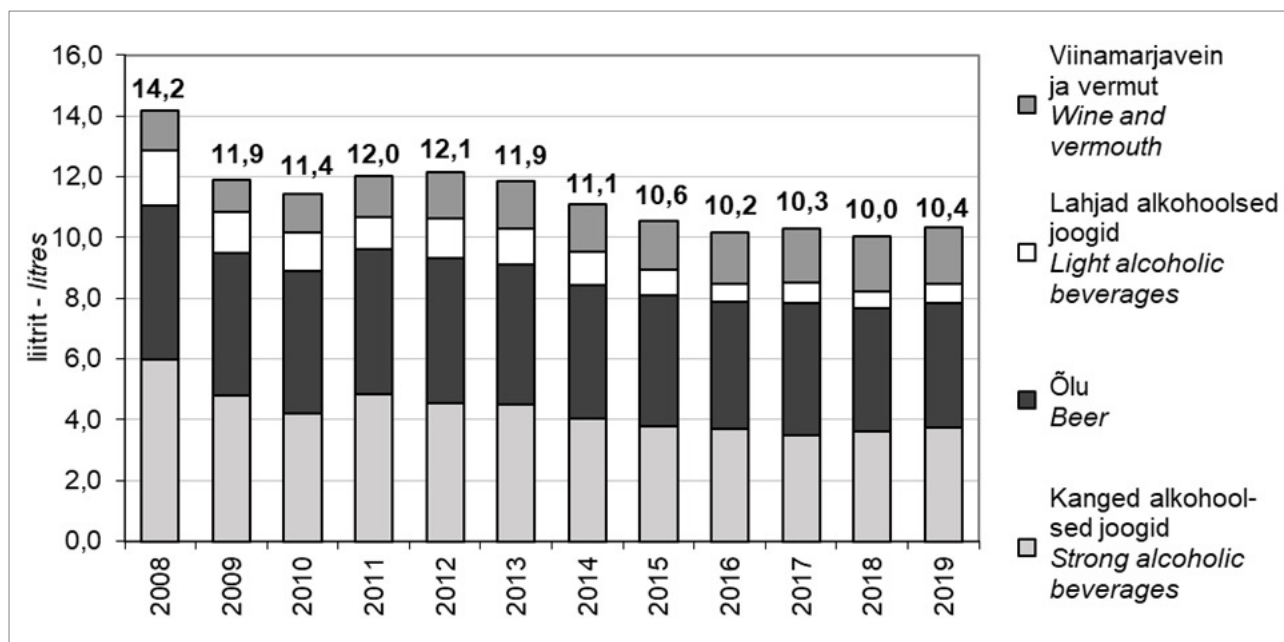
* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis plus illelegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2018. aasta andmeid on täpsustatud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 18. **Alkoholi summaarne tarbimine jookide lõikes 2008–2019***

*Total consumption of alcohol by beverage categories 2008–2019**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis plus illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2018. aasta andmeid on täpsustatud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2018 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 27. **Legaalne ja illegaalne alkoholi tarbimine jookide lõikes 2019***

*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2019**

liitrit elaniku kohta - litres per capita

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	7,49	0,63	8,13	Strong alcoholic beverages
viin	4,30	0,63	4,93	vodka
Õlu	67,34	...	67,34	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	7,55	...	7,55	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	12,95	...	12,95	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi - *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdüd alkoholi - *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 28. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2019*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2019**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	8,97	0,76	9,73	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	5,15	0,76	5,91	<i>vodka</i>
Õlu	80,60	...	80,60	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	9,03	...	9,03	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	15,50	...	15,50	<i>Wine and vermouth</i>

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi - *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdüd alkoholi - *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 29. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2019*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2019**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	2,84	0,29	3,13	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	1,92	0,29	2,21	<i>vodka</i>
Õlu	3,43	...	3,43	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	0,51	...	0,51	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	1,58	...	1,58	<i>Wine and vermouth</i>

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi - *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdüd alkoholi - *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 30. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2019*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2019**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	3,41	0,34	3,75	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	1,96	0,34	2,30	<i>vodka</i>
Õlu	4,11	...	4,11	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	0,60	...	0,60	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	1,89	...	1,89	<i>Wine and vermouth</i>

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi - *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdüd alkoholi - *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Marke, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 31. Legaalse ja illegaalse alkoholi vahel valiku tegemine 2008–2019 (küsitluste tulemused)
Choice between legal and illegal alcohol 2008–2019 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Ostab ainult legaalset alkoholi	96	93	91	92	94	96	97	96	97	95	96	98	<i>Purchases only legal alcohol</i>
Ostab legaalset ja illegaalset alkoholi	4	7	9	8	6	4	3	4	3	5	4	2	<i>Purchases legal and illegal alcohol</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2019 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2019 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 32. Illegaalse alkoholi ostmine 2008–2019 (küsitluste tulemused)
Purchases of illegal alcohol 2008–2019 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Ei ostnud	96	93	91	92	94	96	97	96	97	95	96	98	<i>Did not purchase</i>
Ostis väga harva	3	4	5	6	3	2	3	3	2	2	3	1	<i>Seldom</i>
Ostis vahetevahel	1	2	4	2	3	1	0	1	1	3	1	1	<i>Sometimes</i>
Ostis pidevalt	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	<i>Often</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2019 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2019 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 33. **Legaalset alkoholi eelistamise põhjused 2011–2019 (küsitluste tulemused)***Reasons for legal alcohol preference 2011–2019 (survey results)*

% leegaalse alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline

% of consumers who prefer legal alcohol and to whom the reason is very or somewhat important

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Põhimõtteliselt ei osta salaalkoholi	89	86	86	90	88	76	79	74	82	<i>Not buying illegal alcohol in principle</i>
Salaalkohol on tervisele ohtlik	88	86	81	84	83	73	74	71	82	<i>Illegal alcohol is harmful for health</i>
Majanduslik olukord võimaldab osta leegaalset alkoholi	75	76	72	70	73	69	70	70	76	<i>One can afford buying legal alcohol</i>
Salaalkoholi ostmisega toetatakse varimajandust/ kuritegevust	74	73	70	74	68	62	59	59	74	<i>With purchasing illegal alcohol one supports black economy/ crime</i>
Salaalkoholi kvaliteet on halb	77	76	74	74	77	65	67	63	69	<i>Quality of illegal alcohol is bad</i>
Salaalkoholi ostmisega rikutakse seadust	70	69	68	68	67	58	54	56	65	<i>Purchase of illegal alcohol is against the law</i>
Piirikontrollis vahelejäämise risk	51	47	46	56	<i>The risk of being caught by Customs</i>
Sõpruskonna halvustav suhtumine salaalkoholi	42	38	40	45	44	38	38	31	39	<i>Friends disapprove illegal alcohol</i>
Salaalkoholi pole kerge saada	23	26	24	24	27	24	17	17	21	<i>Difficult to get illegal alcohol</i>

... Andmeid ei kogutud - *Data not available*

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis (elanike hinnangute alusel 2011-2019), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia (based on inhabitants' estimation 2011-2019), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 34. Kange alkoholi illegaalse kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 2008–2019*
*Volume of illegal strong alcohol trade and calculated loss of tax revenue 2008–2019**

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Illegaalse kaubanduse osakaal siseturul, %	10–15	15–19	23–27	22–27	20–24	20–24	17–21	17–22	17–21	20–23	18–22	12–14	Share of illegal trade in internal alcohol market, %
Illegaalse kaubanduse keskmine maht, miljon l	1,7	2,0	2,3	2,1	1,8	1,7	1,4	1,4	1,2	1,3	1,2	0,8	Volume of illegal alcohol trade, million l
Illegaalse kaubanduse keskmine maht, miljon €	11,1	11,9	14,0	17,2	14,2	13,0	10,8	13,5	13,1	11,7	10,7	5,8	Volume of illegal alcohol trade, million €
Riigieelarvesse laekumata aktsiis, miljon €	6,4	9,1	11,3	10,5	9,4	9,4	8,2	9,6	9,6	11,3	10,8	6,6	Loss of excise revenue, million €
Riigieelarvesse laekumata käibemaks, miljon €	2,8	3,9	4,8	4,8	4,4	4,2	3,6	4,3	4,3	4,3	4,1	2,4	Loss of VAT revenue, million €

* Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud kanget alkoholi; illegaalse alkoholi turuosa on väljendatud viinaturu suhtes
Does not include alcohol brought from Latvia and resold in Estonia; market share of illegal alcohol is calculated with respect to vodka market

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis (elanike hinnangute alusel 2008-2019), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia based on inhabitants' estimation 2008-2019*, Estonian Institute of Economic Research

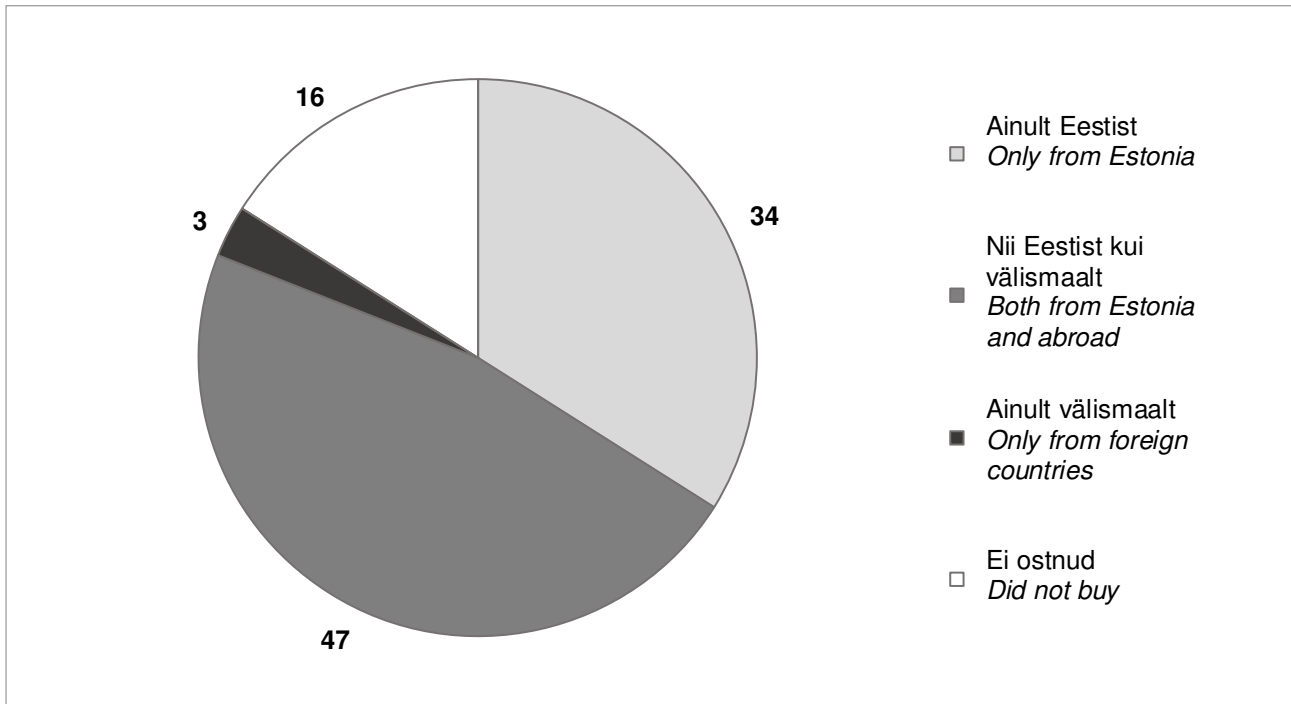
3.2. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt

Buying alcoholic beverages from abroad

Joonis 19. Elanike hinnang enda alkoholi ostmisele 2019 (küsitluse tulemused)

Inhabitants' assessments of their own alcohol purchases 2019 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 35. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt 2019 (küsitluse tulemused)

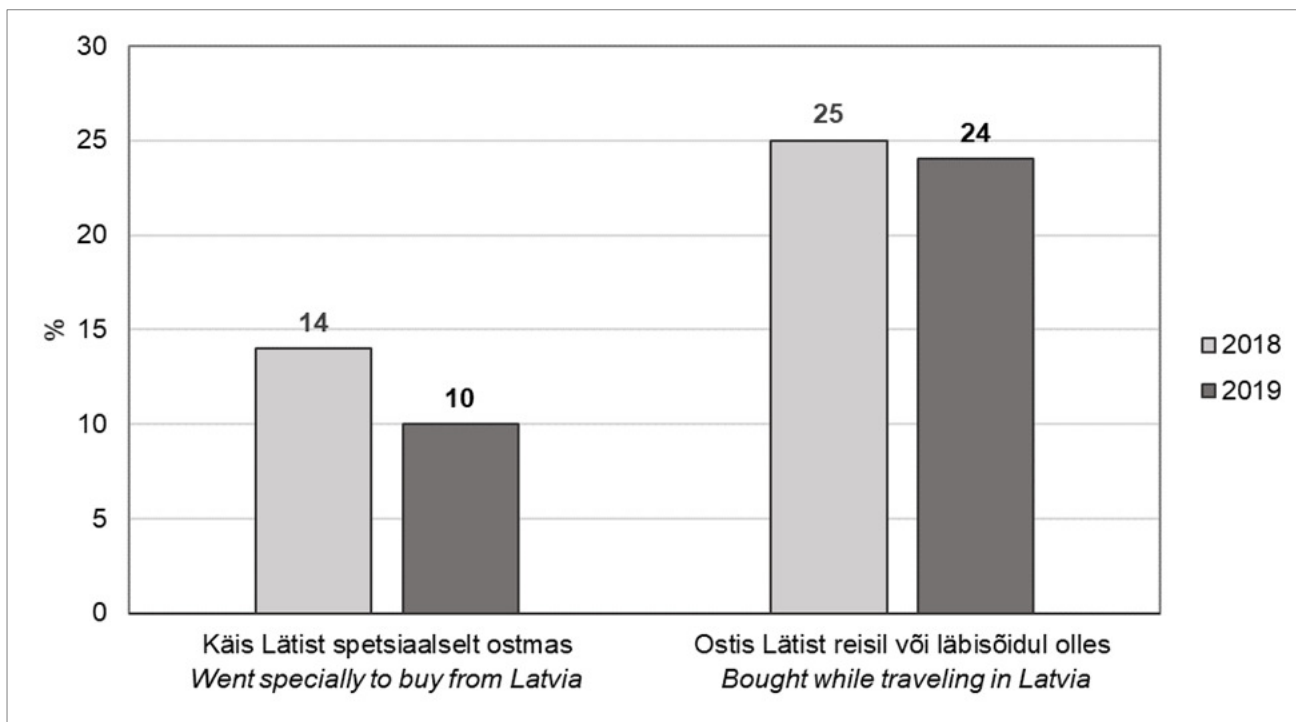
Buying alcoholic beverages from abroad 2019 (survey results)

% vastanutest (vastaja võis märkida mitu vastusevarianti)
 % of respondents (multiple responses)

	Ostsin ise kaasa <i>I bought myself</i>	Ostsin teiste toodud jooke <i>I bought alcoholic beverages through others</i>	Ei ostnud ise ega teiste kaudu <i>Did not buy myself or through others</i>	
Viina	17,7	2,9	76,4	Vodka
Teisi kangeid jooke (viski, liköör jne)	26,6	4,7	65,6	Other strong alcoholic beverages
Veini, vahuveini	26,0	2,2	68,9	Wine, sparkling wine
Õlut	21,5	3,4	72,0	Beer
Siidrit	8,5	1,0	87,0	Cider
Long drinke, kokteile	6,5	0,5	89,4	Long drink, cocktails

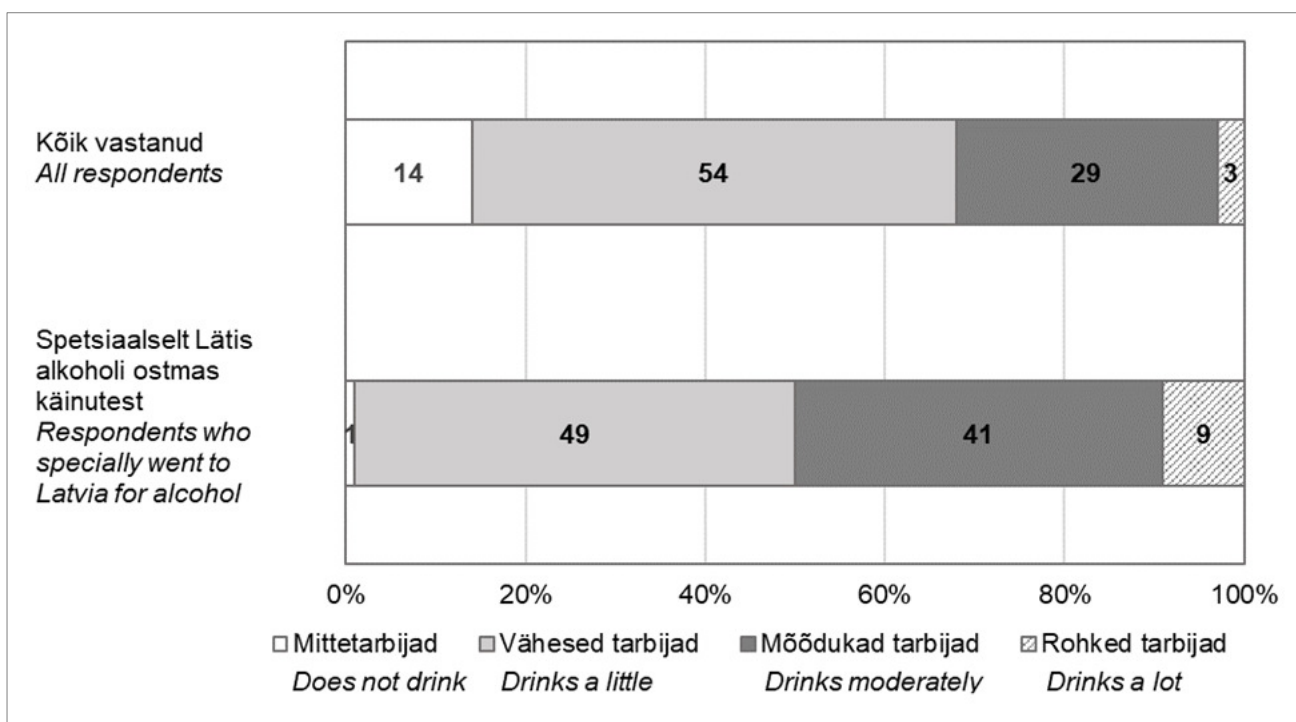
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2019, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 20. **Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2018–2019 (küsitluste tulemused)**
Purchase of alcoholic beverages from Latvia according to the purchase method 2018–2019 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018-2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018-2019, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 21. **Lätist alkoholi ostmine tarbijatüüpide lõikes 2019 (küsitluse tulemused)**
Buying alcohol from Latvia by consumer type 2019 (survey results)
 % kõigist vastanutest ja spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käinutest
 % of all respondents and respondents who specially went to Latvia to buy alcohol

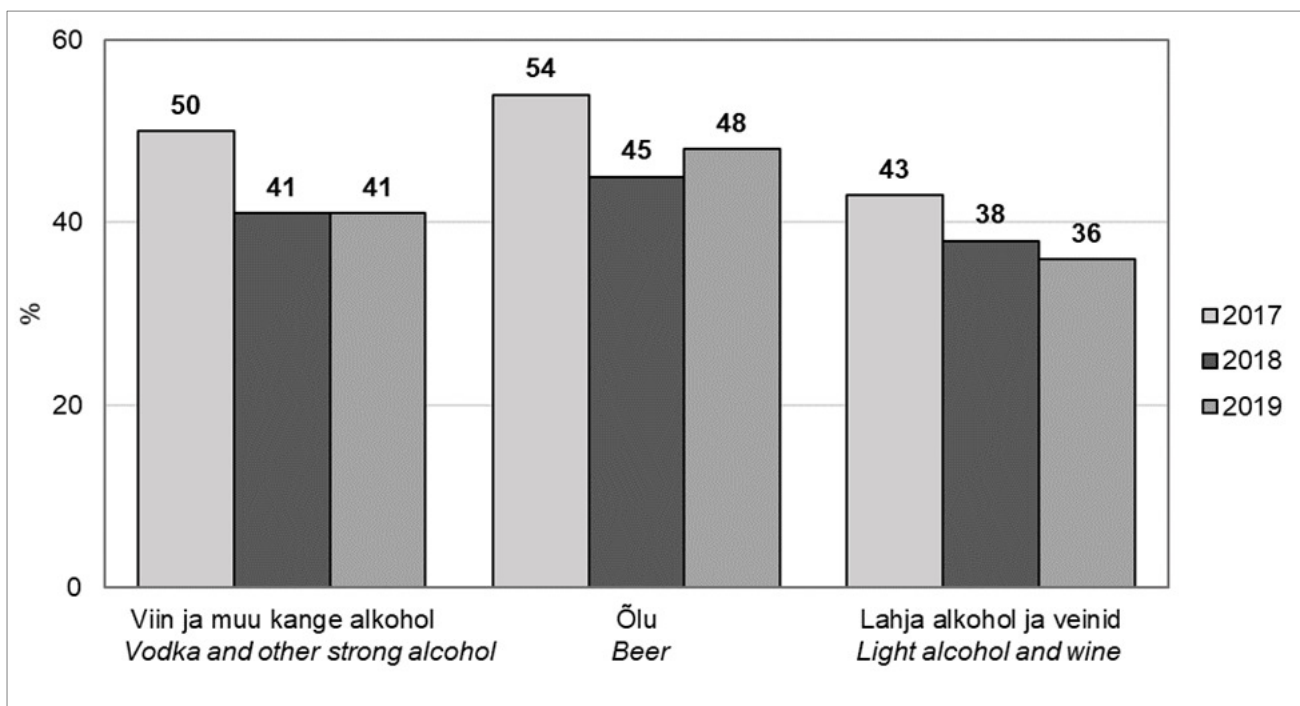

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2019, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 22. Keskmise Lätist ostetud alkoholsete jookide osakaal kõigist alkoholiostudest 2017–2019 (küsitluste tulemused)

Average share of alcoholic beverages purchased from Latvia of all alcohol purchases in 2017–2019 (survey results)

Antud jooki Lätist ostnute hinnangud protsentides
Estimates of those who bought this beverage from Latvia, in percentage

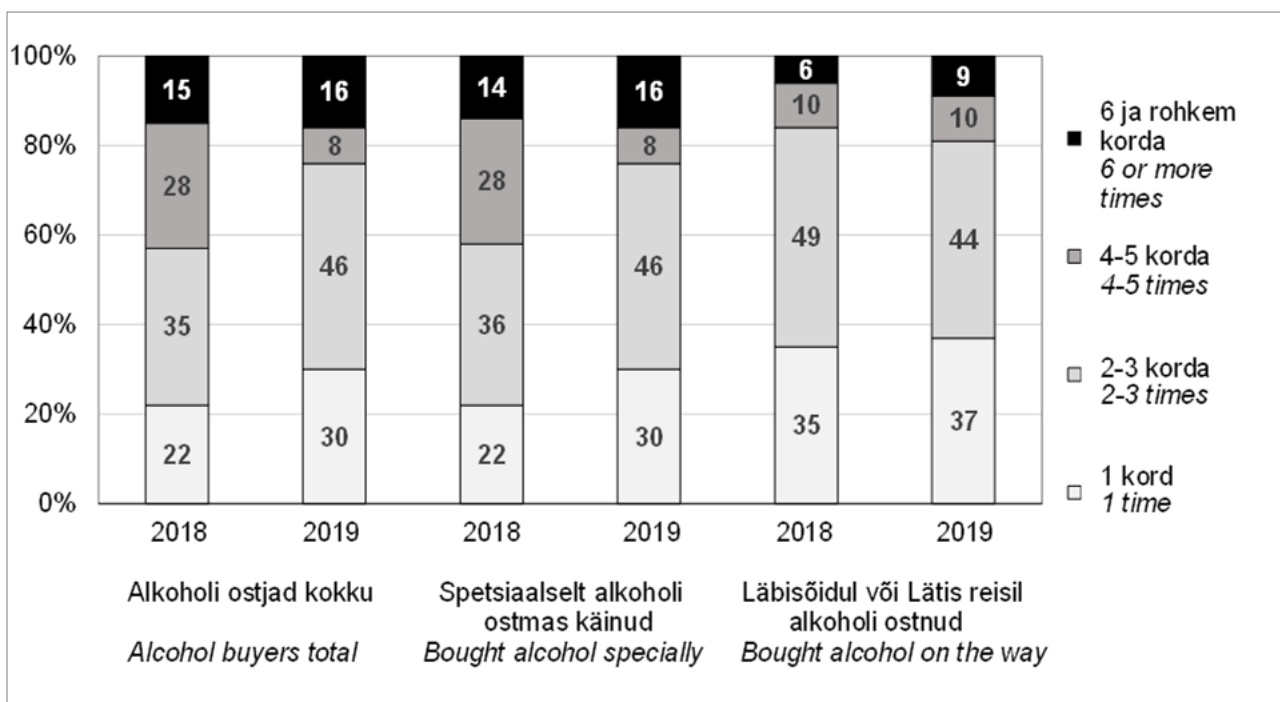

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017-2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2017-2019, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 23. Lätist alkoholi ostmise sagedus 2018–2019 (küsitluste tulemused)

Frequency of buying alcohol from Latvia 2018–2019 (survey results)

% Lätist alkoholi ostnud vastanutest
% of respondents who bought alcohol from Latvia

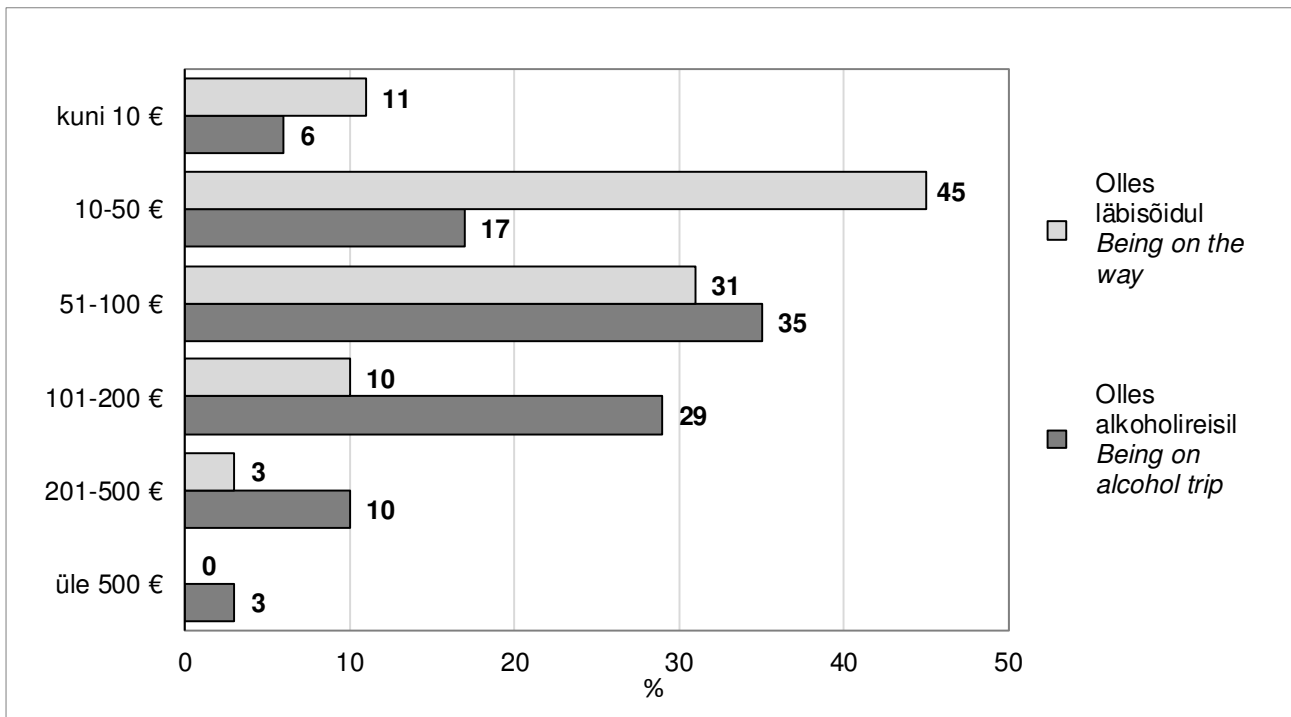
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018-2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018-2019, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 24. Ühe Läti reisi keskmine alkoholiostu summa 2019 (küsitluse tulemused)

Average amount of money spent on alcohol purchases per one trip to Latvia 2019 (survey results)

% Lätist alkoholi ostnud vastanutest

% of respondents who bought alcohol from Latvia

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2019, Estonian Institute of Economic Research

3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 36. Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2013–2019

Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2013–2019

miljon liitrit - *million litres*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kauplustest								Purchases from shops
Õlu	14,7	14,9	14,4	16,0	12,3	4,5	7,4	<i>Beer</i>
Kange alkohol	5,4	5,3	5,1	5,4	4,1	3,8	3,5	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	3,4	3,3	3,1	3,3	2,4	2,2	2,1	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	1,1	1,1	1,1	1,0	0,8	0,7	0,6	<i>liqueurs</i>
Vein	3,4	3,5	3,6	3,8	3,3	2,3	1,9	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	15,0	13,8	13,2	14,5	10,7	7,3	8,7	<i>Light alcoholic beverages</i>
Laevadelt								Purchases from ferries
Õlu	9,6	12,0	11,6	10,4	9,1	5,0	4,2	<i>Beer</i>
Kange alkohol	2,7	2,7	2,8	2,6	2,6	2,4	2,1	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	1,8	1,5	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	<i>liqueurs</i>
Vein	1,8	2,0	2,1	2,1	2,4	2,2	2,0	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	5,6	6,8	6,7	6,1	5,0	4,5	4,0	<i>Light alcoholic beverages</i>
Kokku kauplustest ja laevadelt								Total from shops and ferries
Õlu	24,3	26,9	26,0	26,4	21,4	9,5	11,6	<i>Beer</i>
Kange alkohol	8,1	8,00	7,9	8,0	6,7	6,2	5,6	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	5,4	5,3	5,2	5,3	4,4	4,0	3,6	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	1,5	1,5	1,4	1,3	1,1	1,0	0,8	<i>liqueurs</i>
Vein	5,2	5,5	5,7	5,9	5,7	4,5	3,9	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	20,6	20,6	19,9	20,6	15,7	11,8	12,7	<i>Light alcoholic beverages</i>

Allikas: Turistide alkoholi ostumahu uuring, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Study about Alcohol Purchases by Tourists, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 37. **Turistide poolt kaasaostatud alkoholsete jookide kogused 2013–2019***Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2013–2019**miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kauplustest	4,17	3,96	3,83	4,08	3,11	2,34	2,39	<i>Purchases from shops</i>
Laevadelt	2,11	2,25	2,27	2,10	1,97	1,67	1,47	<i>Purchases from ferries</i>
Kauplustest ja laevadelt kokku	6,28	6,21	6,10	6,18	5,08	4,01	3,86	<i>Total purchases from shops and ferries</i>

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*Tabel 38. **Turistide poolt kaasaostatud alkoholi kogused ja tarbimine Eestis 2013–2019***Quantities of alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2013–2019**miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Turistide poolt kaasaostatud kogused	6,28	6,21	6,10	6,18	5,08	4,01	3,86	<i>The quantities brought by tourists</i>
Turistidepoolne tarbimine Eestis	1,20	1,30	1,24	1,27	1,24	1,13	1,04	<i>Consumption by tourists in Estonia</i>

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele

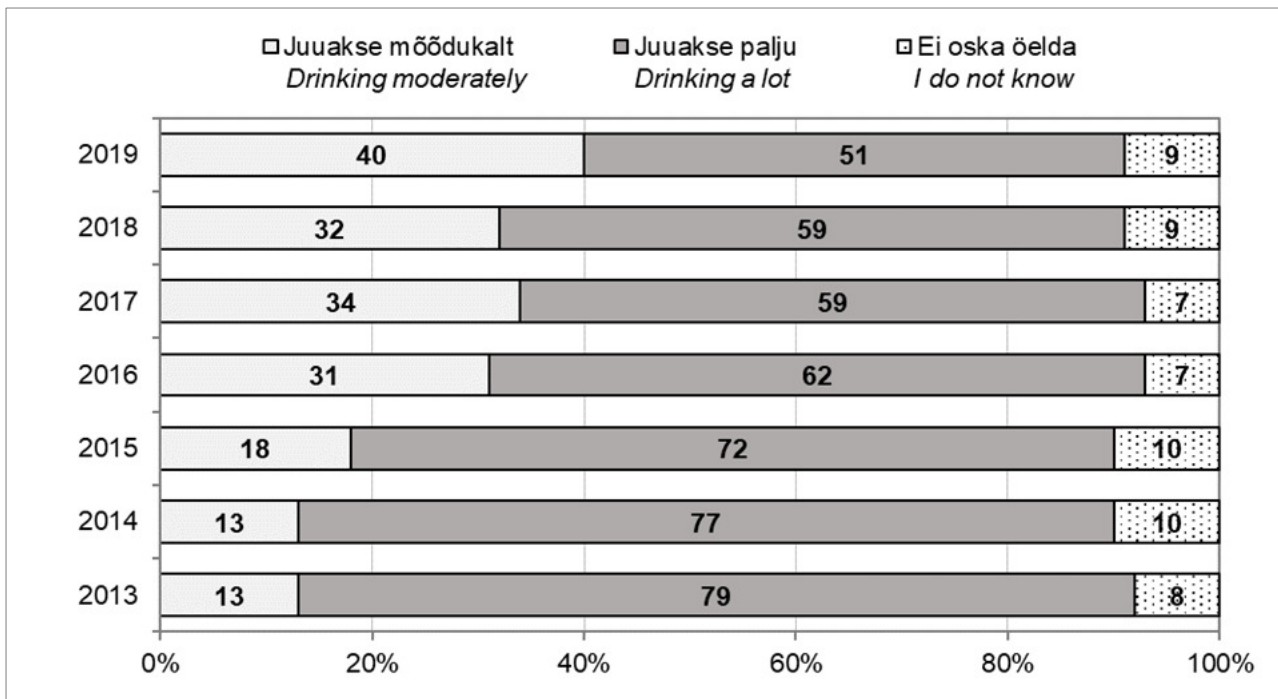
Inhabitants' assessments of alcohol consumption

Tabel 39. **Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 2013–2019 (küsitluste tulemused)**
Inhabitants' assessments of their own alcohol consumption 2013–2019 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Ei joo üldse	18	21	20	17	17	14	14	<i>Does not drink</i>
Joob vähe	52	48	54	55	52	57	54	<i>Drinks a little</i>
Joob mõõdukalt	27	29	22	24	26	26	29	<i>Drinks moderately</i>
Joob palju	3	2	4	4	5	3	3	<i>Drinks a lot</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

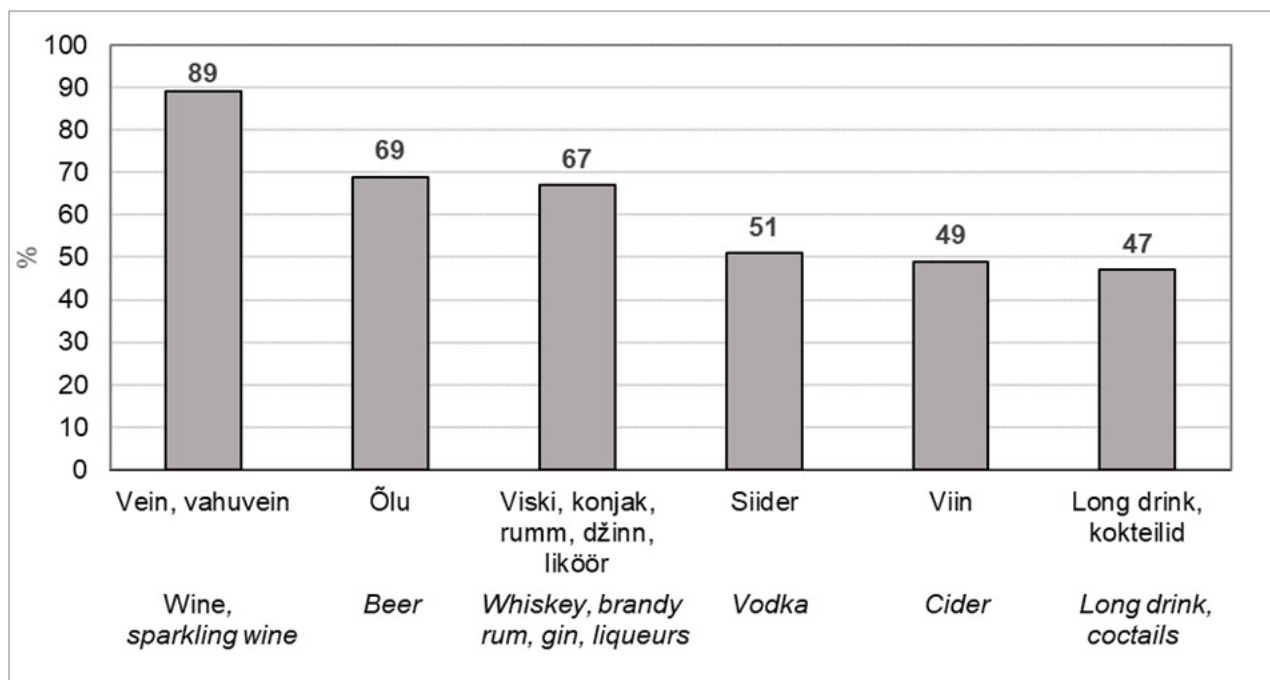
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2019, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 25. **Elanike hinnangud kaasmaalaste alkoholitarbimisele 2013–2019 (küsitluse tulemused)**
Inhabitants' assessments of compatriots' alcohol consumption 2013–2019 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2019, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 26. **Alkoholsete jookide tarbijate osakaal jookide lõikes 2019 (küsitluse tulemused)**
Share of alcohol consumers by beverage categories consumed 2019 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

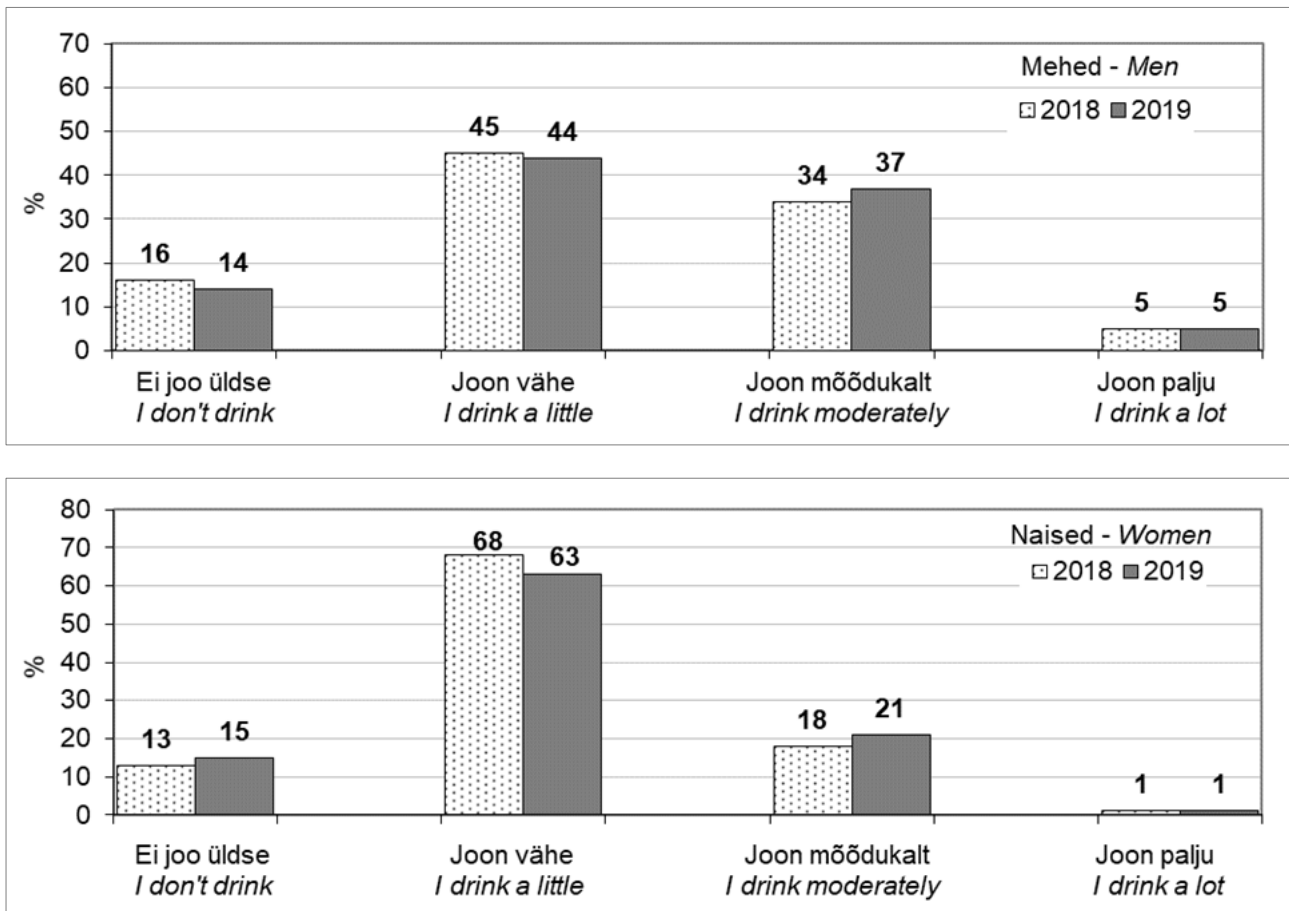
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2019, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 40. **Elanike alkoholsete jookide tarbimissagedused 2018–2019 (küsitluste tulemused)**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by inhabitants 2018–2019 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Ei joo üldse		Joo mõned korrad aastas		Joo 1–3 korda kuus		Joo 1–2 korda nädalas		Joo peaaegu iga päev		
	Does not drink		Drinks few times a year		Drinks 1–3 times a month		Drinks 1–2 times a week		Drinks almost every day		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
Viin	49	51	38	37	10	9	3	3	0	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	36	33	49	47	13	17	2	3	0	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	8	11	57	55	25	26	9	7	1	1	Wine, sparkling wine
Õlu	34	31	26	26	22	25	14	14	4	4	Beer
Siider	51	49	34	33	12	14	3	4	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	56	53	33	34	9	11	1	2	1	0	Long drink, cocktails

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018-2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2018-2019, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 27. **Meeste ja naiste hinnangud enda alkoholitarbimise kohta 2018–2019**
(küsitluste tulemused)
Assessments of men and women about their own alcohol consumption 2018–2019
(survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018-2019, Eesti Konjunkturiinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2018-2019, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 41. **Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo ja vanuse järgi 2019 (küsitluse tulemused)**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender and age 2019 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Mehed - Men	Naised - Women	Vanusegrupp - Age group				
			18–29	30–49	50–64	65–74	
Ei joo üldse							Does not drink
Viin	29	73	47	56	50	45	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	18	47	32	33	35	30	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	18	5	9	10	13	15	Wine, sparkling wine
Õlu	15	47	30	29	34	39	Beer
Siider	54	43	14	45	69	75	Cider
Long drink, kokteilid	53	52	27	49	67	78	Long drink, cocktails
Joob mõned korrad aastas							Drinks few times a year
Viin	48	24	40	34	35	39	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	51	43	42	48	46	51	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	54	56	47	60	54	56	Wine, sparkling wine
Õlu	23	29	17	27	29	28	Beer
Siider	28	38	42	39	23	19	Cider
Long drink, kokteilid	34	36	51	39	25	18	Long drink, cocktails
Joob 1–3 korda kuus							Drinks 1–3 times a month
Viin	17	2	6	8	12	13	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	27	9	24	17	13	17	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	18	32	35	22	24	25	Wine, sparkling wine
Õlu	33	17	35	25	19	20	Beer
Siider	12	17	31	13	7	5	Cider
Long drink, kokteilid	11	10	20	10	6	3	Long drink, cocktails
Joob 1–2 korda nädalas							Drinks 1–2 times a week
Viin	5	1	7	2	2	2	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	4	1	2	2	5	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	9	6	9	7	8	3	Wine, sparkling wine
Õlu	23	5	15	14	14	10	Beer
Siider	6	2	13	2	1	1	Cider
Long drink, kokteilid	2	2	2	2	2	1	Long drink, cocktails
Joob peaaegu iga päev							Drinks almost every day
Viin	1	0	0	0	1	1	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	0	0	0	0	1	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	1	1	0	1	1	1	Wine, sparkling wine
Õlu	6	2	3	5	4	3	Beer
Siider	0	0	0	1	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	0	0	0	0	0	0	Long drink, cocktails

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2019, Estonian Institute of Economic Research

3.5. Kooliõpilaste hinnangud alkoholi tarbimisele Students' assessments of alcohol consumption

Tabel 42. **Vähemalt korra elu jooksul alkoholi tarvitavate osakaal 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2007–2019 (küsitluste tulemused)**
Share of 15–16 years old students who have consumed alcohol at least once in their life by gender 2007–2019 (survey results)
% vastanutest - % of respondents

	2007	2011	2015	2019	
Poisid	93,7	93,9	85,9	81,6	Boys
Tüdrukud	95,0	95,7	87,3	82,9	Girls
Kokku	94,4	95,0	86,6	82,3	Total

Allikas: Kooliõpilaste alkoholi ja uimastite tarvitamise võrdlusuuringut ESPAD) on läbi viidud eesti ja vene õppekeeleaga koolide 15-16-aastaste õpilaste hulgas alates 1995. aastast iga nelja aasta järel. 2019. aasta uuring asub: <http://www.tai.ee/et/terviseandmed/uuringud/download/519>

Source: The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs study Health Behavior Among Estonian Adult Population is conducted every other year starting from 1990 among the Estonian(ESPAD) has been conducted since 1995 every fourth year among 15-16-year old students from Estonian and Russian schools. Survey data from 2019 can be found here: <http://www.tai.ee/et/terviseandmed/uuringud/download/519>

Tabel 43. **Alkoholi tarvitamise sagedus 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2019 (küsitluse tulemused)**
Frequency of alcohol consumption among 15–16 years old students by gender 2019 (survey results)
% vastanutest - % of respondents

	Mitte kordagi Never	1–2 korda 1–2 times	3–5 korda 3–5 times	6–9 korda 6–9 times	10–19 korda 10–19 times	20–39 korda 20–39 times	Üle 40 korra More than 40 times	
Poisid								Boys
Elu jooksul	18,4	20,1	15,7	11,0	13,4	9,4	11,1	Lifetime
Viimase 12 kuu jooksul	38,8	21,5	13,2	10,8	8,8	3,9	3,1	Past 12 month
Viimase 30 päeva jooksul	65,7	21,9	7,2	3,0	1,5	0,6	0,0	Past 30 days
Tüdrukud								Girls
Elu jooksul	17,1	17,4	16,4	13,2	14,6	10,5	10,8	Lifetime
Viimase 12 kuu jooksul	30,1	23,8	16,2	10,9	10,0	5,6	3,4	Past 12 month
Viimase 30 päeva jooksul	59,6	26,1	8,4	3,6	1,9	0,3	0,2	Past 30 days
Kokku								Total
Elu jooksul	17,7	19,1	16,1	12,1	14,0	10,0	11,0	Lifetime
Viimase 12 kuu jooksul	34,3	22,7	14,8	10,8	9,4	4,8	3,3	Past 12 month
Viimase 30 päeva jooksul	62,5	24,1	7,8	3,3	1,7	0,4	0,2	Past 30 days

Allikas: ESPAD 2019, Tervise Arengu Instituut

Source: ESPAD 2019, National Institute for Health Development

Tabel 44. Viimase 30 päeva jooksul ühel joomiskorral vähemalt viie dringi tarvitamine 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2007–2019 (küsitluste tulemused)

Having had five or more drinks on one occasion during the past 30 days among 15–16 years old students by gender 2007–2019 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	2007	2011	2015	2019	
Poisid					Boys
Mitte kordagi	43,2	46,2	63,8	69,3	Never
1 kord	12,3	13,7	10,2	9,7	1 time
2 korda	11,6	12,2	7,7	7,5	2 times
3–5 korda	15,8	12,7	8,9	6,2	3–5 times
6–9 korda	10,0	7,5	6,1	4,2	6–9 times
10 või enam korda	7,1	7,7	3,3	3,3	10 or more times
Tüdrukud					Girls
Mitte kordagi	49,3	47,8	63,2	66,1	Never
1 kord	14,0	11,1	10,1	11,1	1 time
2 korda	11,1	12,7	8,7	6,9	2 times
3–5 korda	14,5	16,3	11,3	8,7	3–5 times
6–9 korda	7,6	7,9	4,3	4,1	6–9 times
10 või enam korda	3,5	4,1	2,4	3,2	10 or more times
Kokku					Total
Mitte kordagi	46,2	47,0	63,5	67,6	Never
1 kord	13,2	12,4	10,1	10,4	1 time
2 korda	11,4	12,5	8,2	7,2	2 times
3–5 korda	15,2	14,5	10,1	7,5	3–5 times
6–9 korda	8,8	7,7	5,2	4,1	6–9 times
10 või enam korda	5,3	5,9	2,9	3,2	10 or more times

Allikas: ESPAD 2007–2019, Tervise Arengu Instituut

Source: ESPAD 2007–2019, National Institute for Health Development

Tabel 45. Viimase 30 päeva jooksul alkoholi tarvitanud 15–16 aastaste poiste ja tüdrukute osakaal tarbitud alkoholiliigi järgi 2007–2019 (küsitluste tulemused)

Share of 15–16 years old boys and girls who consumed alcohol during the past 30 days by the categories of beverages 2007–2019 (survey results)

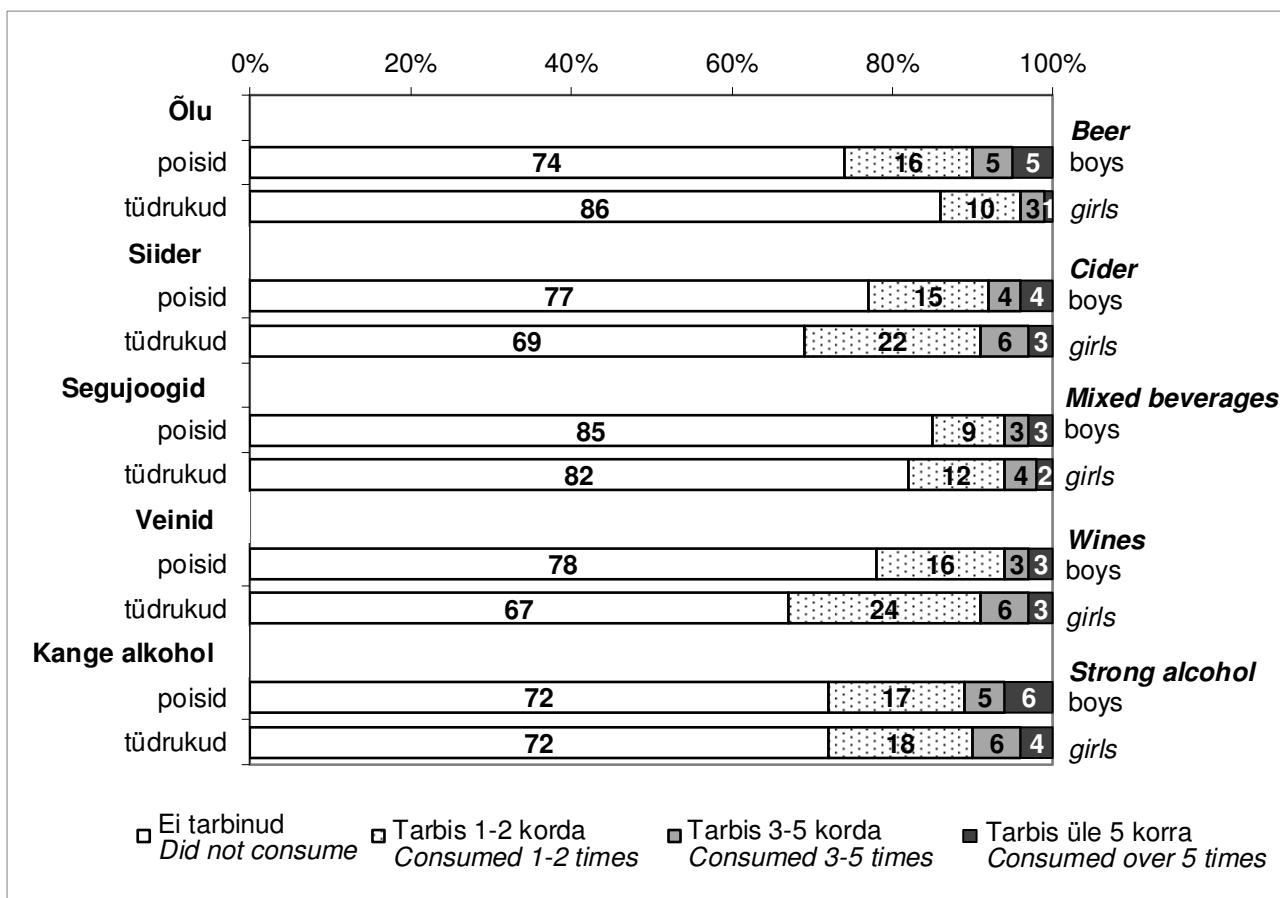
% vastanutest - % of respondents

	2007	2011	2015	2019	
Poisid					Boys
Kange alkohol	49	41	26	28	Strong alcohol
Vein	25	31	20	22	Wine
Õlu	49	50	24	26	Beer
Siider	36	33	25	23	Cider
Tüdrukud					Girls
Kange alkohol	44	42	26	29	Strong alcohol
Vein	35	44	30	33	Wine
Õlu	21	24	9	14	Beer
Siider	52	50	30	31	Cider

Allikas: ESPAD 2007–2019, Tervise Arengu Instituut

Source: ESPAD 2007–2019, National Institute for Health Development

Joonis 28. 15–16 aastaste poiste ja tüdrukute alkoholsete jookide tarbimissagedused viimase 30 päeva jooksul alkoholiliikide lõikes 2019 (küsitluse tulemused)
 Consumption frequency of alcoholic beverages of 15–16 years old boys and girls during the past 30 days by the categories of beverages 2019 (survey results)
 % vastajatest - % of respondents

Allikas: ESPAD 2019, Tervise Arengu Instituut
 Source: ESPAD 2019, National Institute for Health Development

Tabel 46. 15–16 aastaste õpilaste viimasel joomiskorral tarvitatud alkoholi kogus 2019

(küsitluse tulemused)

Amount of alcohol consumed by 15-16 year old students as their last drink in 2019 (survey results)

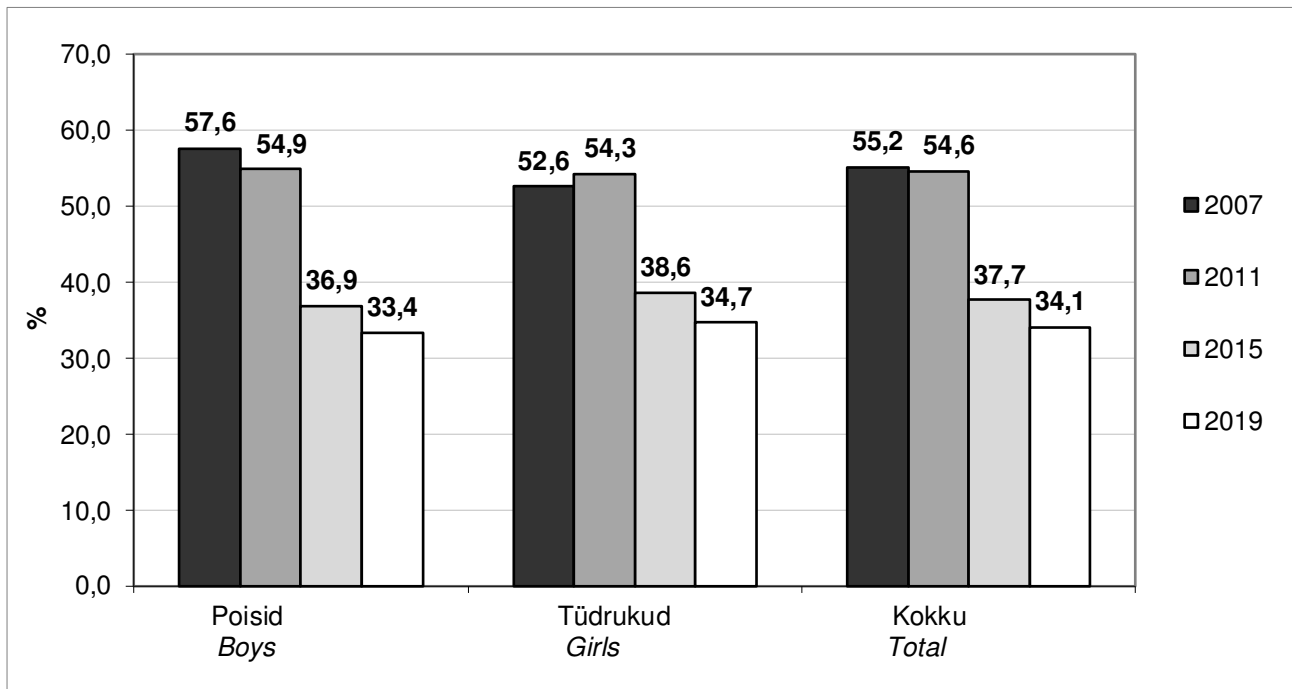
% vastanutest - % of respondents

	Õlu Beer	Siider Cider	Segujoogid Mixed beverages	Vein Wine	Kange alkohol Strong alcohol	
Poisid						Boys
Pole kunagi seda jooki joonud	35,7	41,7	57,3	40,2	45,7	Never drank this drink
Viimasel korral ei joonud	23,1	28,6	26,8	30,3	18,2	Did not drink last time
Vähem kui pudeli/purgi (alla 0,5 l)	23,1	15,3	8,1	20,8	11,8	Less than a bottle/can (under 0,5 l)
1-2 pudelit/purki (0,5-1 l)	12,9	10,4	5,6	5,0	9,0	1-2 bottles/cans (0,5-1 l)
3-4 pudelit/purki (1-2 l)	3,5	2,6	1,4	1,7	6,7	3-4 bottles/cans (1-2 l)
5 või rohkem pudelit/purki (üle 2 l)	1,8	1,5	0,8	2,2	8,6	5 or more bottles/cans (over 2 l)
Tüdrukud						Girls
Pole kunagi seda jooki joonud	50,1	32,6	50,1	28,4	45,4	Never drank this drink
Viimasel korral ei joonud	34,0	28,0	32,0	27,5	21,6	Did not drink last time
Vähem kui pudeli/purgi (alla 0,5 l)	11,0	20,6	9,7	30,8	11,7	Less than a bottle/can (under 0,5 l)
1-2 pudelit/purki (0,5-1 l)	4,1	15,4	6,8	8,4	9,2	1-2 bottles/cans (0,5-1 l)
3-4 pudelit/purki (1-2 l)	0,7	2,5	1,1	2,8	6,5	3-4 bottles/cans (1-2 l)
5 või rohkem pudelit/purki (üle 2 l)	0,1	0,9	0,3	2,2	5,6	5 or more bottles/cans (over 2 l)
Kõik õpilased						All students
Pole kunagi seda jooki joonud	43,2	37,0	53,6	34,0	45,6	Never drank this drink
Viimasel korral ei joonud	28,8	28,3	29,5	28,8	20,0	Did not drink last time
Vähem kui pudeli/purgi (alla 0,5 l)	16,8	18,1	8,9	26,0	11,8	Less than a bottle/can (under 0,5 l)
1-2 pudelit/purki (0,5-1 l)	8,3	13,0	6,2	6,7	9,1	1-2 bottles/cans (0,5-1 l)
3-4 pudelit/purki (1-2 l)	2,1	2,5	1,3	2,3	6,6	3-4 bottles/cans (1-2 l)
5 või rohkem pudelit/purki (üle 2 l)	0,9	1,2	0,5	2,2	7,0	5 or more bottles/cans (over 2 l)

Allikas: ESPAD 2019, Tervise Arengu Instituut

Source: ESPAD 2019, National Institute for Health Development

Joonis 29. **Vähemalt korra elu jooksul purjus olnute osakaal 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2007–2019 (küsitluste tulemused)**
Share of 15–16 years old students who have been drunk at least once in their life by gender 2007–2019 (survey results)
 % vastajanutest - % of respondents

Allikas: ESPAD 2007–2019, Tervise Arengu Instituut
 Source: ESPAD 2007–2019, National Institute for Health Development

Tabel 47. **Purjusoleku sagedus 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2019 (küsitluse tulemused)**
Frequency of drunkenness among 15–16 years old students by gender 2019 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	Mitte kordagi Never	1–2 korda 1–2 times	3–5 korda 3–5 times	6–9 korda 6–9 times	10–19 korda 10–19 times	20–39 korda 20–39 times	Üle 40 korra More than 40 times	
Poisid								Boys
Elu jooksul	66,6	21,0	6,5	2,6	1,7	0,8	0,7	Lifetime
Viimase 12 kuu jooksul	75,1	18,3	3,6	1,5	0,8	0,7	0,0	Past 12 month
Viimase 30 päeva jooksul	92,0	6,5	0,9	0,4	0,2	0,0	0,0	Past 30 days
Tüdrukud								Girls
Elu jooksul	65,3	21,3	7,4	3,0	1,7	0,9	0,5	Lifetime
Viimase 12 kuu jooksul	73,8	17,9	5,0	1,8	1,0	0,2	0,3	Past 12 month
Viimase 30 päeva jooksul	91,1	7,4	0,9	0,5	0,1	0,1	0,0	Past 30 days
Kokku								Total
Elu jooksul	65,9	21,2	7,0	2,8	1,7	0,9	0,6	Lifetime
Viimase 12 kuu jooksul	74,4	18,1	4,3	1,7	0,9	0,4	0,2	Past 12 month
Viimase 30 päeva jooksul	91,5	7,0	0,9	0,4	0,1	0,0	0,0	Past 30 days

Allikas: ESPAD 2019, Tervise Arengu Instituut
 Source: ESPAD 2019, National Institute for Health Development

Tabel 48. **Esmakordne purjujäämine 15–16 aastaste õpilaste hulgas soo järgi 2019**
(küsitluse tulemused)
Age of onset for drunkenness among 15–16 years old students by gender 2019 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

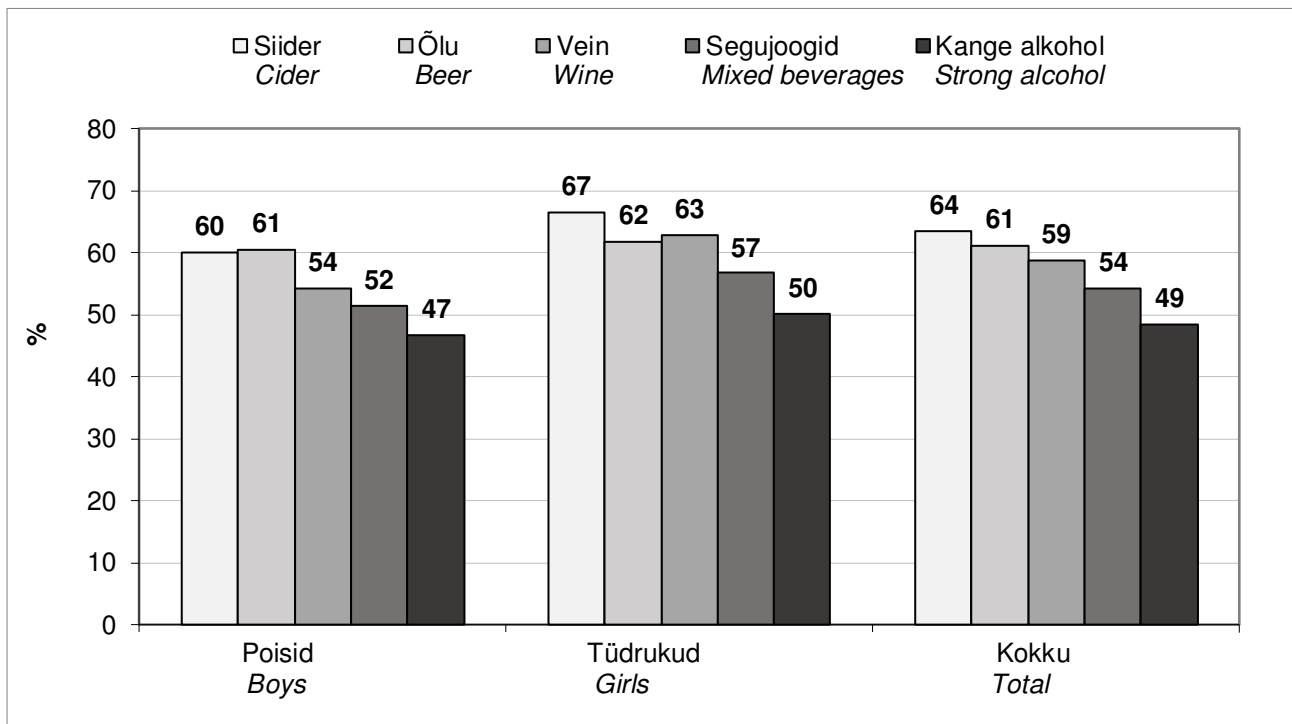
	2007	2011	2015	2019	
Poisid					Boys
Mitte kunagi	29,3	32,9	50,0	54,8	<i>Never</i>
11-aastaselt või nooremalt	13,0	10,3	5,1	1,9	<i>At the age of 11 and younger</i>
12-aastaselt	8,7	10,3	4,4	2,1	<i>At the age of 12</i>
13-aastaselt	14,2	13,9	7,6	6,7	<i>At the age of 13</i>
14-aastaselt	20,7	19,8	15,9	13,5	<i>At the age of 14</i>
15-aastaselt	12,7	11,9	15,0	19,9	<i>At the age of 15</i>
16-aastaselt või vanemalt	1,5	0,8	2,0	1,1	<i>At the age of 16 or older</i>
Tüdrukud					Girls
Mitte kunagi	33,4	31,8	52,7	55,4	<i>Never</i>
11-aastaselt või nooremalt	3,7	3,4	1,9	1,1	<i>At the age of 11 and younger</i>
12-aastaselt	6,7	9,1	3,9	1,5	<i>At the age of 12</i>
13-aastaselt	13,9	16,2	7,9	7,6	<i>At the age of 13</i>
14-aastaselt	22,5	21,7	16,9	14,5	<i>At the age of 14</i>
15-aastaselt	18,4	16,8	15,3	18,6	<i>At the age of 15</i>
16-aastaselt või vanemalt	1,5	1,1	1,4	1,3	<i>At the age of 16 or older</i>
Kokku					Total
Mitte kunagi	31,4	32,4	51,3	55,2	<i>Never</i>
11-aastaselt või nooremalt	8,3	6,8	3,5	1,4	<i>At the age of 11 and younger</i>
12-aastaselt	7,7	9,7	4,2	1,8	<i>At the age of 12</i>
13-aastaselt	14	15,1	7,7	7,1	<i>At the age of 13</i>
14-aastaselt	21,6	20,8	16,4	14,1	<i>At the age of 14</i>
15-aastaselt	15,5	14,4	15,2	19,2	<i>At the age of 15</i>
16-aastaselt või vanemalt	1,5	0,9	1,7	1,2	<i>At the age of 16 or older</i>

Allikas: ESPAD 2019, Tervise Arengu Instituut

Source: ESPAD 2019, National Institute for Health Development

Joonis 30. **Alkoholsete jookide kättesaadavust väga kergeks või küllalt kergeks hinnanud 15–16-aastaste poiste ja tüdrukute osakaal 2019 (küsitluste tulemused)**
Percentage of boys and girls aged 15-16 who rated the availability of alcoholic beverages as very easy or fairly easy in 2019

% vastanutest - % of respondents

Allikas: ESPAD 2019, Tervise Arengu Instituut
 Source: ESPAD 2019, National Institute for Health Development

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Negative consequences of alcohol consumption on society

Tabel 49. Alkoholiseaduse rikkumised 2008–2019
Violations of Alcohol Act 2008–2019

	Alkoholsete jookide ostmise alaealiste poolt (§72) <i>Purchase of alcoholic beverages by minors (§72)</i>	Alkoholsete jookide tarbimine alaealiste poolt (§71)* <i>Consumption of alcoholic beverages by minors (§71)*</i>	Alkoholsete jookide tarbimine avalikus kohas või avalikku kohta joobnud olekus ilmumine (§70) <i>Consumption of alcoholic beverages in public places or appearance in public places while intoxicated (§70)</i>	Käitlemiseks mittelubatud alkoholi omandamine, hoidmine ja edasitoimetamine (§54) <i>Acquisition, possession and distribution of alcohol which is not permitted to be handled (§54)</i>	Muud rikkumised <i>Other offences</i>	Kokku <i>Total</i>
2008	107	13 486	20 052	168	385	34 198
2009	48	9 539	15 624	130	269	25 610
2010	49	8 068	8 677	121	255	17 170
2011	57	9 342	9 396	165	308	19 268
2012	28	7 622	7 579	158	458	15 845
2013	28	5 345	4 882	192	495	10 942
2014	15	3 840	1 660	100	369	5 984
2015	-**	3 828	405***	64	319	4 616
2016	-	3 391	661	49	319	4 420
2017	-	2 917	431	52	176	3 576
2018	-	1 634	274	19	153	2 080
2019	-	2 142****	168	13	159	2 482

* §71 juhtude vähenemine 2016. aastal on seotud muudatustega väärtegude arvestuses, kus enam ei arvestata mittesubjektide (alla 14-aastaste) rikkumisi
The decrease in cases of §71 in 2016 is due to the changes in consideration of misdemeanours by non-subjects (below the age of 14) are not taken into consideration

** §72 tunnistati kehtetuks alates 01.01.2015 - § 72 is not valid from 01.01.2015

*** §70 muutus kehtetuks alates 01.07.2014. 2015. aasta andmed on väljastatud perioodi kohta 10.01.2015 – 31.12.2015 Karistusseadustiku §262 alusel (õigusnormi Korrakaitseadus §55 lg1 p5 ja §55 lg2 alusel; järgnevate aastate andmed on terve aasta kohta
§ 70 is not valid from 01.07.2014. The 2015 data covers the period 10.01.2015 – 31.12.2015 according to the Penal code §262; (data for subsequent years are for the whole year)

**** 2018. aasta suurt vähenemist põhjustas alaealiste suulise hoiatamise laialdane kasutamine, mille puhul väärteomenetlust ei alustatud. 2018. aasta lõpus lepitati kokku, et politsei ei käsitse alaealiste poolt korduvalt toime pandud sõltuvusainetega seotud väärteguisid vähetähtsana. Seetõttu hakati 2019. aastal alaealiste poolt toime pandud alkoholi- ja tubakaseaduse rikkumisi rohkem registreerima
The widespread use of verbal caution of minors without starting misdemeanor proceedings resulted in large decrease of such cases in 2018. But at the end of 2018, it was agreed that the police would not consider as insignificant the offenses related to substance abuse repeatedly committed by minors. As a result there were more registered violations of the Alcohol and Tobacco Act committed by minors in 2019

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet; Justiitsministeerium

Source: Estonian Police and Border Guard Board; Ministry of Justice

Tabel 50. Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv 2008–2019
Number of alcohol-related registered crimes 2008–2019

	Alaeealise kallutamise alkoholi tarvitamisele (§182) <i>Inducing minor to consume alcohol (§182)</i>	Alaeealisele alkoholi müümine ja ostmine (§182.1) <i>Selling alcohol to minor and purchasing alcohol for minor (§182.1)</i>	Alkoholi ebaseaduslik tootmine (§374)* <i>Illegal production of alcohol (§374)*</i>	Alkoholi käitlemise korra rikkumine (§375) <i>Violation of procedure for handling alcohol (§375)</i>	Kokku <i>Total</i>
2008	26	10	4	52	92
2009	25	0	5	19	49
2010	11	4	4	27	46
2011	23	4	5	38	70
2012	18	2	5	43	68
2013	25	2	6	44	77
2014	37	0	6	43	86
2015	63	13	-	14	90
2016	115	22	-	12	149
2017	77	1	-	24	102
2018	82	1	-	16	99
2019	76	8	-	12	96

* §374 muutus kehtetuks alates 01.01.2015 - § 374 is not valid from 01.01.2015

Allikas: Justiitsministeerium; Karistusseadustik
 Source: Ministry of Justice; Penal Code

Tabel 51. Tolli poolt kinni peetud alkohol 2008–2019*
*Alcoholic beverages seized by customs 2008–2019**
 liitrit 100% alkoholina - litres in 100% alcohol

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kinni peetud kogused	13 216	30 454	11 763	57 644	30 419	10 691	7 189	4 693	2 250	4 199	2 284	2 192	Seized quantities*

* Sisaldab nii tollikontrolli käigus avastatud kui ka kriminaalmenetluse käigus kinni peetud koguseid
 Includes alcohol seized during the customs control or criminal procedures

Allikas: Maksu- ja Tolliamet
 Source: Estonian Tax and Customs Board

Tabel 52. Kainenema toimetamised 2011–2019*
Number of people delivered to sober 2011–2019

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Kainenema viidud inimeste arv	19 167	16 574	16 306	12 149	16 647	16 349	14 888	14 803	15 318	Number of people delivered to sober
Neist alaealised	-	-	-	-	149	196	208	140	175	Of them minors

* Kainenema toimetamise andmed on üldistavad, kuna neid on aastate lõikes erinevalt kogutud. 2018. aasta andmeid on korrigeeritud
 The data on delivering to sober are generalized because they have been collected in different ways over the years. Data of 2018 has been adjusted

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet
 Source: Estonian Police and Border Guard Board

Tabel 53. **Mootorsõiduki juhtimine jooes seisundis ja sellega seotud liiklusõnnetused 2008–2019**
Drunk driving and related traffic accidents 2008–2019

	Politsei poolt registreeritud jooes juhtimiste arv*	Politsei poolt registreeritud jooes juhtimiste arv 10 000 elaniku kohta*	Liiklusõnnetuste arv jooes mootorsõidukijuhi osalusel**	Liiklusõnnetuste arv jooes mootorsõidukijuhi osalusel 10 000 elaniku kohta**	Hukkunute arv**	Vigastatute arv**
	<i>Drunk-driving registered by the police*</i>	<i>Drunk-driving registered by the police per 10 000 inhabitants*</i>	<i>Number of accidents involving drunken motor vehicle drivers**</i>	<i>Number of accidents involving drunken motor vehicle drivers per 10 000 inhabitants**</i>	<i>Number of killed persons**</i>	<i>Number of injured persons**</i>
2008	15 167	113,3	391	2,9	42	564
2009	7 909	59,2	280	2,1	33	390
2010	6 284	47,1	203	1,5	16	285
2011	7 060	53,1	216	1,6	22	313
2012	7 190	54,3	203	1,5	18	279
2013	6 945	52,6	207	1,6	28	267
2014	6 637	50,4	159	1,2	18	231
2015	6 452	49,1	153	1,2	16	234
2016	5 875	44,6	171	1,3	7	241
2017	5 173	39,3	159	1,2	13	233
2018	5 248	39,8	149	1,1	13	209
2019	5 357	40,4	134	1,0	10	160

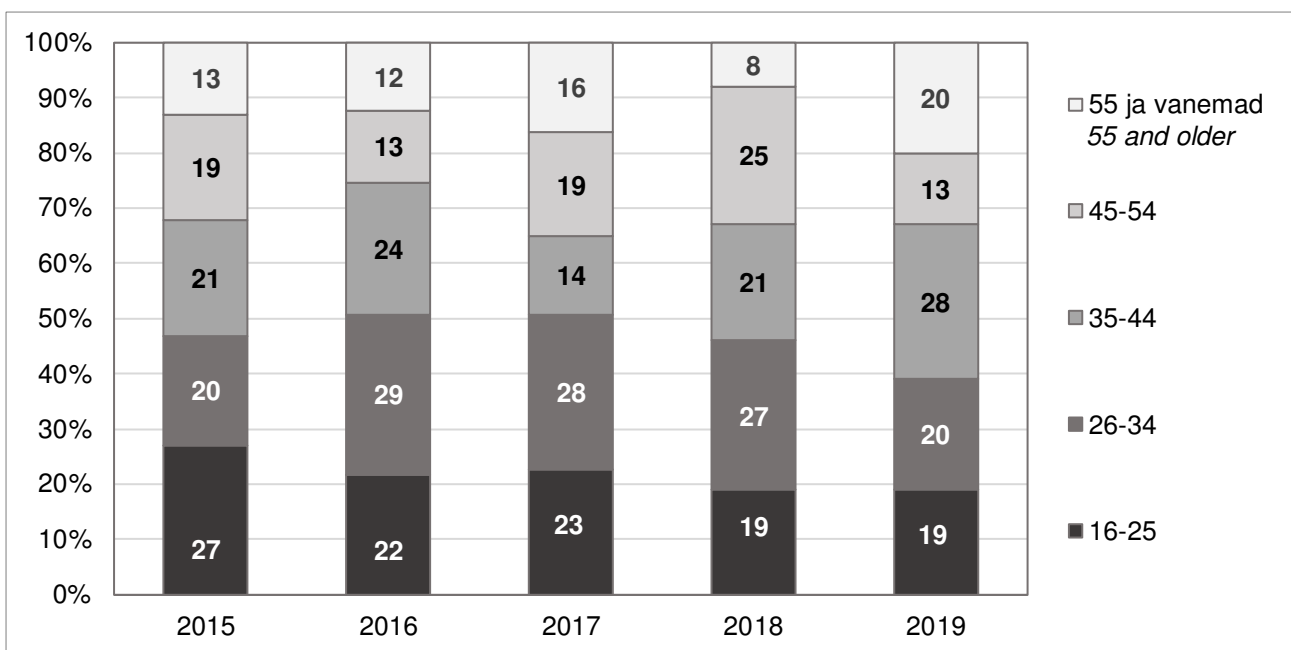
* Väärteod ja kuriteod kokku - *Total misdemeanours and crimes*

** Kuni aastani 2012 on arvestatud vaid alkoholi- ja narkojoobes mootorsõidukijuhte, alates 2013. aastast on neile lisandunud ka alkoholi tarvitamise tunnustega juhid
Until 2012 only drivers under the influence of alcohol and drugs were taken into account, from 2013 also drivers with signs of alcohol usage were added

Allikad: Statistikaamet; Politsei- ja Piirivalveamet; Maanteeamet; Justiitsministeerium

Sources: Statistics Estonia; Estonian Police and Border Guard Board; Estonian Road Administration; Ministry of Justice

Joonis 31. **Jooes mootorsõidukijuhtide jaotus vanuse järgi 2015–2019**
Distribution of drunken motor vehicle drivers by age 2015–2019

Allikas: Liiklusõnnetuste statistika, Manteeamet

Source: Statistics of traffic accidents, Road Administration Estonia

Tabel 54. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetuste ning nendes hukkunud ja vigastada saanute osakaal 2008–2019*
*Share of persons killed and injured in traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2008–2019**

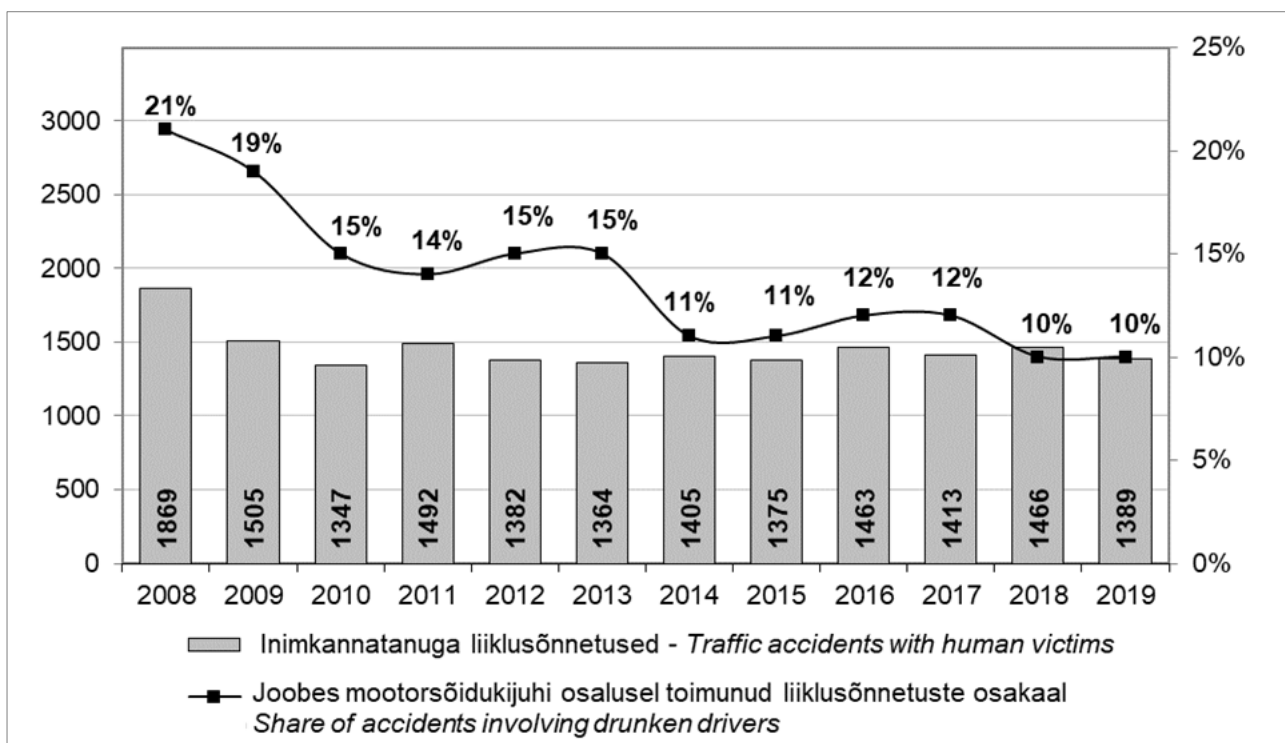
	Liiklusõnnetused joobes juhi osalusel (% kõikidest liiklusõnnetustest) <i>Accidents involving drunken drivers (% of all traffic accidents)</i>	Hukkunuid (% kõikidest liiklusõnnetustes hukkunutest) <i>Killed (% of those who were killed in traffic accidents)</i>	Vigastatuid (% kõikidest liiklusõnnetustes vigastatutest) <i>Injured (% of those who were injured in traffic accidents)</i>
2008	21	32	24
2009	19	33	20
2010	15	20	17
2011	14	22	17
2012	15	20	16
2013	15	35	16
2014	11	22	14
2015	11	24	14
2016	12	11	13
2017	12	27	12
2018	10	19	11
2019	10	19	9

* Kuni aastani 2012 on arvestatud vaid alkoholi- ja narkojoobes mootorsõidukijuhte, alates 2013. aastast on neile lisandunud ka alkoholi tarvitamise tunnustega juhid
Until 2012 only drivers under the influence of alcohol and drugs were taken into account, from 2013 also drivers with signs of alcohol usage were added

Allikad: Maanteeamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Road Administration; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 32. Inimkannatanuga liiklusõnnetuste arv ning joobes mootorsõidukijuhi osalusega liiklusõnnetuste osakaal 2008–2019
Number of traffic accidents with injured persons and share of traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2008–2019

Allikad: Maanteeamet

Sources: Estonian Road Administration

Tabel 55. Liiklusõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2018–2019*

*Number of persons killed in traffic accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019**

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku** - Total**		2018	2019
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
<15	0	2	1	2	1	2	0,0	100,0
15–24	1	2	4	2	5	4	20,0	50,0
25–34	2	4	8	1	10	5	20,0	80,0
35–44	4	1	1	2	5	3	80,0	33,3
45–54	5	1	4	6	9	7	55,6	14,3
55–64	6	3	2	5	8	8	75,0	37,5
>65	2	3	11	6	13	9	15,4	33,3
Kokku - Total	20	14	31	24	51	38	39,2	36,8

* Sõidukijuhid, jalakäijad ja jalgratturid kokku – *Drivers, pedestrians and cyclists total*

** Lisaks 12 määramata jooresastmega hukkunut 2018. aastal ja 9 hukkunut 2019. aastal
Plus additional 12 persons in 2018 and 9 persons in 2019 killed with undefined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: *Estonian Forensic Science Institute*

Tabel 56. Liiklusõnnetustes hukkunute arv jooeastmete lõikes 2002 ja 2017–2019*
 Number of persons killed in traffic accidents by the level of intoxication 2002 and 2017–2019*

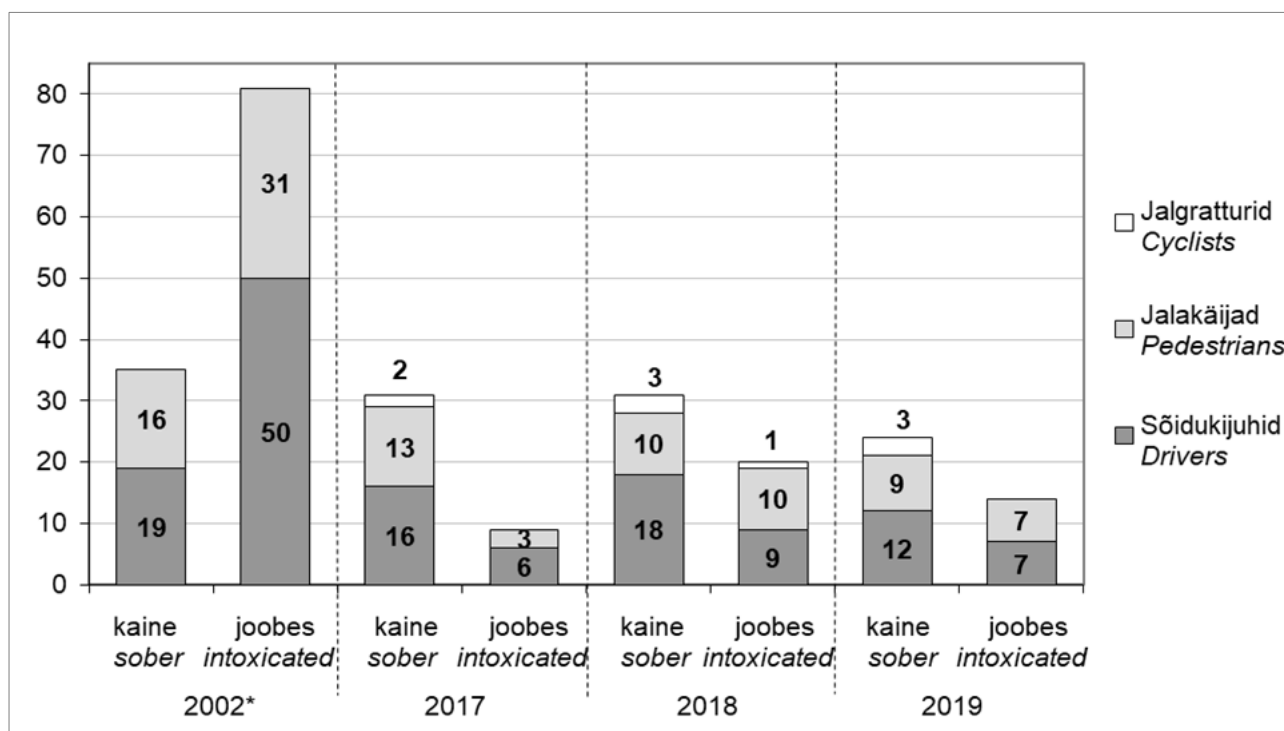
	Arv - Number				Osakaal, % - Proportion, %				
	2002	2017	2018	2019	2002	2017	2018	2019	
SÕIDUKIJUHID									
DRIVERS									
Kaine	19	16	18	12	27,6	59,3	48,6	50,0	Sober
Kerge joove	13	1	2	4	18,8	3,7	5,4	16,7	Low intoxication
Keskmine joove	20	3	4	2	29,0	11,1	10,8	8,3	Moderate intoxication
Raske joove	17	2	3	1	24,6	7,4	8,1	4,2	High intoxication
Olek määramata	...	5	10	5	...	18,5	27,0	20,8	Condition not determined
Kokku	69	27	37	24	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
JALAKÄIJAD									
PEDESTRIANS									
Kaine	16	13	10	9	34,0	61,9	45,5	45,0	Sober
Kerge joove	6	1	2	0	12,8	4,8	9,1	0,0	Low intoxication
Keskmine joove	7	2	5	5	14,9	9,5	22,7	25,0	Moderate intoxication
Raske joove	18	0	3	2	38,3	0,0	13,6	10,0	High intoxication
Olek määramata	...	5	2	4	...	23,8	9,1	20,0	Condition not determined
Kokku	47	21	22	20	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
JALGRATTURID									
CYCLISTS									
Kaine	...	2	3	3	...	100,0	75,0	100,0	Sober
Kerge joove	...	0	0	0	...	0,0	0,0	0,0	Low intoxication
Keskmine joove	...	0	0	0	...	0,0	0,0	0,0	Moderate intoxication
Raske joove	...	0	1	0	...	0,0	25,0	0,0	High intoxication
Olek määramata	...	0	0	0	...	0,0	0,0	0,0	Condition not determined
Kokku	...	2	4	3	...	100,0	100,0	100,0	Total
KOKKU									
TOTAL									
Kaine	60	31	31	24	31,3	62,0	49,2	49,1	Sober
Kerge joove	33	2	4	4	17,3	4,0	6,3	7,0	Low intoxication
Keskmine joove	49	5	9	7	25,7	10,0	14,3	17,5	Moderate intoxication
Raske joove	49	2	7	3	25,7	4,0	11,1	5,3	High intoxication
Olek määramata	...	10	12	9	...	20,0	19,0	21,1	Condition not determined
Kokku	191	50	63	47	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

* Alkoholisaldus veres jooeastmete lõikes: kerge joove 0,2–1,5 mg/g, mõõdukas joove 1,5–2,5 mg/g, raske joove üle 2,5 mg/g
 Alcohol concentration in blood: low intoxication 0,2–1,5 mg/g, moderate intoxication 1,5–2,5 mg/g, high intoxication over 2,5 mg/g

... Andmeid ei kogutud - Data not available

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 33. Liiklusõnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2002 ja 2017–2019
 Number of sober and intoxicated persons killed in traffic accidents 2002 and 2017–2019

* Jalgratturite kohta andmeid ei kogutud - Data about cyclists not available

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 57. Tuleõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2018–2019
 Number of persons killed in fire accidents by the level of intoxication 2018–2019

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2018	2019	2018	2019	
Kaine	23	16	37,7	33,3	Sober
Kerge joove	11	2	18,0	4,2	Low intoxication
Keskmine joove	11	2	18,0	4,2	Moderate intoxication
Raske joove	10	20	16,4	41,7	High intoxication
Olek määramata	6	8	9,8	16,7	Condition not determined
Kokku	61	48	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 58. Tuleõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2018–2019

Number of persons killed in fire accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2018	2019
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
<15	0	0	2	3	2	3	0,0	0,0
15–24	0	0	1	1	1	1	0,0	0,0
25–34	1	1	0	1	1	2	100,0	50,0
35–44	2	5	1	1	3	6	66,7	83,3
45–54	7	4	2	2	9	6	77,8	66,7
55–64	16	8	5	0	21	8	76,2	100,0
>65	6	6	12	8	18	14	33,3	42,9
Kokku - Total	32	24	23	16	55	40	58,2	60,0

* Lisaks 6 määramata jooresastmes hukkunut 2018. aastal ja 8 määramata jooresastmega hukkunut 2019. aastal
Plus additional 6 persons in 2018 and 8 persons in 2019 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 59. Uppunute arv jooresastmete lõikes 2018–2019

Number of drowned persons by the level of intoxication 2018–2019

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2018	2019	2018	2019	
Kaine	19	13	43,2	34,2	Sober
Kerge joores	3	4	6,8	10,5	Low intoxication
Keskmine joores	11	12	25,0	31,6	Moderate intoxication
Raske joores	6	7	13,6	18,4	High intoxication
Olek määramata	5	2	11,4	5,3	Condition not determined
Kokku	44	38	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 60. Uppunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal uppunutest 2018–2019

Number of drowned persons by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2018	2019
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
<15	0	0	1	0	1	0	0,0	0,0
15–24	1	0	1	0	2	0	50,0	0,0
25–34	3	4	2	1	5	5	60,0	80,0
35–44	0	2	0	1	0	3	-	66,7
45–54	5	7	0	2	5	9	100,0	77,8
55–64	4	5	2	3	6	8	66,7	62,5
>65	7	5	13	6	20	11	35,0	45,5
Kokku - Total	20	23	19	13	39	36	51,3	63,9

* Lisaks 5 määramata jooresastmega uppunut 2018. aastal ja 2 määramata jooresastmega uppunut 2019. aastal
plus additional 5 persons in 2018 and 2 persons in 2019 drowned with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 61. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2018–2019
Number of persons killed due to falling by the level of intoxication 2018–2019

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2018	2019	2018	2019	
Kaine	16	25	21,6	36,8	Sober
Kerge joove	9	11	12,2	16,2	Low intoxication
Keskmine joove	7	4	9,5	5,9	Moderate intoxication
Raske joove	8	7	10,8	10,3	High intoxication
Olek määramata	34	21	45,9	30,9	Condition not determined
Kokku	74	68	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 62. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2018–2019
Number of persons killed due to falling by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2018	2019
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
<15	0	0	0	2	0	2	-	0,0
15–24	2	0	1	2	3	2	66,7	0,0
25–34	0	1	1	3	1	4	0,0	25,0
35–44	5	3	5	1	10	4	50,0	75,0
45–54	4	6	1	3	5	9	80,0	66,7
55–64	8	9	5	4	13	13	61,5	69,2
>65	5	3	3	10	8	13	62,5	23,1
Kokku - Total	24	22	16	25	40	47	60,0	46,8

* Lisaks 34 määramata joobeastmega hukkunut 2018. aastal ning 21 määramata joobeastmega hukkunut 2019. aastal
 Plus additional 34 persons in 2018 and 21 persons in 2019 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 63. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2018–2019
Number of persons killed due to hypothermia by the level of intoxication 2018–2019

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2018	2019	2018	2019	
Kaine	28	32	51,9	49,2	Sober
Kerge joove	7	14	13,0	21,5	Low intoxication
Keskmine joove	12	11	22,2	16,9	Moderate intoxication
Raske joove	5	4	9,3	6,2	High intoxication
Olek määramata	2	4	3,7	6,2	Condition not determined
Kokku	54	65	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 64. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2018–2019

Number of persons killed due to hypothermia by age and the proportion of victims under intoxication 2018–2019

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2018	2019
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
15-24	0	1	0	0	0	1	-	100,0
25-34	0	2	1	0	1	2	0,0	100,0
35-44	0	1	0	2	0	3	-	33,3
45-54	5	8	1	2	6	10	83,3	80,0
55-64	13	8	8	8	21	16	61,9	50,0
>65	6	9	18	19	24	28	25,0	32,1
Kokku - Total	24	29	28	32	52	61	46,2	47,5

* Lisaks 2 määramata jooresastmega hukkunut 2018. aastal ja 4 hukkunut 2019. aastal
Plus additional 2 persons in 2018 and 4 persons in 2019 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 65. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv jooresastmete lõikes 2018–2019
Number of persons who committed suicide by the level of intoxication 2018–2019

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2018	2019	2018	2019	
Kaine	131	123	66,5	64,7	Sober
Kerge joores	21	29	10,7	15,3	Low intoxication
Keskmine joores	28	24	14,2	12,6	Moderate intoxication
Raske joores	8	9	4,1	4,7	High intoxication
Olek määramata	9	5	4,6	2,6	Condition not determined
Kokku	197	190	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

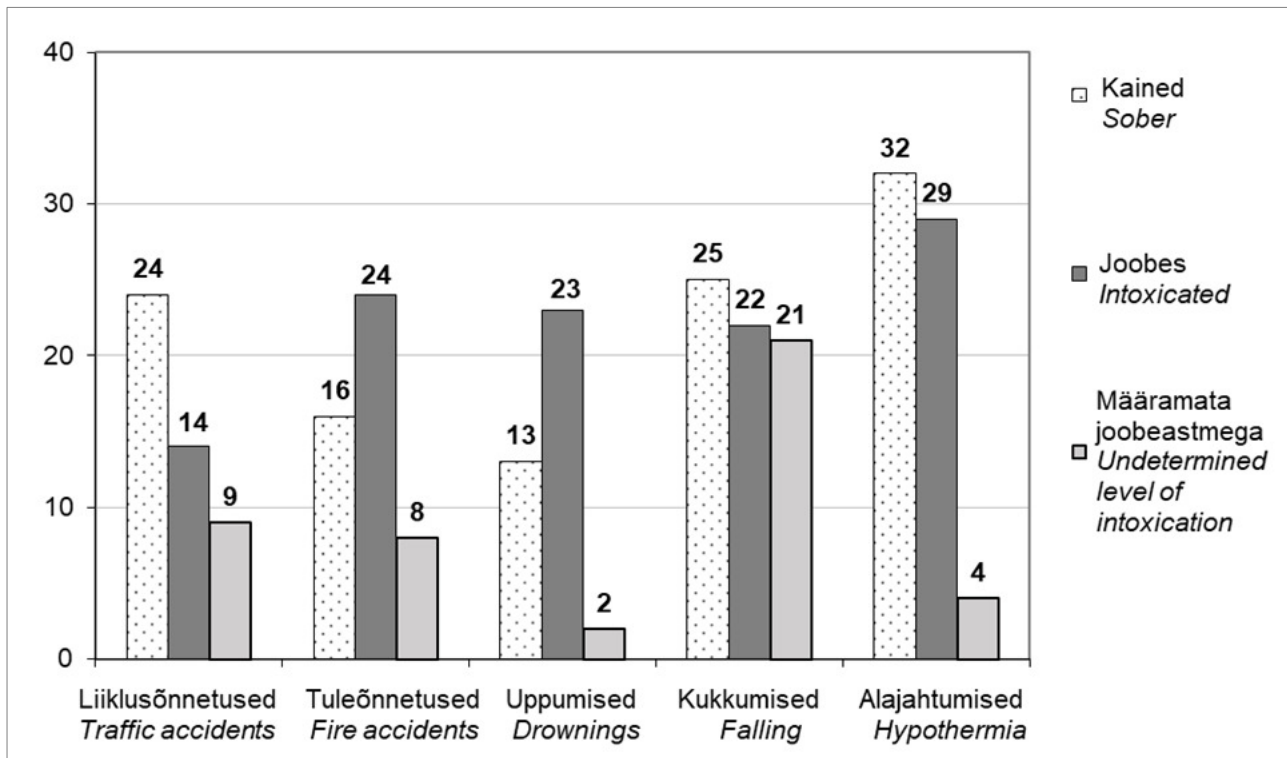
Tabel 66. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2018–2019
Number of persons who committed suicide by age and the proportion of persons under intoxication 2018–2019

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2018	2019
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
<15	0	0	1	1	1	1	0,0	0,0
15-24	3	4	10	16	13	20	23,1	20,0
25-34	8	10	19	14	27	24	29,6	41,7
35-44	11	13	12	12	23	25	47,8	52,0
45-54	8	12	11	9	19	21	42,1	57,1
55-64	15	12	20	23	35	35	42,9	34,3
>65	12	11	58	48	70	59	17,1	18,6
Kokku - Total	57	62	131	123	188	185	30,3	33,5

* Lisaks 9 määramata jooresastmega hukkunut 2018. aastal ja 5 hukkunut 2019. aastal
Plus additional 9 persons in 2018 and 5 persons in 2019 killed with undetermined level of intoxication

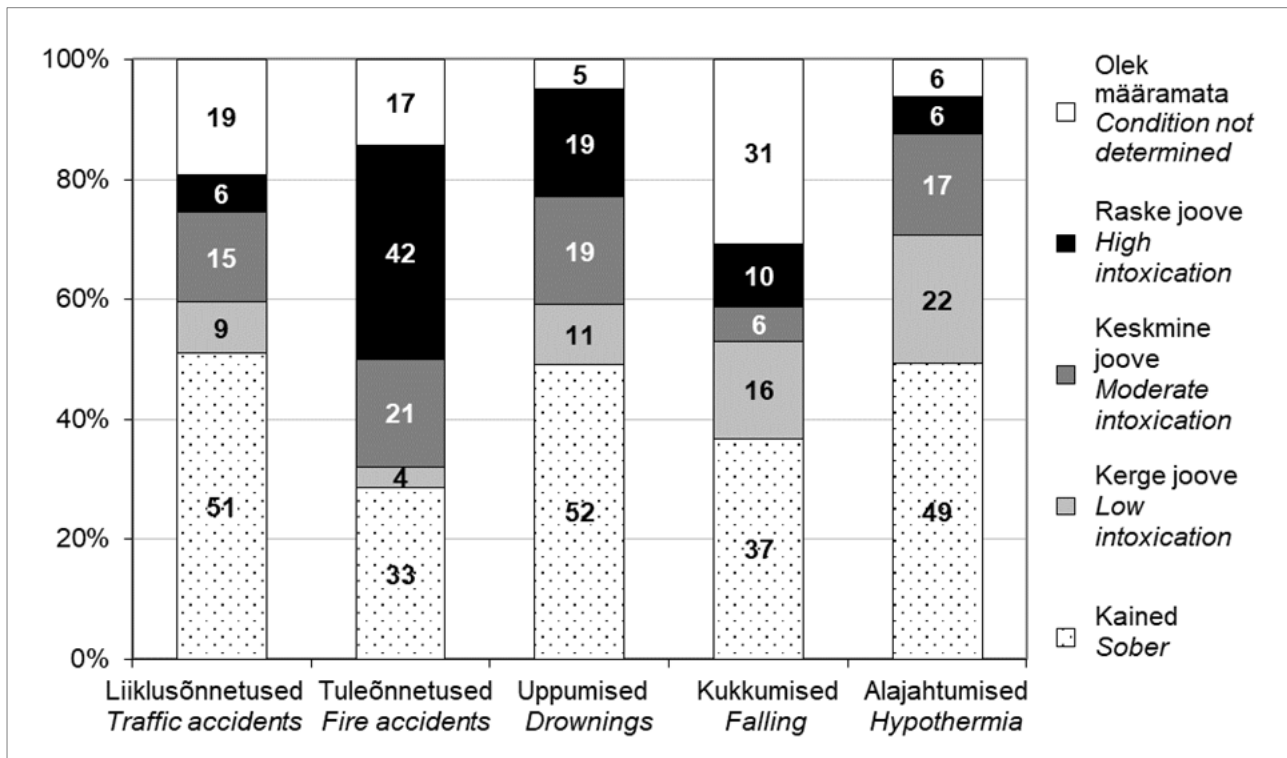
Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 34. **Õnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2019**
Number of sober and intoxicated persons killed in accidents 2019

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 35. **Õnnetustes hukkunute jaotus joobeastmete lõikes 2019**
Distribution of persons killed in accidents by level of intoxication 2019

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 67. **Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunute arv 2018–2019***
*Number of patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2018–2019**
 eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv – *number of patients treated by specialists*

	Kindlustatud isikud <i>Insured persons</i>				Kindlustamata isikud <i>Uninsured persons</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2018		2019		2018	2019	2018	2019	
	Eriarst Specialist	Perearst Primary	Eriarst Specialist	Perearst Primary					
Alkoholi psühhos (F10.0, F10.3–10.9)	3 143	508	3 146	570	314	320	3 708	3 758	<i>Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	369	192	477	215	24	31	571	709	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	1 212	374	1 317	440	28	37	1 532	1 657	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	45	234	20	228	0	1	278	249	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	237	283	269	254	4	1	444	437	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	175	361	183	378	3	3	463	502	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0	0	1	1	0	1	0	3	<i>Alcoholic myopathy (G72.1)</i>
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	52	45	57	34	1	7	83	87	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	102	48	75	47	17	12	157	126	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	636	535	701	563	55	68	991	1 073	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	243	156	235	179	14	16	345	353	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	10	2	6	3	0	0	11	8	<i>Fetal alcohol syndrome (Q86)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	988	24	907	25	180	190	1 168	1 101	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	93	12	56	2	8	5	104	63	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	6 552	2 628	6 613	2 764	606	652	8 580	8 801	<i>Total</i>

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. Ravimikulud ei ole selles tabelis kajastatud. „Kainem ja tervem Eesti“ programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu (2018. aastal sai alkoholitarvitamise häire ravi 2095 isikut, 2019. aastal sai ravi 3266 isikut)
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. Medicine costs are not presented in this table. This data does not include the „Sober and healthy Estonia“ programme's patients (2095 persons received alcohol use disorder treatment in 2018 and 3266 persons in 2019)

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst+kindlustamata), kuna liites võivad isikud korduda (nt inimese võib olla aasta esimeses pooles kindlustatud, kuid teises pooles kindlustamata; samuti võib olla ühel isikul mitu ravijuhtu)
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary+uninsured), due to the possibility of repetition (e.g. a person can be insured in the first half of the year, but uninsured in the second half of the year; in addition one person can have many treatment cases)

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

**** Välistatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa
 Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 68. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunud 16–20-aastaste patsientide arv 2018–2019*
*Number of 16–20 years old patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2018–2019**
 eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - number of patients treated by specialists

	Eriarst <i>Specialist</i>		Perearst <i>Primary</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
Alkoholi psühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	86	99	4	5	89	103	<i>Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	14	20	3	0	15	20	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	4	2	1	1	5	3	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	0	2	1	1	1	3	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Alkoholgastriid (K29.2)	1	0	2	0	3	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1	2	1	1	1	2	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	103	110	1	2	103	110	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	2	2	1	0	3	2	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	203	230	14	10	211	236	<i>Total</i>

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst), kuna liites võivad isikud korduda (nt ühel isikul võib olla mitu ravijuhtu)
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary), due to the possibility of repetition (e.g. one person can have many treatment cases)

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

**** Väljastatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 69. **Alkoholiga seotud haiguste tõttu erakorralise meditsiini osakondadesse pöördunute arv 2018–2019***
*Number of patients who turned to emergency room department due to alcohol-related diseases 2018–2019**
 isikute arv – number of patients

	Kindlustatud isikud <i>Insured persons</i>		Kindlustamata isikud <i>Uninsured persons</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
Alkoholi psühhos (F10.0, F10.3–10.9)	1 128	1 249	208	226	1322	1 462	<i>Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	158	198	18	26	175	224	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	88	101	16	14	103	115	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	2	2	0	0	2	2	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	19	30	3	1	21	31	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	15	0	3	0	18	0	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic myopathy (G72.1)</i>
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	32	28	1	2	33	30	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	95	71	17	12	111	83	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	314	353	45	38	353	387	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	150	147	14	15	162	161	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	0	1	0	0	0	0	<i>Fetal alcohol syndrome (Q86)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	959	877	180	189	1134	1063	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	87	54	8	5	95	59	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	2 890	2 937	487	504	3 340	3 413	<i>Total</i>

* Selles tabelis esitatud pöördujate arv on osa eriarsti poole pöördunutest (koguarv kajastatud tabelis 67)
The number of patients presente in this table is a part of the total number of patients who turned to specialists (total numbers presente in table 67)

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst), kuna liites võivad isikud korduda (nt ühel isikul võib olla mitu ravijuhtu)
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary), due to the possibility of repetition (e.g. one person can have many treatment cases)

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

**** Välistatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 70. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 2016–2019*

Treatment costs by alcohol-related diseases 2016–2019*

tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs				Osakaal % - Proportion %				
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	1 403,94	1 661,61	1 831,06	1 961,72	38,5	39,3	39,7	35,3	Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	54,81	40,69	89,97	107,65	1,5	1,0	2,0	2,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	189,73	216,04	227,92	290,79	5,2	5,1	4,9	5,2	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	4,73	2,66	3,00	2,92	0,1	0,1	0,1	0,1	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	109,25	95,85	104,30	105,09	3,0	2,3	2,3	1,9	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	62,83	82,91	77,01	89,39	1,7	2,0	1,7	1,6	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	10,05	0,01	0,00	1,26	0,3	0,0	0,0	0,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	70,37	129,54	147,71	131,09	1,9	3,1	3,2	2,4	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	13,32	24,69	29,03	22,89	0,4	0,6	0,6	0,4	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1 051,38	1 115,83	1 335,08	1 881,07	28,8	26,4	28,9	33,9	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	292,87	404,46	310,35	450,93	8,0	9,6	6,7	8,1	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	15,61	2,19	10,47	12,17	0,4	0,1	0,2	0,2	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	333,37	317,20	334,33	417,84	9,1	7,5	7,2	7,5	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	36,81	131,90	111,79	78,41	1,0	3,1	2,4	1,4	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	3 649,07	4 225,58	4 612,02	5 553,22	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. Ravimikulud ei ole selles tabelis kajastatud. "Kainem ja tervem Eesti" programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu
 The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. Medicine costs are not presented in this table. This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's patients

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – Diagnosis is not specified by the doctor

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides
 Excluded in aforementioned diagnoses

Allikas: Eesti Haigekassa; Tervise Arengu Instituut
 Source: Estonian Health Insurance Fund; National Institute for Health Development

Allikas: Eesti Haigekassa
 Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 71. **Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2018–2019***
*Treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2018–2019**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs		Osakaal % - Proportion %		
	2018	2019	2018	2019	
Alkoholi psühhhoos (F10.0, F10.3–10.9)	14,96	18,19	36,5	43,9	Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	4,19	2,26	10,2	5,5	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	0,39	0,36	1,0	0,8	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psühhika- ja käitumishäired (F10)**	0,00	0,15	0,0	0,4	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Alkoholgastriid (K29.2)	0,23	0,00	0,6	0,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1,71	0,44	4,4	1,1	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	19,23	19,65	46,9	47,5	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	0,30	0,33	0,7	0,8	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	41,02	41,38	100,0	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Väljastatud eelpool toodud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 72. **Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes erakorralise meditsiini osakondades 2018–2019***
*Treatment costs by alcohol-related diseases in emergency room department 2018–2019**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs		Osakaal % - Proportion %		
	2018	2019	2018	2019	
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	572,34	674,17	25,7	23,2	Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	58,54	68,04	2,6	2,3	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	27,20	40,70	1,2	1,4	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	0,06	0,19	0,0	0,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	20,14	35,70	0,9	1,2	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	17,47	22,58	0,8	0,8	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,00	1,11	0,0	0,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	127,14	110,72	5,7	3,8	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	26,19	21,82	1,2	0,8	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	777,04	1 200,62	34,9	41,2	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	181,13	271,29	8,1	9,3	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	0,00	5,38	0,0	0,2	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	321,92	390,39	14,5	13,4	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	98,45	70,87	4,4	2,4	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	2 227,63	2 913,58	100,0	100,0	Total

* Selles tabelis esitatud kulud on osa koguravikuludest (kajastatud tabelis 70)
The treatment costs presente in this table are a part of the total costs (total numbers presented in table 70)

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 73. **Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus 2019***
*Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases 2019**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs					Osakaal, % - Proportion, %					
	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	HK ravim Medicine	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	HK ravim Medicine	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	1 722,05	3,60	20,82	236,08	1 982,55	86,9	0,2	1,1	11,9	100,0	Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	97,17	2,44	1,92	8,03	109,56	88,7	2,2	1,8	7,3	100,0	Alcohol abuse (F10.1)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	278,20	2,75	7,40	9,83	298,18	93,3	0,9	2,5	3,3	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	1,21	1,67	1,48	0,04	4,4	27,5	38,0	33,6	0,9	100,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	101,15	3,76	0,83	0,18	105,92	95,5	3,5	0,8	0,2	100,0	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	75,98	5,19	3,33	8,23	92,73	81,9	5,6	3,6	8,9	100,0	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,13	0,02	0,00	1,10	1,25	10,4	1,6	0,0	88,0	100,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio-(müo)paatia (I42.6)	126,99	1,33	0,13	2,77	131,22	96,8	1,0	0,1	2,1	100,0	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	19,80	0,51	0,54	2,58	23,43	84,5	2,2	2,3	11,0	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1 738,78	20,23	7,08	122,07	1 888,16	92,1	1,1	0,4	6,5	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	411,59	3,97	6,94	35,38	457,88	89,9	0,9	1,5	7,7	100,0	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	12,14	0,03	0,00	0,00	12,17	99,8	0,2	0,0	0,0	100,0	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	335,08	0,20	0,06	82,57	417,91	80,2	0,0	0,0	19,8	100,0	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	65,08	0,07	0,00	13,26	78,41	83,0	0,1	0,0	16,9	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
2019 kokku	4 985,33	45,77	50,53	522,12	5 603,77	89,0	0,8	0,9	9,3	100,0	Total 2019
2018 kokku	4 090,94	43,37	46,06	477,71	4 658,08	87,8	0,9	1,0	10,3	100,0	Total 2018
2017 kokku	3 799,69	37,53	39,49	388,35	4 265,06	89,1	0,9	0,9	9,1	100,0	Total 2017
2016 kokku	3 268,05	29,17	40,90	351,85	3 689,97	88,6	0,8	1,1	9,5	100,0	Total 2016

* "Kainem ja tervem Eesti" programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu
This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's patients

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpood toodud diagnoosides – *Excluded in aforementioned diagnoses*

Märkus:

Note:

HK eriarst - Eriarsti ravikulud

Specialist - Cost of specialist care

HK perearst - Perearsti ravikulud

Primary - Cost of primary care

HK ravim - Haigekassa poolt tasutud ravimikulud

Medicine - Cost of medicine covered by Estonian Health Insurance Fund

Kindlustamata - Mitte-kindlustatute ravikulud

Uninsured - Cost of treatment for uninsured people

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 74. Ravikulude jaotus alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2019
Distribution of treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2019
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs			Osakaal, % - Proportion, %			
	HK	HK	Kokku	HK	HK	Kokku	
	eriarst	perearst		eriarst	perearst		
Specialist	Primary	Total	Specialist	Primary	Total		
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	18,16	0,03	18,19	99,8	0,2	100,0	Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	2,62	0,00	2,62	100,0	0,0	100,0	Alcohol abuse (F10.1)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	0,36	0,00	0,36	100,0	0,0	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)*	0,15	0,00	0,15	100,0	0,0	100,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)*
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	0,42	0,02	0,44	95,5	4,5	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	19,65	0,00	19,65	100,0	0,0	100,0	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)**	0,33	0,00	0,33	100,0	0,0	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)**
Kokku	41,33	0,05	41,38	99,88	0,12	100,0	Total

* Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

** Välistatud eelpood toodud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 75. **Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus erakorralise meditsiini osakondades 2019***
*Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases in emergency room departments 2019**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs			Osakaal, % - Proportion, %			
	Eriarst Specialist	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	Eriarst Specialist	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	556,81	117,36	674,17	82,6	17,4	100,0	Alcohol psychosis (F10.0, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	60,39	7,66	68,05	88,7	11,3	100,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	38,51	2,19	40,7	94,6	5,4	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	0,19	0,00	0,19	100,0	0,0	100,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	35,53	0,18	35,71	99,5	0,5	100,0	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	16,86	5,73	22,59	74,6	25,4	100,0	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,00	1,10	1,1	0,0	100,0	100,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio- (müo)paatia (I42.6)	108,93	1,78	110,71	98,4	1,6	100,0	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	19,24	2,58	21,82	88,2	11,8	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtöbi (K70–K70.99)	1 086,81	113,80	1 200,61	90,5	9,5	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	245,50	25,79	271,29	90,5	9,5	100,0	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkohol- sündroom (Q86)	5,38	0,00	5,38	100,0	0,0	100,0	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	308,05	82,34	390,39	78,9	21,1	100,0	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	57,61	13,26	70,87	81,3	18,7	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	2 539,81	373,77	2 913,58	87,2	12,8	100,0	Total

* Selles tabelis esitatud kulud on osa eriarsti poole pöördumisega seotud ravikuludest (kajastatud tabelis 73)
The treatment costs presented in this table are a part of the costs related to turning to specialists (total numbers presented in table 73)

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpood toodud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 76. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad 2008–2019*

Deaths caused by alcohol-related diseases 2008–2019*

surmade arv - number of deaths

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
MEHED													MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	121	84	72	72	79	55	52	58	52	54	46	41	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkohol degeneratsioon (G31.2)	14	9	6	17	10	14	13	23	13	15	19	18	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	4	5	4	4	5	1	1	2	2	5	10	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholne kardiomiopaatia (I42.6)	111	79	69	61	70	47	60	43	48	47	50	41	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastriit (K29.2)	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	170	119	140	116	95	124	136	167	171	148	171	192	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	3	5	3	5	5	4	5	4	1	6	2	8	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	104	85	66	98	117	86	90	96	76	81	90	75	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
Mehed kokku	524	385	361	373	380	336	357	392	363	354	383	385	Total men
NAISED													WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	35	30	16	22	22	10	8	8	9	10	6	6	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkohol degeneratsioon (G31.2)	3	4	10	3	6	9	4	5	5	3	4	6	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	2	1	0	0	1	0	0	0	2	3	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholne kardiomiopaatia (I42.6)	25	15	24	10	9	15	9	6	12	5	6	8	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastriit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	81	50	61	49	56	49	49	61	55	52	67	74	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	2	1	0	0	0	1	1	0	0	4	0	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	27	28	32	27	30	24	33	22	21	27	24	25	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
Naised kokku	171	129	136	112	123	107	105	103	102	97	113	122	Total women
Mehed ja naised kokku	695	514	497	485	503	443	462	495	465	451	496	507	Total men and women

* Surma põhjuste registri andmeid on kajastatud ka Statistikaameti andmebaasis, kuid esitatavad andmed võivad erineda. Statistikaamet kasutab rahvastikuregistrit (de jure), surmapõhjuste register aga arstile teadaolevat (de facto) elukohta. The data from Estonian Causes of Death Registry are also published in database of Statistics Estonia. In the registry the place of residence is defined as reported by the certifier (de facto). In this respect data may differ from those published by Statistics Estonia as their place of residence is defined according to the Population Registry (de jure)

Allikas: Tervise Arengu Instituut

Source: National Institute for Health Development

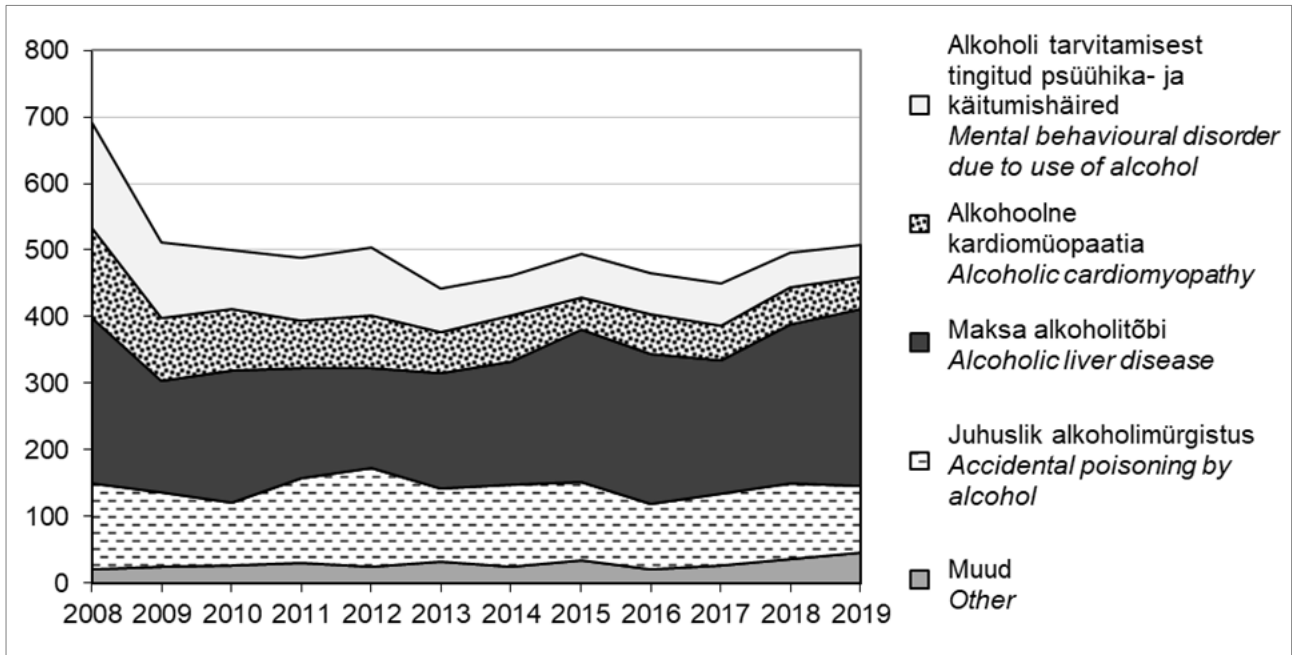
Tabel 77. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad vanuse järgi 2019**
Deaths caused by alcohol-related diseases by age 2019
 surmade arv - number of deaths

	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	
MEHED									MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	0	0	0	4	8	20	6	3	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	0	0	0	0	2	2	12	2	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	0	0	2	5	1	2	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardiomyopaatia (I42.6)	0	0	0	3	8	17	10	3	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastriit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	0	0	3	18	58	75	29	9	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	0	1	1	5	1	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	0	0	5	10	17	21	19	3	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Mehed kokku	0	0	8	36	96	145	78	22	<i>Total men</i>
NAISED									WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	0	0	0	1	1	1	1	2	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	0	0	0	0	0	3	2	1	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	0	0	2	1	0	0	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardiomyopaatia (I42.6)	0	0	0	0	1	3	3	1	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastriit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	0	0	3	7	19	21	21	3	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	0	0	0	5	5	8	7	2	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Naised kokku	0	0	3	13	28	37	34	7	<i>Total women</i>
Mehed ja naised kokku	0	0	11	49	124	182	112	29	<i>Total men and women</i>

Allikas: Tervise Arengu Instituut

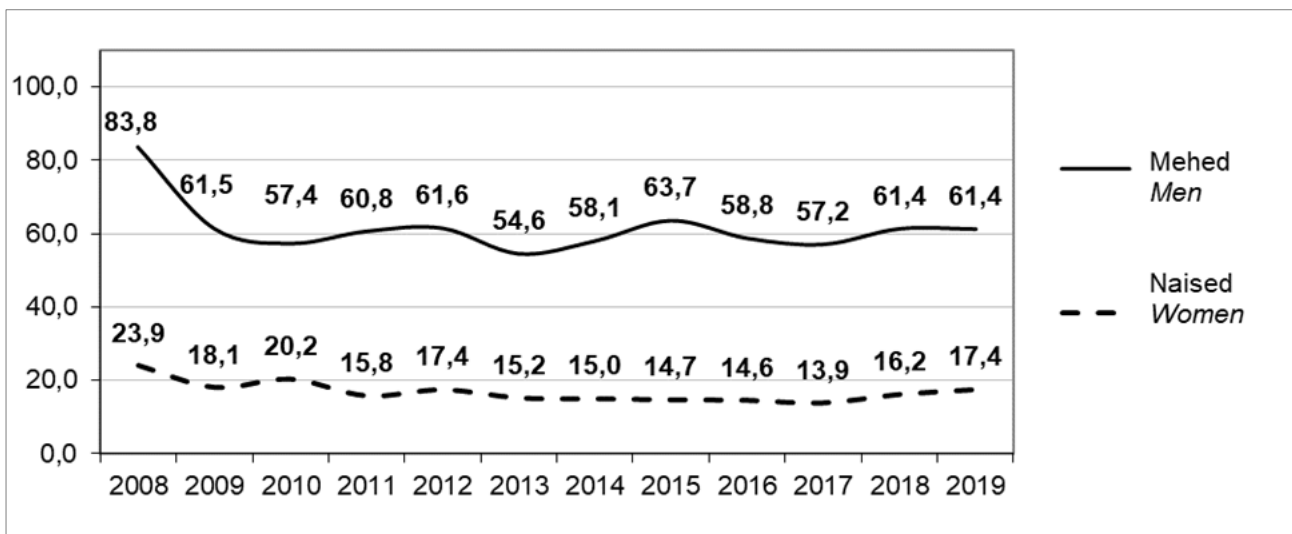
Source: National Institute for Health Development

Joonis 36. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv aastas 2008–2019**
Deaths in year caused by alcohol-related diseases 2008–2019

Allikas: Tervise Arengu Instituut
 Source: National Institute for Health Development

Joonis 37. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv 100 000 elaniku kohta aastas 2008–2019**
Annual number of deaths in year caused by alcohol-related diseases per 100 000 inhabitants 2008–2019

Allikas: Tervise Arengu Instituut
 Source: National Institute for Health Development

Tabel 78. Alkoholiga seotud haiguste suremuskordajad 2008–2019

*Mortality rates of alcohol-related diseases 2008–2019*surmade arv 100 000 elaniku kohta - *number of deaths per 100 000 inhabitants*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
MEHED													MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	19,78	13,36	11,45	11,63	12,80	8,94	8,46	9,42	8,43	8,72	7,38	6,53	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	2,25	1,45	0,97	2,75	1,62	2,27	2,12	3,74	2,11	2,42	3,05	2,87	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0,00	0,64	0,81	0,65	0,65	0,81	0,16	0,16	0,32	0,32	0,80	1,59	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardiomiopaatia (I42.6)	17,85	12,72	11,12	9,86	11,34	7,64	9,76	6,99	7,78	7,59	8,02	6,53	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	26,86	18,84	22,41	18,74	15,39	20,14	22,13	27,13	27,71	23,90	27,43	30,60	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0,48	0,81	0,48	0,81	0,81	0,65	0,81	0,65	0,16	0,97	0,32	1,27	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	16,41	13,69	10,16	16,32	18,96	13,97	14,64	15,60	12,32	13,08	14,44	11,95	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Mehed kokku	83,80	61,51	57,40	60,75	61,57	54,59	58,08	63,68	58,82	57,16	61,44	61,36	Total men
NAISED													WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	4,89	4,20	2,39	3,11	3,12	1,42	1,14	1,14	1,29	1,43	0,86	0,86	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	0,42	0,56	1,41	0,42	0,85	1,28	0,57	0,72	0,72	0,43	0,57	0,86	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0,00	0,00	0,28	0,14	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00	0,29	0,43	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardiomiopaatia (I42.6)	3,49	2,10	3,23	1,55	1,28	2,14	1,29	0,86	1,72	0,72	0,86	1,14	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	11,32	7,01	8,58	6,92	7,94	6,98	7,00	8,73	7,87	7,45	9,59	10,58	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0,00	0,28	0,14	0,00	0,00	0,00	0,14	0,14	0,00	0,00	0,57	0,00	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	3,77	3,92	4,22	3,67	4,25	3,42	4,72	3,15	3,01	3,87	3,44	3,57	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Naised kokku	23,90	18,08	20,25	15,81	17,43	15,23	15,00	14,73	14,60	13,90	16,17	17,44	Total women

Allikas: Tervise Arengu Instituut; EKI arvutused

Source: National Institute for Health Development; calculations of Estonian Institute of Economic Research

5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse

Inhabitants' attitudes towards national alcohol policy

Tabel 79. Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2014–2019

(küsitluste tulemused)

The seriousness of problems in Estonia related to the consumption of alcoholic beverages estimated by the inhabitants 2014–2019 (survey results)

% vastanutest kes arvasid, et probleem on tõsine või väga tõsine

% of respondents who considered the problem serious or very serious

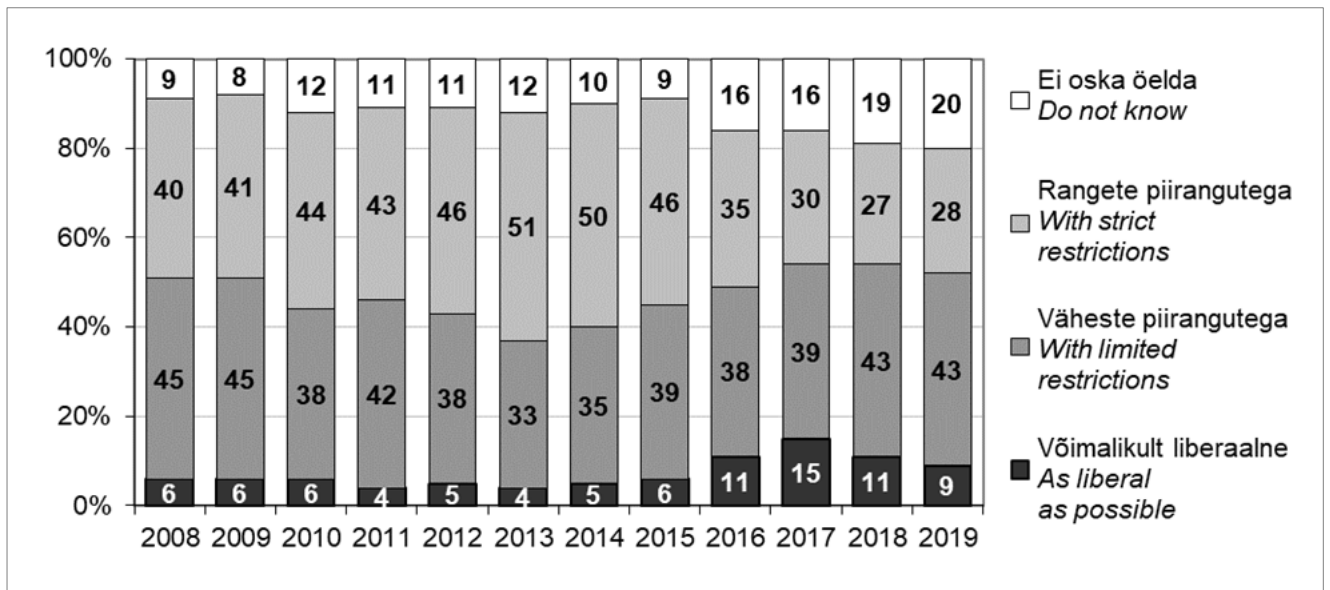
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Alkoholijoobes sõiduki juhtimine	92	94	94	92	92	92	<i>Drunk-driving</i>
Alkoholist põhjustatud kodune vägivald	84	83	85	84	84	85	<i>Home violence caused by alcohol</i>
Alkoholist soodustatud isikuvastased kuriteod	81	81	82	81	82	84	<i>Criminal assault favoured by alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud pereprobleemid	85	85	82	80	82	83	<i>Family problems caused by alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud terviseprobleemid	87	86	83	80	83	81	<i>Health problems caused by alcohol</i>
Avaliku korra rikkumised	82	81	86	80	81	80	<i>Violations of public order</i>
Laste ja noorte alkoholi tarbimine	86	86	84	76	79	76	<i>Consumption of alcohol by children and youth</i>
Alkoholismist põhjustatud töötus ja asotsiaalsus	77	70	72	67	67	65	<i>Unemployment and outcast caused by alcohol</i>
Vähesead teadmised alkoholi kahjulikkusest	63	54	53	55	<i>Little knowledge about the harmfulness of alcohol</i>
Üldine soosiv hoiak alkoholi tarbimisse	66	68	64	57	59	54	<i>General favourable attitude towards alcohol consumption</i>
Alkoholist põhjustatud probleemid töökohal	44	48	50	44	46	46	<i>Alcohol-related problems at work</i>
Salaalkoholi ost-müük	44	37	46	46	42	42	<i>Purchase or sales of illegal alcohol</i>

... Andmeid ei kogutud - *Data not available*

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 38. **Elanike hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2008–2019**
(küsitluste tulemused)
Inhabitants' assessments to Estonian alcohol politics 2008–2019 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 80. Hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes 2019 (küsitluse tulemused)
Assessment of what should be the Estonian national alcohol policy by different sociodemographic groups 2019 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

		Võimalikult liberaalne <i>As liberal as possible</i>	Väheste piirangutega <i>With limited restrictions</i>	Rangete piirangutega <i>With strict restrictions</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		9	43	28	20	Average	
Region	Põhja-Eesti	9	46	28	17	North Estonia	Region
	Kesk-Eesti	9	40	23	28	Central Estonia	
	Kirde-Eesti	13	32	33	22	North-East Estonia	
	Lääne-Eesti	13	41	27	19	West Estonia	
	Lõuna-Eesti	7	42	28	23	South Estonia	
Rahvus	eestlased	8	43	27	22	Estonians	Nationality
	mitte-eestlased	11	44	30	15	other nationalities	
Vanus	18–29	11	43	23	23	18–29	Age
	30–49	9	43	29	19	30–49	
	50–64	8	43	31	18	50–64	
	65–74	8	41	27	24	65–74	
Sugu	naised	6	37	32	25	women	Gender
	mehed	13	49	23	15	men	
Haridus	I ja teise taseme haridus	11	42	24	23	1 st and 2 nd level education	Education
	III taseme haridus	8	43	30	19	3 rd level education	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus €	≤ 500	12	36	29	23	≤ 500	Monthly disposable income per household member €
	501–800	6	48	25	21	501–800	
	801–1200	8	44	29	19	801–1200	
	> 1200	13	41	29	17	> 1200	
Alkoholi tarbimine	kõik alkoholi tarbijad	11	44	25	20	all alcohol consumers	Alcohol consumption
	rohked tarbijad	19	51	21	9	frequent consumers	
	mõõdukad tarbijad	17	52	18	13	moderate consumers	
	vähesed tarbijad	7	40	29	24	infrequent consumers	
	mittetarbijad	2	31	44	23	non-consumers	

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 81. Pingerida meetmetest, mida tuleks teha elanike alkoholitarbimise vähendamiseks Eestis 2019 (küsitluse tulemused)

List of measures to reduce alcohol consumption of Estonian inhabitants 2019 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	Kindlasti <i>Certainly</i>	Võibolla <i>Perhaps</i>	Seda mitte <i>No</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>	
Inimesed ise peaksid muutma oma suhtumist alkoholi tarbimisse ja olema sellega eeskujuks	79	17	1	3	<i>People themselves should change their attitudes towards alcohol consumption and be as example</i>
Noortele peaks looma rohkem vaba aja veetmise võimalusi	79	15	2	4	<i>Should create more recreational opportunities for adolescents</i>
Noortele peaks näitama alkoholi tarbimise negatiivseid tagajärgi	73	20	3	4	<i>Should demonstrate negative consequences of alcohol consumption to adolescents</i>
Tuleks suurendada järelevalvet alkoholi müügiga seotud õigusrikkumiste üle (nt müük alaealisele, illegaalne müük)	67	24	5	4	<i>Should increase surveillance over offences related to alcohol sales (sales to underaged, illegal sales)</i>
Alkoholijoores inimesi peaks õigusrikkumiste korral rangemalt karistama (nt sõiduki joores juhtimisel)	65	25	6	4	<i>Intoxicated people should be punished more severely in case of offences (drunk driving etc)</i>
Avalikel üritustel ja nende kajastamisel mitte propageerida alkoholi tarbimist	62	26	7	5	<i>Avoid promotion of alcohol consumption at public events</i>
Peaks olema rohkem sõltuvusravi võimalusi	48	34	4	14	<i>There should be more addiction treatment options</i>
Alkoholi reklaami peaks piirama	37	33	20	10	<i>Alcohol advertising should be restricted</i>
Tuleks teha rohkem saateid ja artikleid alkoholi kahjulikkusest	35	46	13	6	<i>Should make more TV shows and articles about harmfulness of alcohol</i>
Alkoholi reklaam tuleks ära keelata	34	25	32	9	<i>Alcohol advertising should be banned</i>
Alkoholi müügikohti peaks vähendada	26	36	30	8	<i>Should be less alcohol outlets</i>
Tuleks edendada karskusliikumist	25	42	22	11	<i>Should promote anti-alcohol movement</i>
Ma ise peaksin vähendama alkoholitarbimist	19	35	32	14	<i>I myself should reduce alcohol consumption</i>
Alkoholimüügi aega peaks jaekauplustes lühendada	19	26	46	9	<i>Alcohol selling time in stores should be shortened</i>
Alkoholimüügi aega peaks toitlustusasutustes lühendada	18	27	45	10	<i>Alcohol selling time in restaurants, pubs, cafes etc should be shortened</i>
Alkoholiaktsiis peaks olema kõrgem ja alkohol kallim	13	20	57	10	<i>Alcohol excise duty should be higher and alcohol more expensive</i>

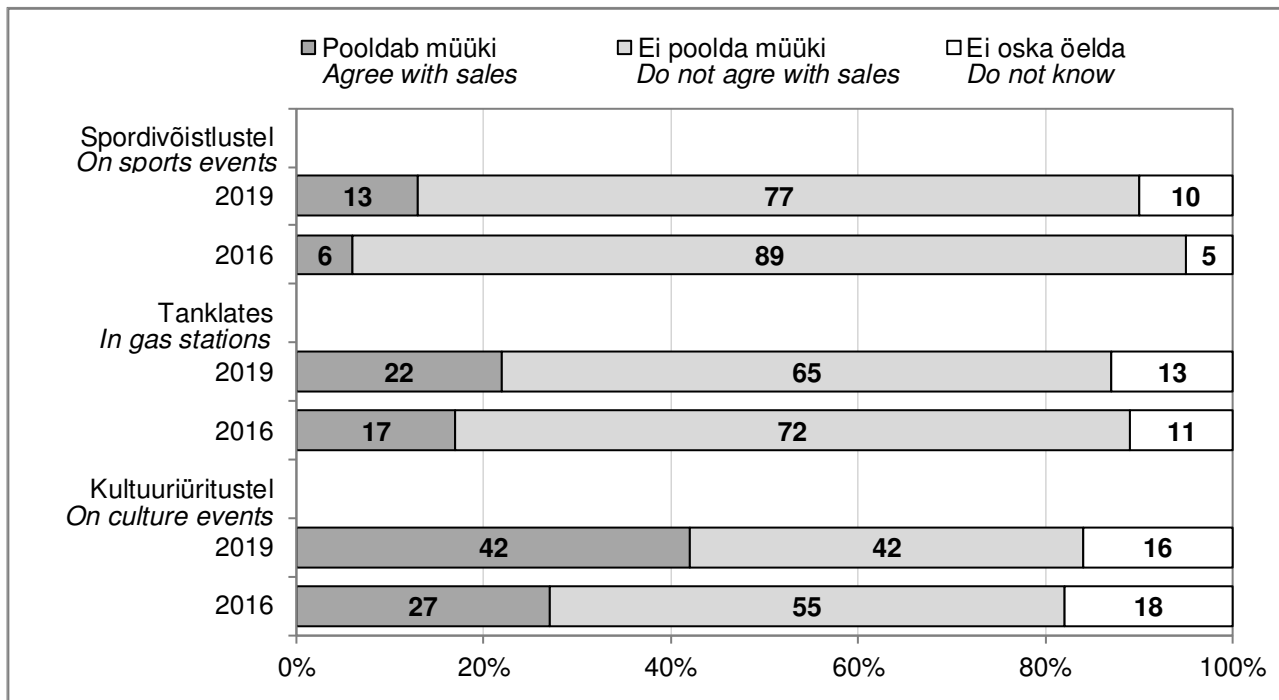
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Joonis 39. **Elanike suhtumine alkoholi müümisesse tanklates, kultuuri- ja spordiüritustel 2016 ja 2019 (küsitluste tulemused)**

Inhabitants' attitudes to selling alcohol in gas stations, cultural and sports events 2016 and 2019 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

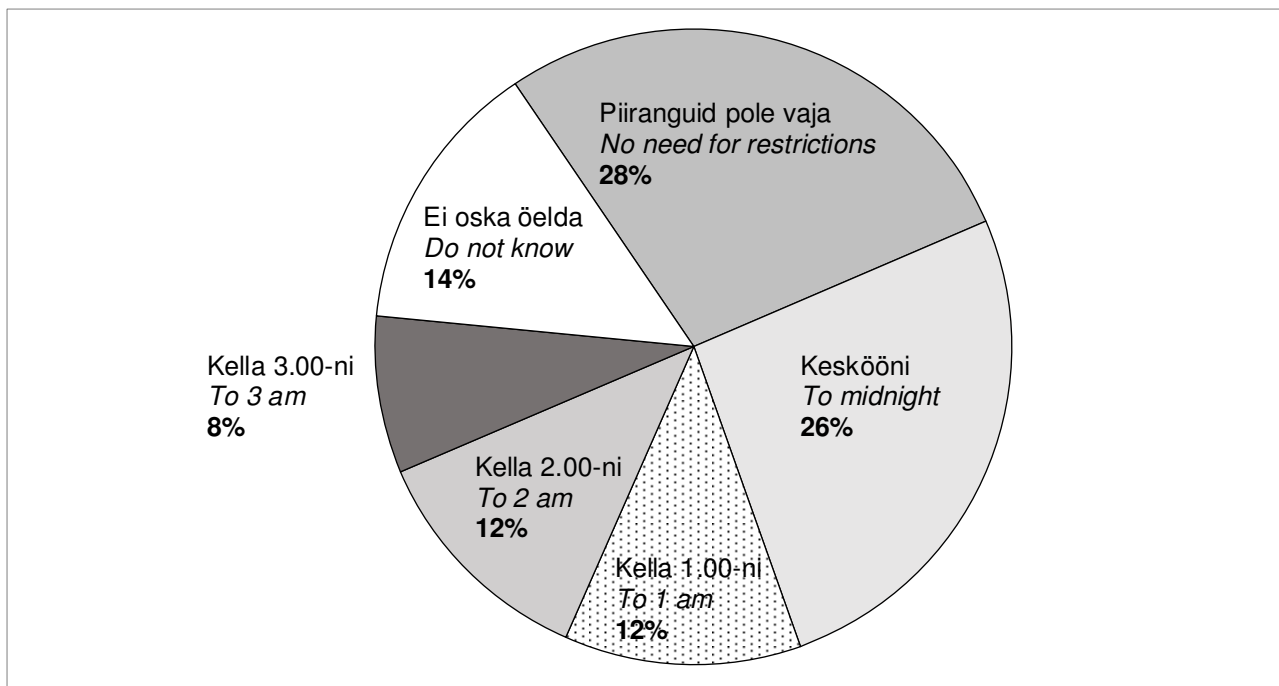
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Joonis 40. **Elanike hinnangud, mis kellaaajani võiks toitlustusasutustes alkoholi müüa 2019 (küsitluse tulemused)**

Inhabitants' assessments on times until which catering establishments could sell alcohol 2019 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika

Alcohol statistics in Nordic countries and Baltic states

Tabel 82. Alkoholi tarbimine Põhjamaades

Alcohol consumption in Nordic Countries

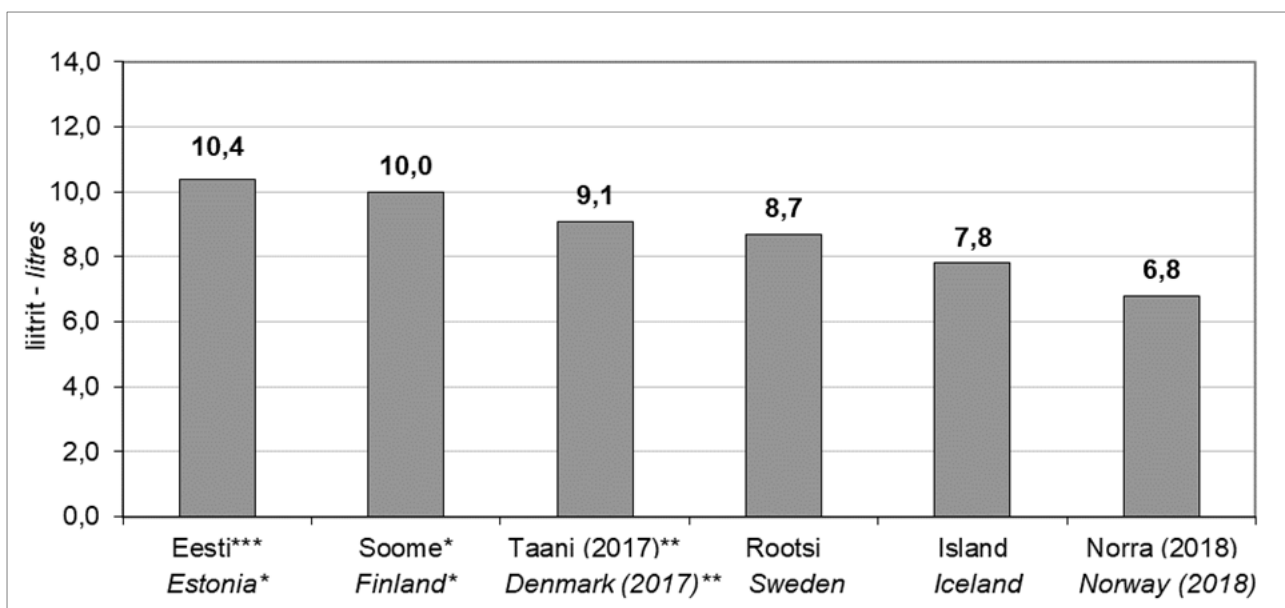
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

Aasta	Tarbimine kokku	Registreeritud tarbimine*	Registreerimata tarbimine**	Registreerimata tarbimise osakaal kogu tarbimises, %		
Year	Total consumption	Recorded consumption*	Unrecorded consumption**	Proportion of unrecorded consumption in total consumption, %		
Soome	2019	10,0	8,2	1,8	18	Finland
Rootsi	2019	8,7	7,2	1,5	17	Sweden
Norra	2018	6,8	6,0	0,8	12	Norway
Taani	2017	9,1	-	-	-	Denmark
Island	2019	7,8	5,6	2,2	28	Iceland

* Alkohoolsete jookide jaemüük ja tarbimine tootlustusasutustes oma riigis
Retail sales of alcoholic beverages and domestic serving of alcoholic beverages** Elanike poolt imporditud, kodus valmistatud alkohoolsed joogid, illegaalse alkoholi valmistamine, salakaubavedu. Soome puhul ka Soome kodanike poolt välismaal tarbitud alkohol
Alcoholic beverages imported by inhabitants, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal moonshining, smuggling, substitutes of alcohol. In Finland also alcohol consumed by Finnish tourists abroadAllikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko
Source:

Joonis 41. Alkoholi tarbimine Põhjamaades ja Eestis 2019

Alcohol consumption in Nordic countries and Estonia 2019

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Sisaldab soomlaste alkoholitarbimist välismaal - Alcohol consumption by Finns abroad is included

** Registreeritud tarbimine - Recorded consumption

*** Ei sisalda turistide ostusid - Does not include alcohol purchases by tourists

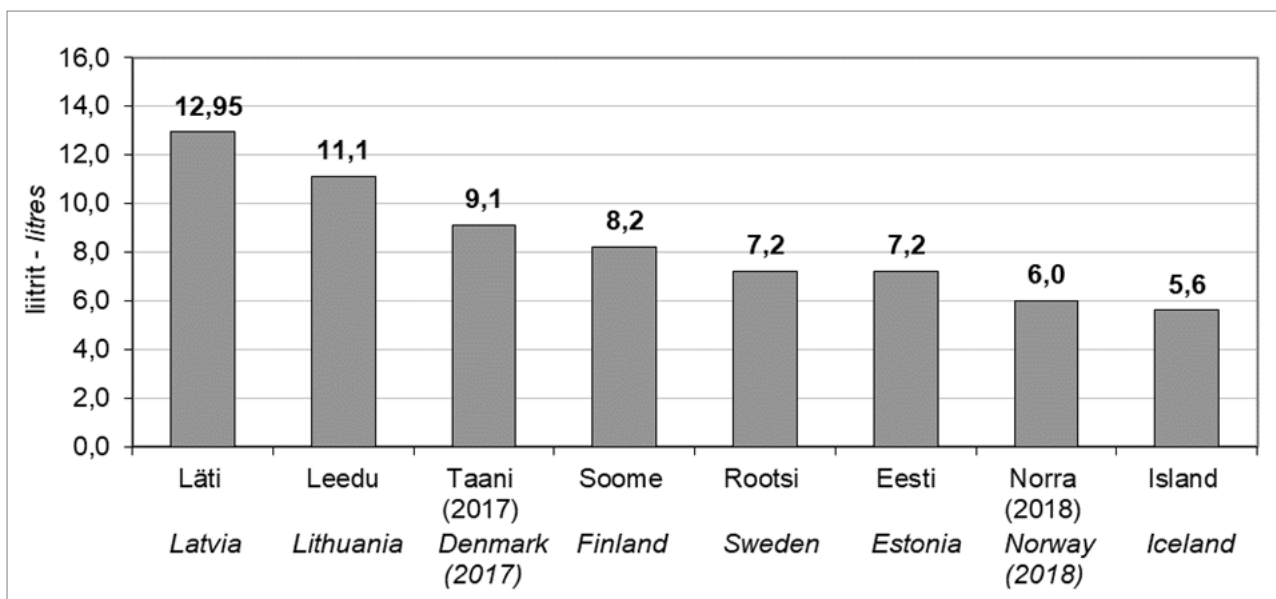
Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Eesti Konjunktuuriinstituut

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Estonian Institute of Economic Research

Joonis 42. Alkohoolsete jookide registreeritud tarbimine Põhjamaades ja Balti riikides 2019*

Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states 2019*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Ei sisalda elanike poolt välismaalt toodud ja kodus valmistatud alkoholi, samuti salaalkoholi. Eesti näitaja ei sisalda välituristide alkoholi kaasaostusid ja kohapealset tarbimist
 Does not include alcoholic beverages imported by travellers, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal alcohol.
 Data of Estonia does not include alcohol purchased by tourists

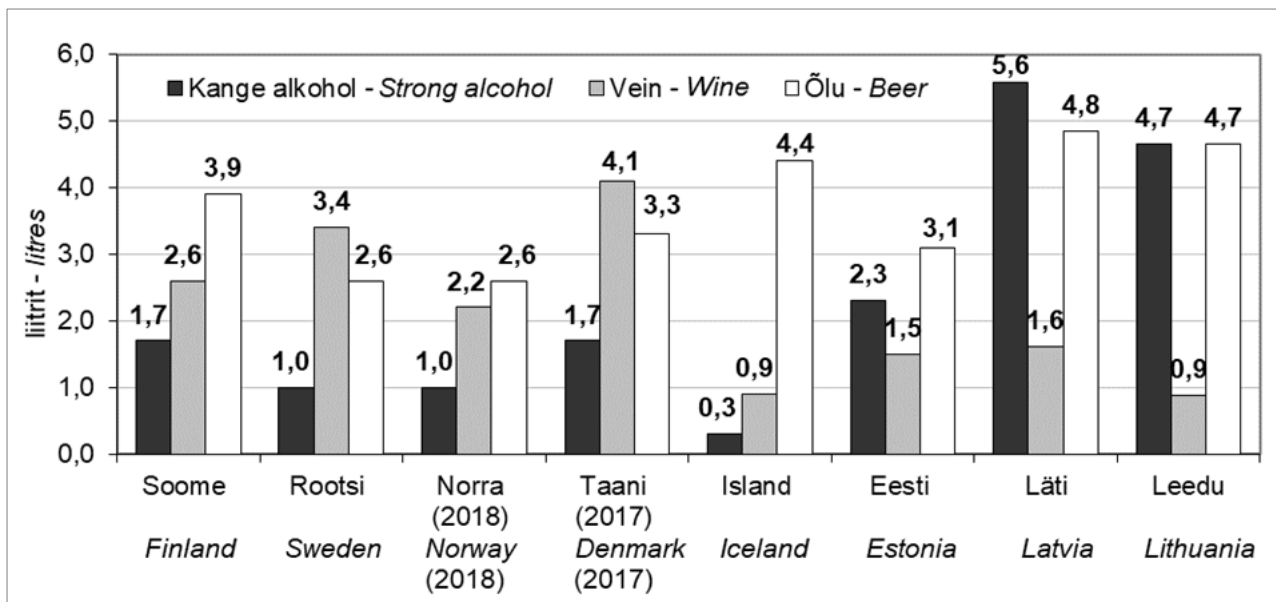
Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi andmed ja arvutused

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; data and calculations by Estonian Institute of Economic Research

Joonis 43. Alkohoolsete jookide registreeritud tarbimine jookide lõikes Põhjamaades ja Balti riikides 2019*

Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states by beverage categories 2019*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

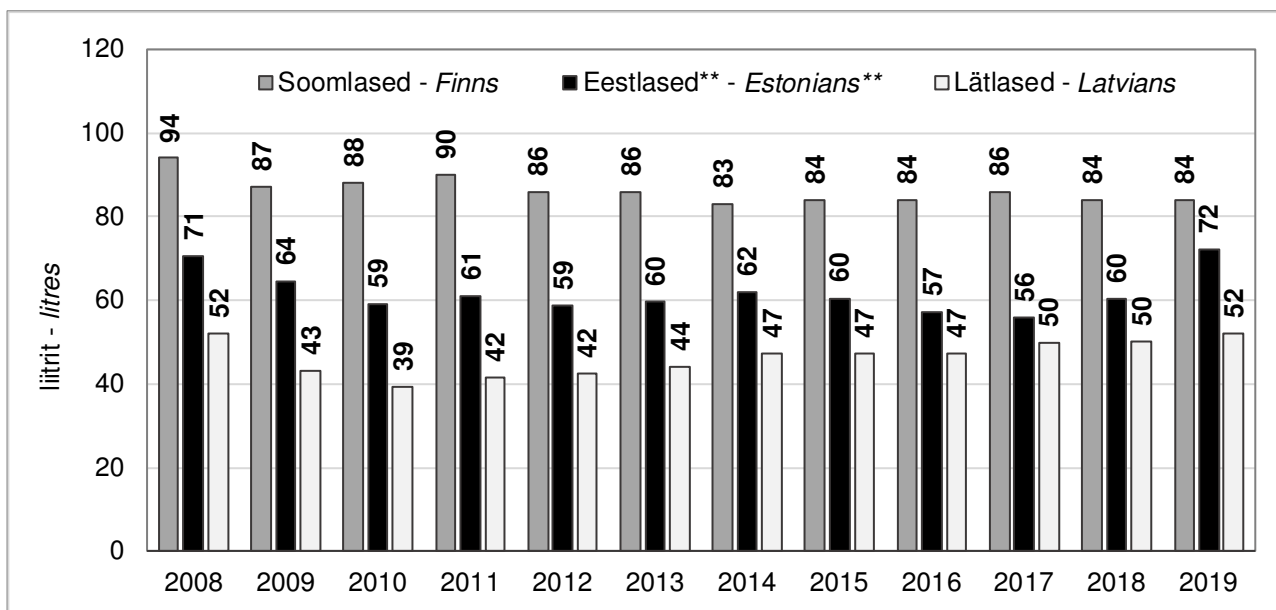
* Ei sisalda elanike poolt välismaalt toodud ja kodus valmistatud alkoholi, samuti salaalkoholi. Eesti näitaja ei sisalda välituristide alkoholi kaasaostusid ja kohapealset tarbimist
 Does not include alcoholic beverages imported by travellers, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal alcohol.
 Data of Estonia does not include alcohol purchased by tourists

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi andmed ja arvutused

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; data and calculations by Estonian Institute of Economic Research

Joonis 44. Viina kogused mida tinglikult saaksid osta Eesti, Soome ja Läti elanikud oma keskmise netokuupalga eest 2008–2019*

Quantities of vodka that Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2008–2019*

* Keskmise netokuupalga jagatud 1 liitri viina keskmise jaehinnaga (Soomes 38% kangusega Koskenkorva viin)
Average net monthly wage dividend by average retail price of 1 litre of vodka (in Finland Koskenkorva vodka vol. 38%)

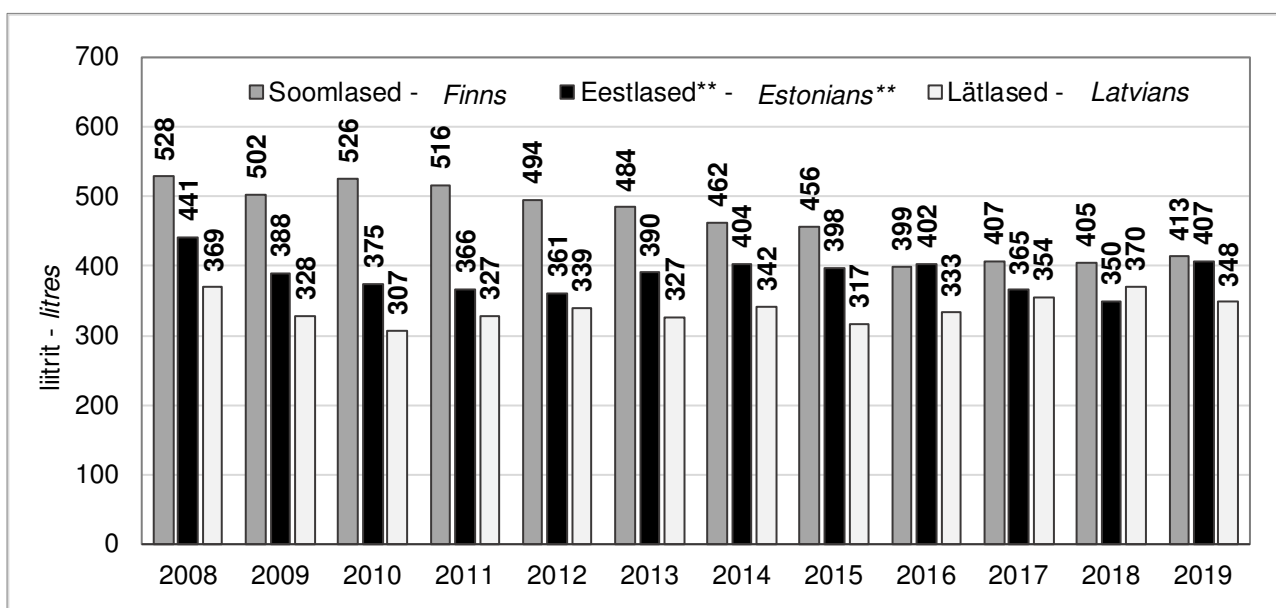
** Eesti ostukogused 2019. aasta teisel poolaastal, peale aktsiisilangestust
Purchase quantities in Estonia on second half of 2019, after excise duty reduction

Allikad: Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Alko; Läti Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Alko; Statistics Latvia; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 45. Õlle kogused mida tinglikult saaksid osta Eesti, Soome ja Läti elanikud oma keskmise netokuupalga eest 2008–2019*

Quantities of beer that Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2008–2019*

* Keskmise netokuupalga jagatud 1 liitri õlle keskmise jaehinnaga (Soomes 4,5% kangusega Koff III õlu)
Average net monthly wage dividend by average retail price of 1 litre of beer (in Finland Koff III beer vol. 4,5%)

** Eesti ostukogused 2019. aasta teisel poolaastal, peale aktsiisilangestust
Purchase quantities in Estonia on second half of 2019, after excise duty reduction

Allikad: Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Alko; Läti Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Alko; Statistics Latvia; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 83. Alkohoolsete jookide aktsiisi- ja käibemaks Euroopa Liidu riikides (seisuga 01.01.2020)

Alcohol excise duties and value added tax (VAT) in EU countries (as of 01.01.2020)

€ liitri 100% alkoholi kohta - € per litre of 100% alcohol

	Kanged alkohoolsed joogid Spirits	Vahetoode* Intermediate product*	Vein* Wine*	Õlu Beer	Käibemaks % VAT %	
EL minimummäär	5.50	2.50	0.00	1.87	15,0	<i>EU's minimum level</i>
Bulgaaria	5.62	2.56	0.00	1.92	20.0	<i>Bulgaria</i>
Horvaatia	7.15	6.00	0.00	5.40	25.0	<i>Croatia</i>
Rumeenia	7.45	4.97	0.00	1.86	19.0	<i>Romania</i>
Küpros	9.57	2.50	0.00	6.00	19.0	<i>Cyprus</i>
Hispaania	9.59	3.56	0.00	1.70	21.0	<i>Spain</i>
Ungari	9.96	4.23	0.00	4.84	27.0	<i>Hungary</i>
Itaalia	10.36	4.93	0.00	7.48	22.0	<i>Italy</i>
Luksemburg	10.41	3.72	0.00	1.98	17.0	<i>Luxembourg</i>
Slovakkia	10.80	4.68	0.00	3.59	20.0	<i>Slovakia</i>
Austria	12.00	4.44	0.00	5.00	20.0	<i>Austria</i>
Tšehhi	12.53	5.05	0.00	3.11	21.0	<i>Czech Republic</i>
Saksamaa	13.03	8.50	0.00	1.97	19.0	<i>Germany</i>
Sloveenia	13.20	7.33	0.00	12.10	22.0	<i>Slovenia</i>
Malta	13.60	8.44	1.86	4.83	18.0	<i>Malta</i>
Portugal	13.87	4.23	0.00	4.64	23.0**	<i>Portugal</i>
Poola	14.33	4.44	3.61	4.89	23.0	<i>Poland</i>
Läti***	16.42	10.28	9.18	7.80	21.0	<i>Latvia***</i>
Holland	16.86	8.29	8.03	7.91	21.0	<i>Netherlands</i>
Prantsusmaa	17.87	10.76	0.35	7.61	20.0	<i>France</i>
Leedu	18.32	14.70	14.97	7.11	21.0	<i>Lithuania</i>
Eesti	18.81	16.07	13.44	12.70	20.0	Estonia
Taani	20.09	11.22	18.36	6.53	25.0	<i>Denmark</i>
Kreeka	24.50	5.67	0.00	12.50	24.0	<i>Greece</i>
Belgia	29.93	8.77	6.81	5.01	21.0	<i>Belgium</i>
Suurbritannia	32.31	24.78	30.41	21.45	20.0	<i>UK</i>
Iirimaa	42.57	34.25	38.62	22.55	23.0	<i>Ireland</i>
Rootsi	47.81	28.17	22.03	18.70	25.0	<i>Sweden</i>
Soome	48.80	41.00	36.09	36.50	24.0	<i>Finland</i>

* Aktsiisimaks on arvatud vahetootele etanoolisisaldusega 18% ja veinile etanoolisisaldusega 11%
Excise duty is calculated on the basis of a beverage containing 18% ethyl alcohol by volume for intermediate product and on the basis of a beverage containing 11% ethyl alcohol by volume for wine

** Veini käibemaks 13% - VAT on wine 13%

*** Alates 1.03.2020 - Starting from 1.03.2020

Allikas: European Commission
Source:

Tabel 84. **Riigi tulud alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumisest Põhjamaades ja Balti riikides 2018**
State revenues from alcoholic beverages excise duties in Nordic countries and Baltic states 2018

	Alkoholsete jookide aktsiis, miljon EUR*	Alkoholsete jookide aktsiisitulu elaniku kohta, EUR	Alkoholsete jookide aktsiisitulu osakaal riigi kogutuludest, %**	
	<i>Excise duty on alcoholic beverages, million EUR*</i>	<i>Total state alcohol revenue per capita, EUR</i>	<i>Share of alcohol revenue in total state revenue, %**</i>	
Soome	1 368	248	1,1	<i>Finland</i>
Rootsi	1 461	143	0,6	<i>Sweden</i>
Norra	1 473	276	0,7	<i>Norway</i>
Taani	567***	99	0,4	<i>Denmark</i>
Eesti	215	162	2,1	<i>Estonia</i>
Läti	245	128	2,2	<i>Latvia</i>
Leedu	340	122	2,2	<i>Lithuania</i>

* Andmed alkoholsete jookide aktsiiside laekumise kohta on võetud Euroopa Komisjoni väljaandest "Excise duty tables (Tax receipts - Alcoholic beverages), July 2019 ning need ei sisalda laekumisi kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra)
Data about receipts of alcohol excise duties are taken from the publication "Excise duty tables (Tax receipts - Alcoholic beverages), European Commission, July 2019 but they do not contain receipts from sales of fermented beverages (Latvia and Norway excluded)

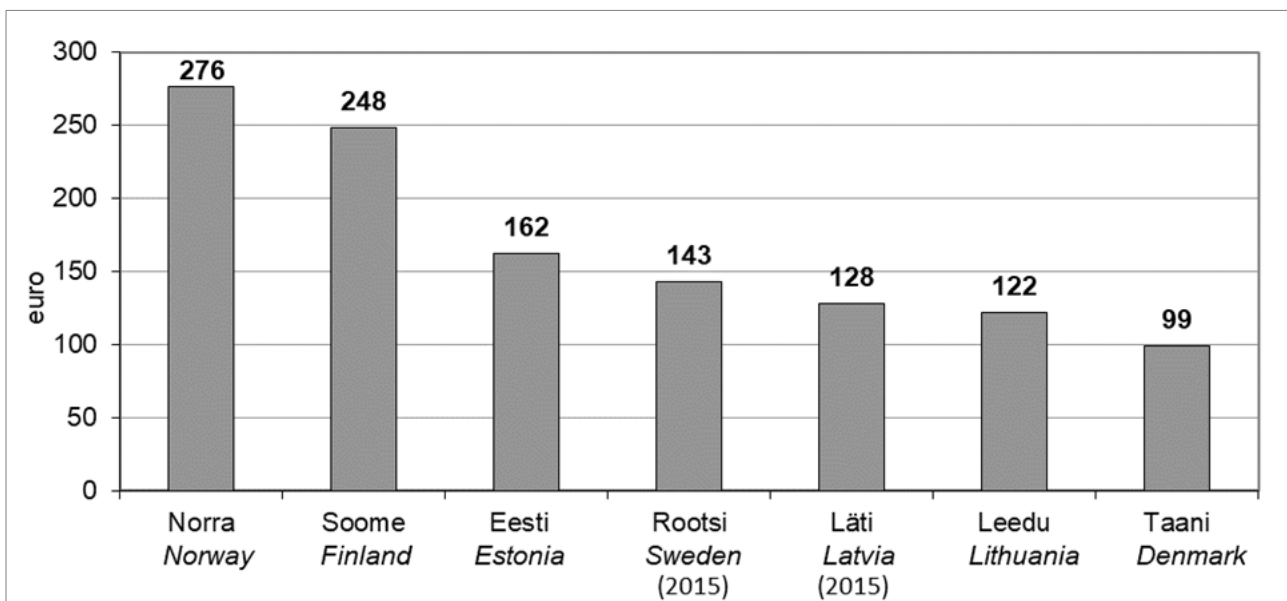
** Arvutuste aluseks on Eurostati andmed riigieelarve tulude kohta
Calculations based on Eurostat data about state revenues

*** Taani alkoholiaktsiisi laekumine sisaldab lisaks 2018. aastale ka osaliselt 2019. aasta jaanuari laekumist
The receipt of Danish alcohol excise duty for 2018 also includes the receipt of January 2019

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Eurosta; European Commission; Statistics Norway; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 46. **Alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumine elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2018***
*Annual revenues from alcoholic beverages excise duties per capita in Nordic countries and Baltic states 2018**

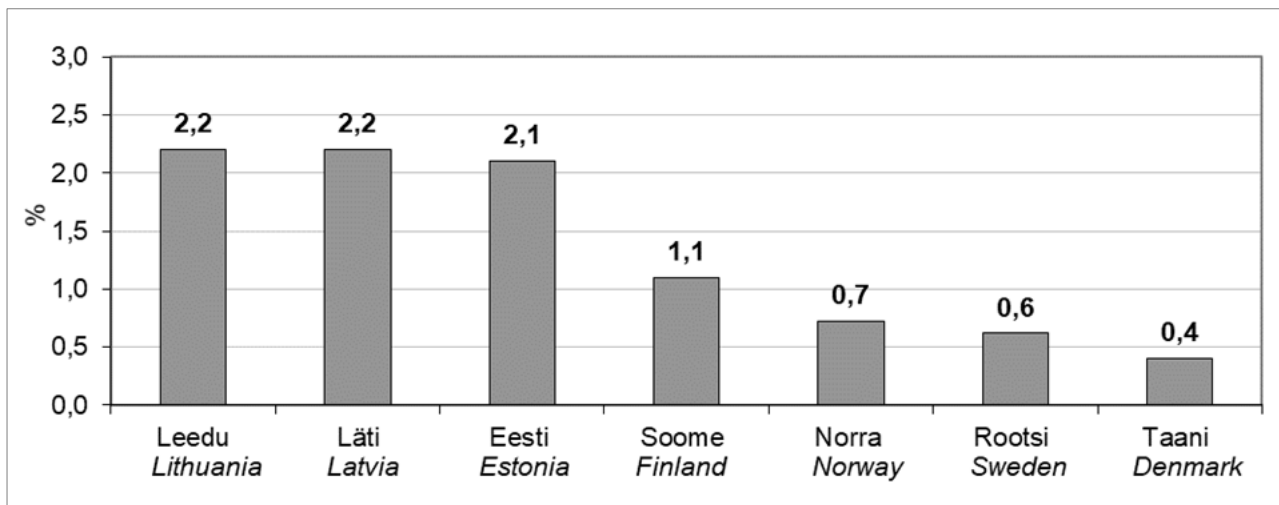

* Ei sisalda laekumisi kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra)
Does not include receipts from sales of fermented alcoholic beverages (Latvia and Norway excluded)

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Eurosta; European Commission; Statistics Norway; calculations of Estonian Institute of Economic Research

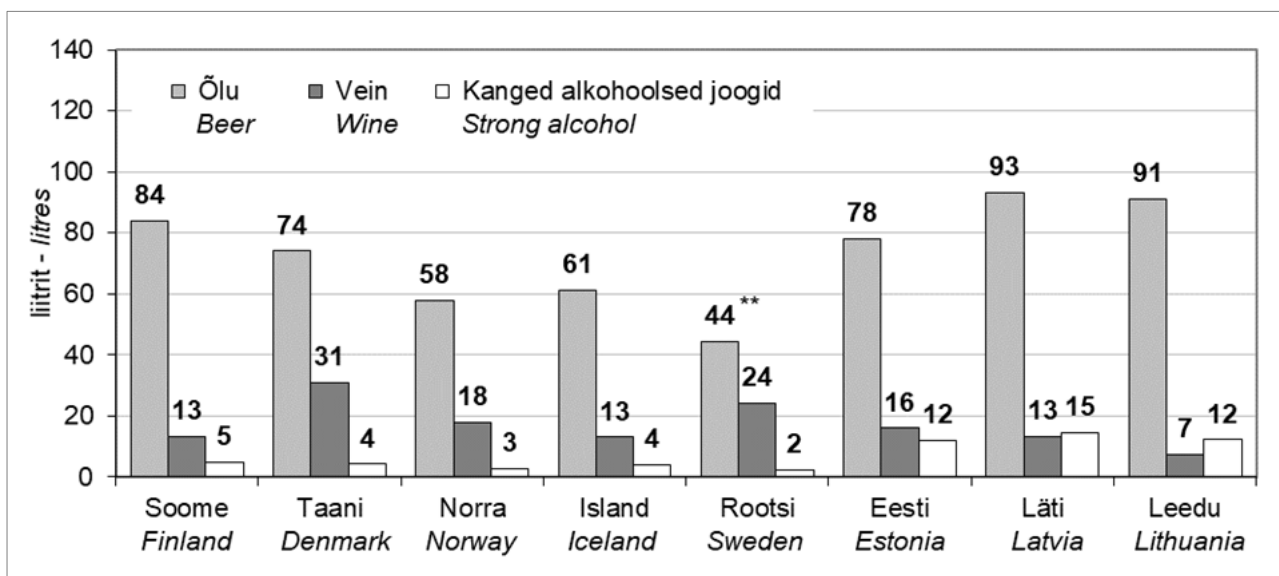
Joonis 47. **Alkoholsete jookide aktsiisitulude osakaal riigi kogutuludest Põhjamaades ja Balti riikides 2018***
*Share of alcoholic beverages excise revenues from the state's total revenue in Nordic countries and Baltic states 2018**

* Arvestusest on välja jäetud laekumised kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra)
Receipts from sales of fermented alcoholic beverages is not included (excluding Latvia and Norway)

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Terviseuuringute Instituut; EKI arvutused
 Sources: Eurosta; European Commission; Statistics Norway; State Revenue Service of Latvia; Health Research Institute of Lithuania; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 48. **Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2019***
*Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2019**
 liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per capita aged 15 years and over

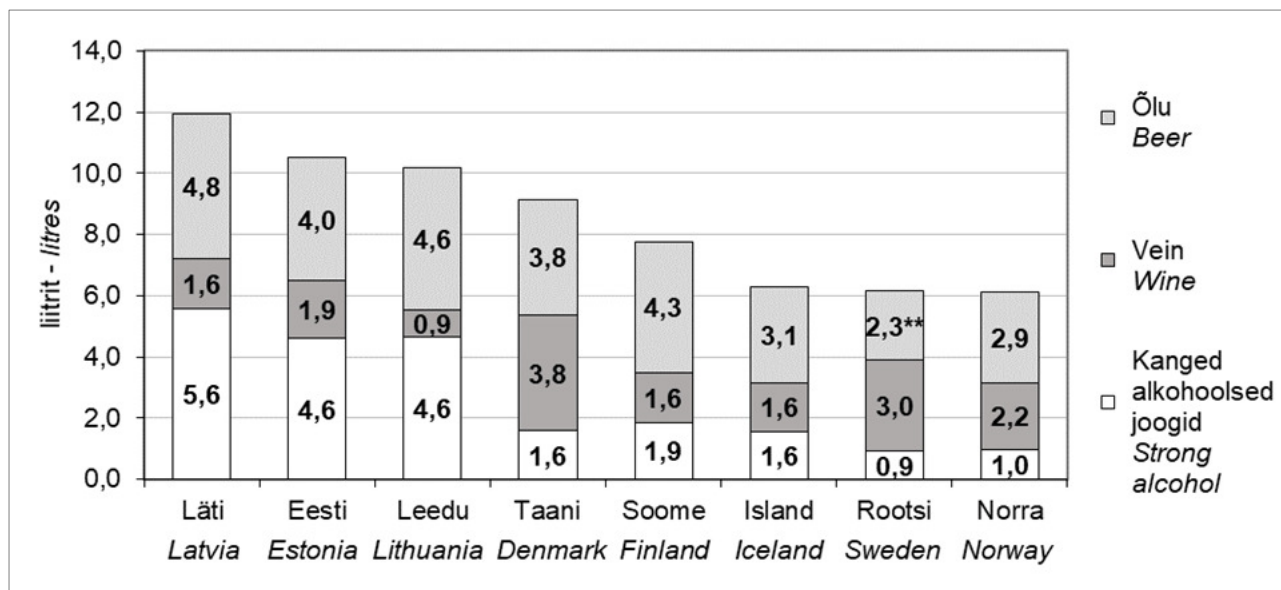
* Sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist
Including exports and consumption by tourists

** Ligikaudne arvutus
Approximate calculation

Allikas: THL; Rootsi Rahvatervise amet; Sveriges Bryggerier; Taani Statistikaamet; Norra Statistikaamet; ATVR; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi arvutused
 Sources: THL; Public Health Agency of Sweden; Sveriges Bryggerier; Statistics Denmark; Statistics Norway; ATVR; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 49. Alkohoolsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2019*

Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2019*

liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 years and over in 100% alcohol* Sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist
Including exports and consumption by tourists** Ligikaudne arvutus
Approximate calculation

Allikas: THL; Rootsi Rahvatervise amet; Sveriges Bryggerier; Taani Statistikaamet; Norra Statistikaamet; ATVR; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi arvutused

Sources: THL; Public Health Agency of Sweden; Sveriges Bryggerier; Statistics Denmark; Statistics Norway; ATVR; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

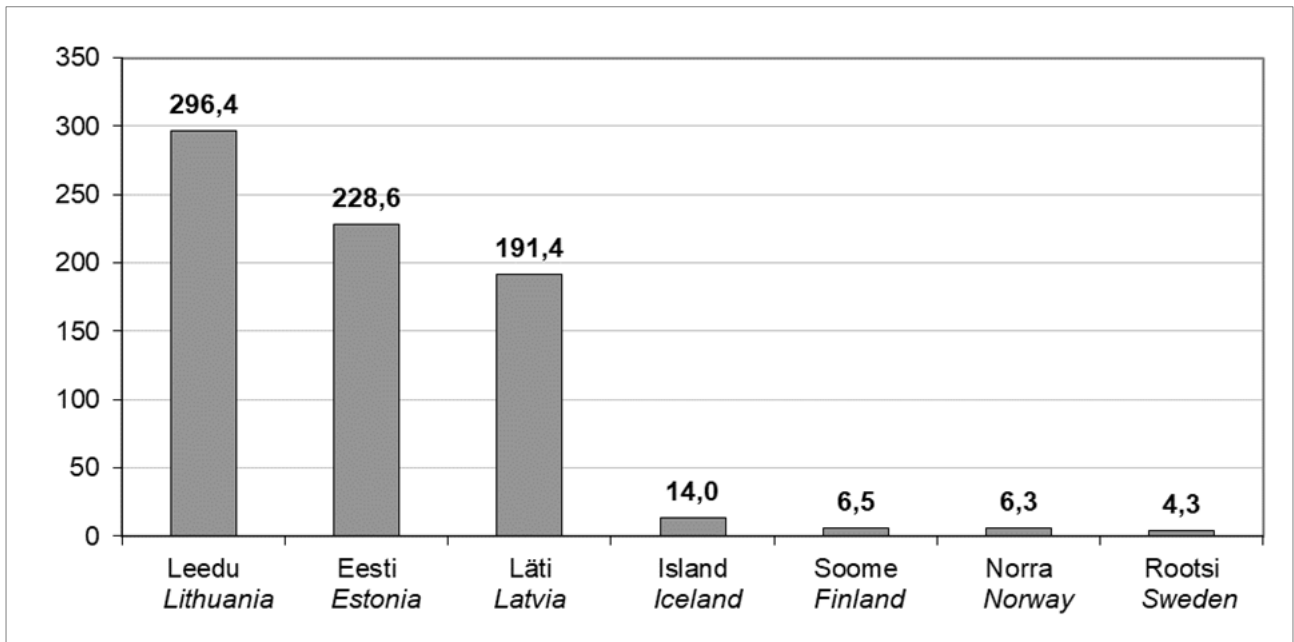
Tabel 85. Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv Põhjamaades (seisuga 01.01.2020)
Number of registered retail shops selling strong alcohol in Nordic countries (as of 01.01.2020)

	Poodide arv Number of shops	Tellimispunktide arv Number of order points	Poodide arv 100 000 elaniku kohta Number of shops per 100 000 inhabitants	
Soome	361	100	6,5	Finland
Rootsi	445	486	4,3	Sweden
Norra	334	0	6,3	Norway
Island	51	0	14,0	Iceland

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko
Source:

Joonis 50. Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2020

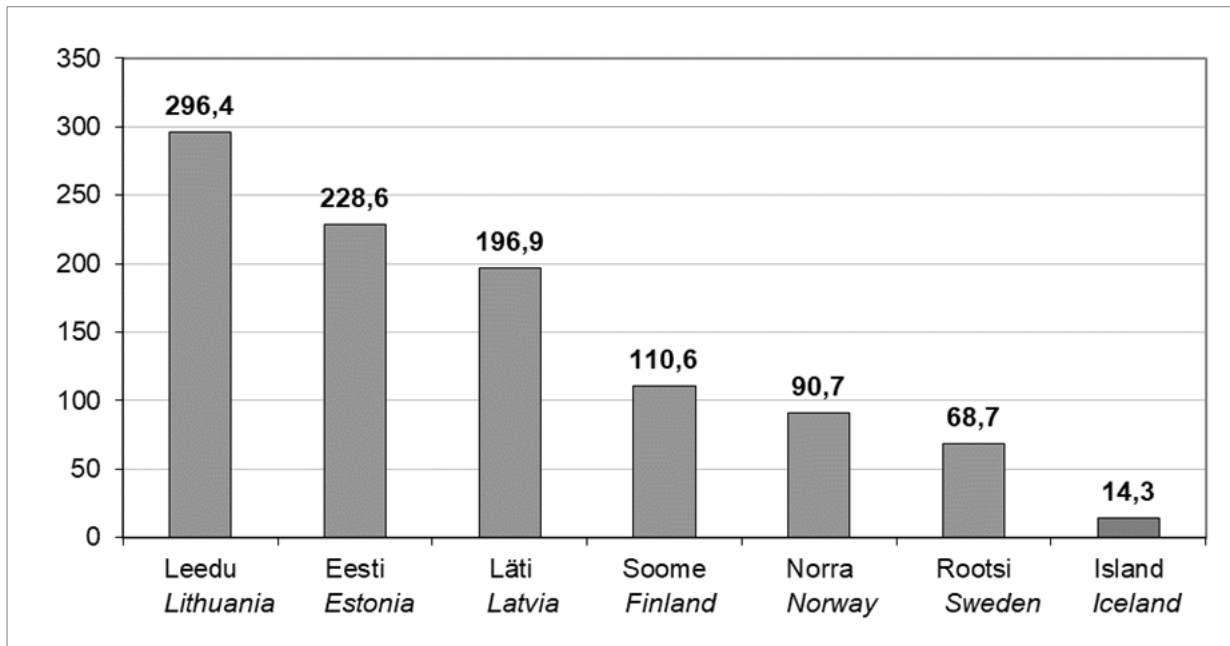
Number of registered retail shops selling strong alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states 2020

Allikad: Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Alko; State Revenue Service of Latvia; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 51. **Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv kokku 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2020**
Total number of registered retail shops selling alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states 2020

Allikad: Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Alko; State Revenue Service of Latvia; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 86. **Alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv Põhjamaades, Eestis ja Leedus**
Number of on-premise sales outlets that sell alcohol in Nordic countries, Estonia and Lithuania

	Aasta Year	Kõik alkohoolsed joogid All alcoholic beverages	Ainult vein ja õlu Wine and beer only	Ainult õlu Beer only	Kokku Total	100 000 elaniku kohta Per 100 000 inhabitants	
Soome	2020	9 202	-	-	9 202	167	Finland
Rootsi	2016	11 957	624	20	12 601	128	Sweden
Norra	2015	6 659	871	59	7 589	143	Norway
Island	2019	1 464	-	-	1 464	410	Iceland
Eesti	2020	4 192	-	-	4 192	316	Estonia
Leedu	2020	8 032	-	-	8 032	287	Lithuania

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 87. Põhjamaade turistide poolt reisidelt kaasa toodud alkohoolsed joogid

Alcoholic beverages imported by travellers of Nordic countries

100% alkoholis - in 100% alcohol

	Aasta	Miljon liitrit	Liitrit elaniku kohta	Liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta	
	Year	Million litres	Litres per capita	Litres per inhabitant aged 15 and over	
Soome	2019	6,2	1,1	1,3	Finland
Rootsi	2018	11,1	1,1	1,3	Sweden
Norra	2018	3,5	0,7	0,8	Norway
Taani	2010	5,0	0,9	1,1	Denmark

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko
 Source:

Tabel 88. Alkoholi poegade lahtiolekuajad Põhjamaades ja Balti riikides*

Opening hours of the alcohol shops in Nordic countries and Baltic states*

	E	T	K	N	R	L	P	Lahtioleku aeg nädalas. tundi	
	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun	Total hours per week	
Tavalised lahtiolekuajad seisuga 01.01.2020									
The most common opening hours as of 01.01.2020									
Soome	9–21	9–21	9–21	9–21	9–21	9–18	kinni - closed	69	Finland
Rootsi	10–19	10–19	10–19	10–19	10–19	10–15	kinni - closed	50	Sweden
Norra	10–18	10–18	10–18	10–18	10–18	9–15	kinni - closed	46	Norway
Island	11–18	11–18	11–18	11–18	11–18	11–18	kinni - closed	42	Iceland
Pikimad lahtiolekuajad seisuga 01.01.2020									
Longest opening hours as of 01.01.2020									
Soome	9–21	9–21	9–21	9–21	9–21	9–18	kinni - closed	69	Finland
Rootsi	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	9–15	kinni - closed	56	Sweden
Norra	10–18	10–18	10–18	10–18	9–18	9–15	kinni - closed	47	Norway
Island	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	11–18	kinni - closed	57	Iceland
Eesti	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	84	Estonia
Läti	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	98	Latvia
Leedu	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–15	65	Lithuania

* Põhjamaades riikliku alkoholimonopoli kauplused - Alcohol monopolies retail shops in the Nordic countries

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Läti Alkohoolsete jookide ringluse seadus; Leedu narko-, tubaka- ja alkoholi kontrolliosakond; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Latvian Law on the Circulation of Alcoholic beverages; Lithuanian Drug, Tobacco and Alcohol Control Department; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 89. **Alkoholsete jookide jaemüügi vanusepiirangud Põhjamaades ja Balti riikides***
*Age limits on sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states**

	Lahjad alkohoolsed joogid <i>Light alcoholic beverages</i>	Kanged alkohoolsed joogid <i>Strong alcoholic beverages</i>	
Soome	18	20	<i>Finland</i>
Rootsi	20**	20	<i>Sweden</i>
Norra	18	20	<i>Norway</i>
Taani	16	18	<i>Denmark</i>
Island	20	20	<i>Iceland</i>
Eesti	18	18	<i>Estonia</i>
Läti	18	18	<i>Latvia</i>
Leedu	20	20	<i>Lithuania</i>

* Seisuga 01.01.2020 - *As of 01.01.2020*

** Lahjat õlut (2.8-3.5%) on lubatud osta alates 18. eluaastast
The age limit of purchasing light medium beer (2.8-3.5%) is 18 years

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Läti Tervishoiuministeerium; Leedu Tervishoiu Ministeerium
 Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2020, Alko; Latvian Ministry of Health; Lithuanian Ministry of Health

ISSN: 2228-0057